

«Мувофиқа шуд»  
Вазири молияи  
Ҷумҳурии Тоҷикистон  
\_\_\_\_\_ С.Начмиддинов  
аз 03 апрели соли 2013  
№ 3-12а/14

«Тасдиқ шудааст»  
бо Фармони Раиси Кумитаи  
андози назди Ҳукумати  
Ҷумҳурии Тоҷикистон  
аз 27 марти соли 2013  
№ 8-ф

## ДАСТУРАМАЛ «ОИД БА ҲИСОБ ВА ПАРДОХТИ АНДОЗ АЗ АРЗИШИ ИЛОВАШУДА»

### 1. МУҚАРРАРОТИ УМУМӢ

1. Дастурамал оид ба ҳисоб ва пардохти андоз аз арзиши иловашуда (минбаъд – Дастурамал) мувофиқи қисми 5 моддаи 189 Кодекси андоzi Ҷумҳурии Тоҷикистон (минбаъд – Кодекси андоз) таҳия карда шуда, супорандагони андоз, объекти андозбандӣ, манбаи андоз, меъёри андоз, тартиби ҳисоб кардани андоз, тартиб ва мӯҳлати пардохти андоз, имтиёзҳои андоз, супоридани ҳисоботҳои андозӣ ва дигар унсурҳои андозбандии андоз аз арзиши иловашударо муайян мекунад.

### 2. СУПОРАНДАГОНИ АНДОЗ

2. Супорандаи андоз аз арзиши иловашуда шахсе мебошад, ки тибқи боби 3 Дастурамали мазкур уҳдадор аст ариза дода, ба сифати супорандаи андоз аз арзиши иловашуда ба қайд гирифта шавад.

3. Шахсе, ки уҳдадор аст ба сифати супорандаи андоз аз арзиши иловашуда ба қайд гирифта шавад, аз аввали соли тақвимие, ки баъди соли тақвими ба миён омадани уҳдадории бақайдгирӣ фаро мерасад, оид ба андоз аз арзиши иловашуда андозсупоранда мебошад.

4. Ба ғайр аз шахсоне, ки тибқи банди 2 ҳамин Дастурамал супорандагони андоз аз арзиши иловашуда мебошанд, ҳамаи шахсоне, ки воридоти андозбандишавандаи молҳоро ба Ҷумҳурии Тоҷикистон анҷом медиҳанд, оид ба чунин воридот супорандагони андоз аз арзиши иловашуда ҳисобида мешаванд.

5. Шахси ғайрирезидент, ки бидуни қайд барои мақсадҳои андоз аз арзиши иловашуда ба иҷрои корҳо ва хизматрасоние машғул аст, ки бояд мувофиқи боби 16 ҳамин Дастурамал андозбандӣ шаванд, оид ба чунин қору хизматрасониҳо супорандаи андоз аз арзиши иловашуда мебошад.

### 3. ТАЛАБОТ ОИД БА ДОДАНИ АРИЗА БАРОИ БАҚАЙДГИРӢ

6. Шахси машғули фаъолияти соҳибкорӣ, ки даромади умумиаш дар соли сипаригашта аз ҳадди даромади 500 ҳазор сомонӣ зиёд шудааст, уҳдадор аст ба андозбандӣ тибқи низоми умумӣ гузарад ва ба мақоми андоzi маҳалли баҳисобгирии худ чихати бақайдгирӣ барои мақсадҳои андоз аз арзиши иловашуда (минбаъд - ААИ) на дертар аз санаи 10-уми январӣ соли қорӣ якҷоя бо ариза барои гузаштан ба андозбандӣ тибқи низоми умумӣ ариза диҳад.

*Мисол:* ҚДММ “Рустам” фаъолияти соҳибкориро аз 15.03.2012 оғоз намуда, дар давраи аз 15.03.2012 то 30.11.2012 ҳаҷми даромади умумиаш 190 ҳазор сомониро таъкил додааст. Дар моҳи декабри соли 2012 андозсупоранда боз 360 ҳазор сомонӣ даромад гирифта, ҳамагӣ дар соли 2012 даромади андозсупоранда ба 550 ҳазор сомонӣ баробар шудааст.

Дар ин маврид, ҚДММ “Рустам” уҳдадор аст ба мақоми андоз барои бақайдгирӣ барои мақсадҳои андоз аз арзиши иловашуда ва гузаштан ба низоми умумии андозбандӣ то санаи 10.01.2013 ариза пешниҳод намояд.

7. Ғайрирезиденте, ки даромади умумии солонааш аз таҳвили молҳо, иҷрои корҳо ва хизматрасониҳо (ба истиснои воридоти молҳо) дар қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон аз ҳадди даромади 500 ҳазор сомонӣ зиёд буда, ба муассисаи доимиаи дар Ҷумҳурии Тоҷикистон алоқаманд нест ва дар баробари ин қабулкунандаи ин молҳо (корҳо, хизматрасониҳо) дар Ҷумҳурии Тоҷикистон супорандагони андоз аз арзиши иловашуда намебошанд, уҳдадор аст ба мақсади бақайдгирӣ ба сифати супорандаи андоз аз арзиши иловашуда ариза диҳад.

Дар ҳолатҳои зерин уҳдадории ғайрирезидент барои додани ариза барои мақсадҳои бақайдгирӣ ба сифати супорандаи андоз аз арзиши иловашуда пайдо мешавад:

а) корҳо (хизматрасониҳо) дар амал аз ҷониби шахсе иҷро шуда бошанд, ки ҳангоми иҷрои ин корҳо (хизматрасониҳо) дар қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳузур дошт, новобаста аз он, ки ин корҳо (хизматрасониҳо) аз ҷониби шахсони воқеии кироиякорон ё ташкилотҳои (паймонкорони) ғайрирезидент иҷро шуда бошанд;

б) корҳои (хизматрасониҳои) иҷрошуда бевосита бо молу мулки ғайриманкули дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷойгиршуда алоқаманд бошанд;

в) ба мизочони Ҷумҳурии Тоҷикистон хизматрасониҳои алоқаи барқӣ, паҳши радио ва телевизионӣ расонида бошад;

г) ба зангҳои телефони аз қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон содиршуда хизмат расонад ва (ё) шахси пардохткунандаи чунин зангҳо дар қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳузур дошта бошад;

д) хизматрасониҳои сугуртавии хавф ва (ё) молу мулки дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷойгиршуда, ба истиснои хизматрасониҳои сугуртавии ҳаёт, анҷом дода шуда бошад.

8. Вориси ҳукуки андозсупоранда, ки ҷаъолияти андозсупорандаро давом медиҳад, вазифадор аст ҷиҳати бақайдгирӣ барои мақсадҳои андоз аз арзиши иловашуда дар давоми 10 рӯзи баъди ба даст овардани ҳуқуқ ариза диҳад.

Мутобиқи муқаррароти моддаи 61 Кодекси андоз иҷрои уҳдадорӣ андози шахси ҳукуки азнавташкилшуда ба зиммаи вориси (ворисони) ҳукуки он гузошта мешавад. Муқаррар намудани вориси (ворисони) ҳукуки дар пардохт намудани қарзи андоз шахси ҳукуки азнавташкилшуда тибқи қонунгузории граҷдани Ҷумҳурии Тоҷикистон анҷом дода мешавад. Дар ин ҳолат, супорандаи андоз аз арзиши иловашуда дар сурати ворисии ҳукуки ҳангоми азнавташкилдихии шахсони ҳукуки инҳо мешаванд:

а) ҳангоми муттаҳидшавии ашхоси ҳукуки – агар яке аз шахсони ҳукуки супорандаи андоз аз арзиши иловашуда бошад – шахси ҳукуки азнавтасисёфта, ки ҷаъолияти шахси ҳукукиро идома медиҳад;

б) дар сурати ҳамроҳкунии шахси ҳукуки ба шахси ҳукуки дигар – агар шахси ҳукуки ҳамроҳшаванда ба сифати супорандаи андоз аз арзиши иловашуда ба қайд гирифта шуда бошад ва шахси ҳукуки ҳамроҳшуда ҷаъолияти шахси ҳамроҳшавандаро идома диҳад ин шахси ҳукуки ҳамроҳшуда;

в) дар сурати ҷудо кардани шахси ҳукуки, ки супорандаи андоз аз арзиши иловашуда мебошад – шахси ҳукуки азнавтасисёфта, ки ҷаъолияти шахси азнавташкилдошударо идома медиҳад;

г) ҳангоми аз ҳаёти шахси ҳукуки, ки супорандаи андоз аз арзиши иловашуда мебошад ҷудо кардани як ё якчанд ашхоси – шахсони ҳукуки азнавтасисёфта, ки ҷаъолияти шахси ҳукуки азнавташкилдошударо идома медиҳад, супорандаи андоз аз арзиши иловашуда мешавад ва уҳдадор аст дар муддати 10 рӯз аз лаҳзаи бақайдгирии давлатии тағйирёбӣ дар Феҳристи ягонаи давлатии шахсони ҳукуки ва соҳибкорони инфиродӣ барои мақсадҳои андоз аз арзиши иловашуда ариза диҳад.

д) ҳангоми аз як шакли ташкили шахси ҳукуки ба дигар шакли шахси ҳукуки табдил додани ин шахси ҳукуки (тағйир додани шакли ташкилию ҳукуки), ки супорандаи андоз аз арзиши иловашуда мебошад – шахси ҳукуки азнавтасисёфта.

Ҳангоми азнавташкилдихии шахси ҳукуки, даровардани тағйирот ба Феҳристи супорандагони андоз аз арзиши иловашуда ва табдили Шаҳодатномаи бақайдгирӣ оид ба андоз аз арзиши иловашуда вобаста ба тағйир ёфтани номи шахси ҳукуки, ҳуҷҷатҳои зерин пешниҳод карда мешавад:

- ариза дар бораи даровардани тағйирот ба Феҳристи супорандагони андоз аз арзиши иловашуда ва табдили Шаҳодатномаи супорандаи андоз аз арзиши иловашуда вобаста ба тағйир ёфтани номи шахси ҳукуки (Замимаи №1);

- нусхаи аслии Шаҳодатномаи бақайдгирӣ оид ба андоз аз арзиши иловашуда;

- қарори муассис оиди тағйири номи шахси ҳукуки;

- санади муқоисавӣ оид ба андозҳо.

Ба шахсе, ки ба мақомоти андоз барои бақайдгирӣ бо мақсадҳои андоз аз арзиши иловашуда (бекор кардани бақайдгирӣ ё тағйир додани ном) бо ариза ва ҳуҷҷатҳои дахлдор муроҷиат менамояд, забонхат оид ба қабули ҳуҷҷатҳо дар шакли замимаи №2 ба Дастурамали мазкур овардашуда дода мешавад.

**Мисол:** ҶДММ «Бахтиёр» ба сифати супорандаи андоз аз арзиши иловашуда дар қайд буд ва дар натиҷаи азнавташкилёбӣ (муттаҳид, ҳамроҳ, тақсим, ҷудо кардан, табдил додан) дар заминаи вай ҶДММ «Давлат» бунёд шуд, ки тибқи ҳуҷҷатҳои таъсисдиҳиаш вориси ҳукуки ҶДММ «Бахтиёр» аст. Барои мақсадҳои андоз аз арзиши иловашуда ҶДММ «Давлат» новобаста аз ҳаҷми амалиётҳои андозбандишавандаиш (таҳвили молҳо, иҷрои корҳо ва хизматрасониҳо) аз рӯзи ба қайд гирифтаниш дар мақоми андоз дар давоми 10 рӯз уҳдадор аст барои ба сифати супорандаи андоз аз арзиши иловашуда ба қайд гирифтаниш ариза пешниҳод намояд.

#### 4. БАҚАЙДГИРӢ

**9. Шахсе, ки ҷиҳати бақайдгирӣ барои андоз аз арзиши иловашуда ариза медиҳад, ба ариза ҳуҷҷатҳои зерин илова менамояд:**

- нусхаҳои шиносномаҳои роҳбар ва сармуҳосиб;
- нусхаи Иқтибос аз Феҳристи ягонаи давлатӣ;
- санади муқоисавӣ доир ба андозҳо;

- дигар ҳуҷҷатҳои зарурӣ, ки ҳолати зиёд шудани ҳаҷми даромади умумии шахсро аз ҳадди бақайдгирӣ барои мақсадҳои андоз аз арзиши иловашуда тасдиқ мекунад.

10. Ариза ҷиҳати бақайдгирӣ барои мақсадҳои андоз аз арзиши иловашуда мувофиқи шакли дар замимаи №3 Дастурамали мазкур овардашуда дода мешавад.

11. Ҳангоми додани ариза ҷиҳати бақайдгирӣ барои мақсадҳои андоз аз арзиши иловашуда мақомоти андоз вазифадоранд чунин шахсро дар феҳристи супорандагони андоз аз арзиши иловашуда ба қайд гирифта, дар давоми 10 рӯзи баъди супоридани ариза ба ӯ дар хусуси аз рӯи андоз аз арзиши иловашуда ба қайд гирифта шудани ӯ Шаҳодатнома (Замимаи №4) диҳанд ва дар он номи пурра (насаб, ном ва номи падар), суроғаи ҳуқуқӣ (маҳалли истиқомат) ва маълумоти дигар дар бораи андозсупоранда, санаи додани шаҳодатнома, санае, ки аз он бақайдгирӣ эътибор пайдо мекунад ва рақами мушаххаси андозсупорандаро зикр намоянд.

12. Варақаи шаҳодатномаи бақайдгирӣ оид ба андоз аз арзиши иловашуда варақаи ҳисоботии қатъӣ мебошад ва он ба андозсупоранда роӣгон дода мешавад.

Силсила ва рақамҳои Шаҳодатнома инҳоро инъикос менамоянд: рамзи аввал - вазъи андозсупоранда (“U”-шахси ҳуқуқӣ, муассисаи доимии ғайррезидент, “N” - ғайррезидент), дурақами минбаъда рамзи нозироти андоз ва 6 рақами боқимонда рақамҳои тартибии бақайдгирии андозсупорандаи андоз аз арзиши иловашударо муайян менамоянд.

13. Ҳангоми додани ариза ҷиҳати бақайдгирӣ барои мақсадҳои андоз аз арзиши иловашуда мақомоти андоз вазифадоранд чунин шахсро дар феҳристи супорандагони андоз аз арзиши иловашуда ба қайд гирифта, дар давоми 10 рӯзи баъди супоридани ариза ба ӯ дар хусуси аз рӯи андоз аз арзиши иловашуда ба қайд гирифта шудани ӯ шаҳодатнома диҳанд ва дар он номи пурра (насаб, ном ва номи падар), суроғаи ҳуқуқӣ (маҳалли истиқомат) ва маълумоти дигар дар бораи андозсупоранда, санаи додани шаҳодатнома, санае, ки аз он бақайдгирӣ эътибор пайдо мекунад ва рақами мушаххаси андозсупорандаро зикр намоянд.

Шаҳодатномаи бақайдгирӣ оид ба андоз аз арзиши иловашударо андозсупоранда бо худ нигоҳ медорад ва ҳангоми бекор шудани бақайдгирӣ барои мақсадҳои андоз аз арзиши иловашуда онро бояд ба мақомоти андози дахлдор баргардонад.

Мақоми андозе, ки аризаро барои бақайдгирӣ барои мақсадҳои андоз аз арзиши иловашуда қабул менамояд, дар давоми 10 рӯз асоснокии онро дида мебарояд ва дар ҳолати ба боби мазкур мутобиқат намудани он ба андозсупоранда шаҳодатномаи бақайдгирӣ оид ба андоз аз арзиши иловашударо медиҳад. Дар ҳолати рад намудан ба суроғаи аризадиханда радномаи асоснок ирсол менамояд.

14. Дар ҳолати гум шудани Шаҳодатномаи бақайдгирӣ доир ба андоз аз арзиши иловашуда, аз ҷониби мақоми бақайдгиранда ба ин гуна андозсупоранда нусхаи (дубликати) Шаҳодатнома дар бораи бақайдгирӣ дода мешавад. Барои ин амал андозсупоранда ӯҳдадор аст ҳуҷҷатҳои зеринро пешниҳод намояд:

- ариза дар бораи гирифтани нусхаи (дубликати) Шаҳодатномаи бақайдгирӣ оид ба супорандаи андоз аз арзиши иловашуда (Замимаи №4);

- нусхаи эълон дар рӯзномаҳои даврӣ бо қайди рақами тартибии Шаҳодатнома.

15. Бақайдгирӣ дар яке аз санаҳои зерин вобаста аз он, ки кадоме аз онҳо пештар фаро мерасад, эътибор пайдо мекунад:

а) ҳангоми бақайдгирии қатъӣ аз 1-уми январи соли тақвими гузариш ба низоми умумии андозбандӣ;

б) ҳангоми ба низоми умумии андозбандӣ ихтиёран гузаштани истеҳсолкунандагони маҳсулоти кишоварзӣ аз 1-уми январи соли тақвими гузариш ба низоми умумии андозбандӣ;

в) нисбат ба вориси ҳуқуқӣ – аз лаҳзаи ба даст овардани ҳуқуқ.

16. Мақомоти андоз феҳристи супорандагони андоз аз арзиши иловашударо, ки он дар бораи ҳамаи шахсони барои мақсадҳои андоз аз арзиши иловашуда бақайдгирӣташуда маълумоти муфассалро дар бар мегирад пеш мебарад.

17. Феҳристи супорандагони андоз аз арзиши иловашуда, ки дар Кумитаи андози назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон бо барномаи махсуси компютерӣ бурда мешавад, дорои чунин маълумотҳо мебошад:

- рақами ягонаи мушаххас (РЯМ);
- рақами мушаххаси андозсупоранда (РМА);
- номи пурраи андозсупоранда;
- суроғаи ҳуқуқӣ;
- санаи бақайдгирӣ;
- силсилаи шаҳодатномаи бақайдгирӣ оид ба ААИ;
- рақами шаҳодатнома оид ба ААИ.

Ба Феҳрист ҳама намуди маълумотҳо вобаста ба тағйирёбии фаъолияти супорандаи андоз аз арзиши иловашуда аз ҷониби шахсони мутасаддӣ, ки бо фармоиши роҳбари аввали мақомоти андоз тасдиқ мегарданд, ворид карда мешавад.

18. Агар шахс уҳдадор бошад, ки барои мақсадҳои андоз аз арзиши иловашуда ба қайд гирифта шавад ва ӯ барои бақайдгирӣ сари вақт ариза надода бошад, мақомоти андоз бо ташаббуси худ андозсупорандаро ба қайд гирифта, тибқи тартиби муқаррарнамудаи қонунгузорӣ ӯро ба ҷавобгарӣ кашида, ба вай ҳуҷҷатҳои дахлдор мефиристанд.

**Мисол:** ҶСК “Акмал” дар давраи аз 01.05.2012 то 15.02.2013 ба маблағи 670 ҳазор сомонӣ даромади умумӣ ба даст овард, аз он ҷумла дар моҳи ҳисоботи январи соли 2013 150 ҳазор сомонӣ. Ҷамъияти мазкур уҳдадор буд аризаро барои бақайдгирӣ ба мақсадҳои андоз аз арзиши иловашуда то 10 январи соли 2013 пешниҳод намояд. Аммо аризаро барои бақайдгирӣ ба мақсадҳои андоз аз арзиши иловашуда пешниҳод накард. Ин далелро 15 феввали соли 2013 мақоми андоз ҳангоми қабули ҳисоботҳо ошкор намуд. Дар ин ҳолат мақоми андоз ҶСК “Акмал”-ро барои мақсадҳои андоз аз арзиши иловашуда аз 1 январи соли 2013 ба қайд гирифта, бо назардошти риояи муқаррароти моддаи 162 Кодекси андоз ба вай Шаҳодатномаи супорандаи андоз аз арзиши иловашуда месупорад. Ҷамъият барои даромади аз 1 январ то 31 январи соли 2013 гирифтааш бо андоз аз арзиши иловашуда бо назардошти ҷарима ва фоизҳо мавриди андозбандӣ қарор дода мешавад. Дар оянда андозсупоранда уҳдадор аст мустақилона андоз аз арзиши иловашударо ҳисоб ва пардохт намояд.

## 5. БЕКОР КАРДАНИ БАҚАЙДГИРӢ

19. Андозсупоранда вазифадор аст чихати бекор кардани бақайдгирӣ бо мақсадҳои андоз аз арзиши иловашуда бо ариза тибқи намунаи дар Замимаи №6 овардашуда мурочиат намояд, агар ҳамзамон шартҳои зерин иҷро гарданд:

а) аз рӯи ҷамбасти соли гузаштаи тақвимӣ даромади умумии андозсупорандае, ки низомии умумии андозбандиро истифода менамояд, аз 500 ҳазор сомонӣ кам шуда бошад;

б) пас аз гузариши охирин ба низомии умумии андозбандӣ 3 соли тақвимӣ гузашта бошад.

Ба ариза ҳуҷҷатҳои зерин илова карда мешаванд:

- ҳисобот оиди сарфи ҳисобнома-фактураҳо аз рӯи андоз аз арзиши иловашуда ва аксизҳо ва баргардонидани ҳисобнома-фактураҳои истифода нашуда ва ё бекор гардида (дар ҳолати дар бақия мавҷуд будани ҳисобнома-фактураҳои андоз аз арзиши иловашуда ва аксизҳо, ҳисобнома-фактураҳои истифоданашуда);

- эълонияи ҷамъбасти андоз аз арзиши иловашуда;

- санади муқоисавӣ;

- нусхаи аслии Шаҳодатномаи бақайдгирӣ оид ба андоз аз арзиши иловашуда.

20. Бекор кардани бақайдгирӣ барои мақсадҳои андоз аз арзиши иловашуда аз 1-уми январи соли тақвимӣ ҳамзамон бо гузаштан ба низомии махсуси андозбандӣ эътибор пайдо мекунад ва ба андозсупоранда Иқтибос оид ба аз Феҳристи давлатии супорандагони андоз аз арзиши иловашуда хориҷ намудани супорандаи андоз аз арзиши иловашуда тибқи замимаи №7 ба Дастурамали мазкур дода мешавад.

**Мисол:** Дар соли 2011 супорандаи низомии соддакардашудаи андозбандӣ ба низомии умумии андозбандӣ гузашт ва то соли 2013 супорандаи андоз аз арзиши иловашуда ба ҳисоб мерафт. Бо ҷамъбасти соли 2013 даромади ин супорандаи низомии умумии андозбандӣ аз рӯи усули ҳисобу замунӣ 450,0 ҳ. сомониро ташкил намуд. Мутобиқ ба талаботи банди 18 ҳамин Дастурамал ва қисми 3 моддаи 291 Кодекси андоз андозсупорандаи мазкур уҳдадор аст на дертар аз 10 январи соли 2014 оид ба гузариши аз низомии умумии андозбандӣ ба низомии соддакардашуда, инчунин барои бекор намудани бақайдгирӣ ба сифати супорандаи андоз аз арзиши иловашуда ариза диҳад.



*Дар ин ҳолат гузариши аз низоми умумии андозбандӣ ба низоми соддакардашудаи андозбандӣ ва бекор намудани Шаҳодатномаи супорандаи андоз аз арзиши иловашуда аз 1 январи соли 2014, яъне дар як вақт анҷом дода мешавад.*

Мутобиқи муқаррароти моддаи 327 Кодекси андоз дар ҳолате, ки андозсупоранда дар низоми умумии андозбандӣ аз 3 сол кам қарор дошта бошад ва даромади умумиаш дар соли 2012 аз 500 ҳазор сомонӣ кам бошад, ин андозсупоранда дар низоми умумӣ ҳамчун супорандаи андоз аз арзиши иловашуда буданро идома медиҳад.

**Мисол:** Агар ЧДММ “Лола” аз санаи 01.01.2011 ба низоми умумии андозбандӣ гузашта, вале даромади умумии ҷамъият дар соли 2012 аз 500 ҳазор сомонӣ бештар нашуда бошад, бо назардошти он, ки пас аз гузариши охирин ба низоми умумии андозбандӣ 3 соли тақвимӣ нагузаштааст, он ҳуқуқи ба низоми соддакардашуда гузаштанро надорад ва андозсупоранда дар низоми умумии андозбандӣ фаъолият карданро идома дода, ҳуқуқи аз қайди ААИ бекор шуданро надорад.

21. Дар сурати барҳам дода шудани шахси ҳуқуқӣ (қатъ гардидани фаъолияти муассисаи доимии ғайрирезидент), ки супорандаи андоз аз арзиши иловашуда мебошад, чунин шахс бояд аз рӯзи аз феҳристи андозсупорандагон хориҷ шуданаш аз қайди андоз аз арзиши иловашуда (яъне бекор кардани бақайдгирӣ барои мақсадҳои андоз аз арзиши иловашуда нисбат ба ин шахс эътибор пайдо мекунад) бароварда шавад.

22. Агар бақайдгирии шахс барои мақсадҳои андоз аз арзиши иловашуда бекор карда шавад, мақомоти андоз ӯҳдадоранд номи (насаб, ном ва номи падари) шахс ва дигар маълумотро дар бораи вай аз феҳристи супорандагони андоз аз арзиши иловашуда хориҷ намоянд, инчунин шаҳодатномаи додашударо дар бораи бақайдгирӣ оид ба андоз аз арзиши иловашуда мувофиқи ҳамин боб аз ӯ гиранд.

23. Бекор намудани бақайдгирӣ барои мақсадҳои андоз аз арзиши иловашуда мутобиқи боби 5 Дастурамали мазкур анҷом дода мешавад.

## **6. ОБЪЕКТҲОИ АНДОЗБАНДӢ**

24. Объектҳои андозбандии андоз аз арзиши иловашуда амалиёти андозбандишаванда ва воридоти андозбандишаванда мебошанд.

25. Таҳвили молҳо, иҷрои корҳо ва хизматрасониҳо, ба истиснои таҳвили молҳо, иҷрои корҳо ва хизматрасонииҳо, ки аз андоз аз арзиши иловашуда озод буда, дар доираи фаъолияти соҳибкорӣ анҷом дода мешаванд, агар онҳо мутобиқи бобҳои 14 ё 15 Дастурамали мазкур дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон иҷрошаванда эътироф гарданд, амалиёти андозбандишаванда мебошанд. Амалиёти андозбандишаванда мутобиқи боби 15 Дастурамали мазкур хизматрасониҳо ё иҷрои корҳои берун аз қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон анҷомдодашударо дар бар намегирад.

**Мисол:** ҚСП «А» резиденти Ҷумҳурии Тоҷикистон дар тавозуни худ объекти ғайриманқул – бино, ки дар ҳудуди давлати хориҷӣ ҷойгир шудааст, дорад. Хангоми фурӯши бинои мазкур маҳали фурӯш ҳудуди давлати хориҷи ба ҳисоб меравад. Бинобар ин, фурӯши ин объекти ғайриманқул амалиёти андозбандишаванда намебошад.

26. Агар андозсупоранда молхоро (корхоро, хизматрасониҳоро) бо пардохти андоз аз арзиши иловашуда харад ва маблағи дахлдорро ба ҳисоб гирад (ё ҳуқуқи ба ҳисоб гирифтани дошта бошад), истифодаи чунин молҳо (иҷрои корҳо, хизматрасониҳо) ё натиҷаи истифодаи молҳо (иҷрои корҳо, хизматрасониҳо) барои фаъолияти ғайрисоҳибкорӣ амалиёти андозбандишаванда ҳисобида мешавад.

27. Таҳвили молҳо, иҷрои корҳо ё хизматрасониҳои андозсупоранда ба кормандони худ ва ҳар шахси дигаре, ки супорандаи андоз аз арзиши иловашуда намебошанд, аз ҷумла ройгон, амалиёти андозбандишаванда мебошад.

**Мисол:** ҚСК «Сафар» аз ноҳияи Варзоб, ки супорандаи андоз аз арзиши иловашуда ба ҳисоб меравад дар моҳи майи соли 2013 дар шакли қўмак ба кормандони худ 2 тона равгани растаниро ройгон тақсим кард, ки нархи бозори он 20 000 сомониро ташкил намуд. Барои мақсадҳои андоз аз арзиши иловашуда амалиёти мазкур амалиёти андозбандишаванда ҳисобида мешавад ва Ҷамъият ӯҳдадор аст андоз аз арзиши иловашудаи амалиёти мазкурро аз рӯи нархи бозорӣ ҳисоб кунад.

28. Сарфи назар аз муқаррароти дигари ҳамин боб, таҳвили молҳо аз тарафи супорандаи андоз аз арзиши иловашуда, ба истиснои истифодабарии меъёри пасткардашуда, ки ин молхоро дар натиҷаи амалиёти андозбандишавандаи андоз аз арзиши иловашуда харидааст, аммо мутобиқи боби 21 Дастурамали мазкур хангоми харидани ин молҳо барои баҳисобгирии маблағи андоз аз арзиши иловашуда ҳуқуқ надошт, ҳамчун амалиёти андозбандишаванда ҳисобида намешавад. Агар хангоми харидани молҳо баҳисобгирӣ қисман иҷозат дода нашуда бошад, дар ин сурат андозаи амалиёти андозбандишаванда мутаносибан ба ҳиссаи баҳисобгирии иҷозатнашуда кам карда мешавад.

**Мисол:** ЧДММ «Лутфулло» дар моҳи марти соли 2013 ба маблағи 118 000 сомонӣ барои истеҳсолот таҷҳизот харидорӣ намуд, ки дар ин ҷо маблағи андоз аз арзиши иловашуда 18 000 сомони ро таъкил кард. Ин маблағи андоз аз арзиши иловашуда ба ҳисоб гирифта нашуда буд, чунки мутобиқи моддаи 183 Кодекси андоз ба ҳисобгирии андоз аз арзиши иловашуда барои ҷунин таҷҳизоти истеҳлокишаванда иҷозат дода намешуд. ЧДММ «Лутфулло» дар моҳи августи соли 2013 таҷҳизоти мазкурро ба маблағи 160 000 сомонӣ фурӯхт. Амалиёти мазкур бо андоз андоз аз арзиши иловашуда андозбандӣ карда намешавад, чунки ҳангоми харидорӣ намудани ин таҷҳизот андоз аз арзиши иловашуда ба ҳисоб гирифта нашуда буд.

29. Арзиши бастахое (зарфхое), ки бояд тибқи шарт ва мӯҳлатҳои муқарраркардаи шартномаи (қарордоди) таҳвили молҳо баргардонидида шаванд, ба истиснои ҳолатҳои фурӯши ҷакана, ба маблағи андозбандишаванда дохил карда намешавад. Ҷаканафурӯшон метавонанд ҳаҷми амалиёти андозбандишавандаро ба маблағе, ки онҳо ба сифати ҳаққи ҷуброни баргардонидани бастаҳо (зарфҳо) ба мизочон пардохтанд, кам кунанд.

30. Агар бақайдгирии андозсупоранда бекор карда шавад, молҳои дар лаҳзаи бекоркунӣ дар ихтиёри он қарордошта, ба истиснои истифодаи меъёри пасткардашуда, ҳамчун дар доираи амалиёти андозбандишаванда дар ин лаҳза таҳвилшуда баррасӣ мегарданд.

**Мисол:** ЧДММ «Саодат», ки фаъолияти асосии истеҳсоли нӯшокиҳои таъинашкани буда, ҳамзамон бо сохтмони хонаи истиқоматӣ машғул шудааст, воридоти мол надоштааст. Дар соли сеюми фаъолият дар низоми умумии андозбандӣ даромади умумии аз 500,0 ҳазор сомонӣ кам шудааст. Мувофиқи маълумотҳои ба ҳисобгирии муҳосибӣ дар санаи бекоркунии супорандаи андоз аз арзиши иловашуда, яъне ба санаи 1 январи соли 2014 дар тавозуни Ҷамъият бақияи молу маҳсулот ба маблағи 200,0 ҳазор сомонӣ мавҷуд буд, аз ҷумла:

- маҳсулоти тайёр (нӯшокӣ) - 100,0 ҳазор сомонӣ;
- хонаи истиқоматӣ - 100,0 ҳазор сомонӣ.

Ҳангоми бекоркунии ин супорандаи андоз аз арзиши иловашуда дар эълонияи андоз барои моҳи декабри соли 2013 бо мақсадҳои андоз аз арзиши иловашуда нисбати бақияи молҳо андоз аз арзиши иловашуда танҳо аз маблағи 100,0 ҳазор сомонии маҳсулоти тайёр (нӯшокӣ) ба маблағи 18,0 ҳазор сомонӣ ҳисоб карда мешавад (100 ҳаз. сомони x 18%).

31. Маблағҳои андоз аз арзиши иловашуда, ки то бақайдгирӣ оид ба андоз аз арзиши иловашуда нисбат ба бақияи молҳои харидашуда, ки пештар ҳангоми андозбандӣ аз даромади андозбандишаванда тарҳ карда нашуда буданд, ҳангоми истифодаи меъёри стандартӣ пас аз бақайдгирӣ ба сифати супорандаи андоз аз арзиши иловашуда мувофиқи тартиби пешбининамудаи бобҳои 21 ва 23 Дастурамали мазкур ба ҳисоб гирифта мешаванд.

**Мисол:** Даромади умумии ЧДММ «Файзулло», ки бо истеҳсоли раванг машғул аст ба санаи 1 январи соли 2013 зиёда аз 500 ҳазор сомониро таъкил додааст. Ҳангоми гузариш ба низоми умумии андозбандӣ бақияи ҷигити бо ААИ харидашудаи 15 000 сомонӣ ва ААИ-и он 2700 сомониро таъкил додааст. Пас аз бақайдгирӣ ба сифати супорандаи андоз аз арзиши иловашуда ЧДММ «Файзулло» ҳуқуқ дорад дар асоси ҳуҷҷатҳои тасдиқкунанда (ҳисобнома-фактураи ААИ оиди хариди ҷигит, ҳуҷҷатҳои хароҷоти ҷигит, санади бақияи мол ба санаи 01.01.2013 ва ғ.) дар моҳи ҳисоботиш якҷум 2700 сомонӣ андоз аз арзиши иловашударо (аз ҳисоби ҷигити харидашуда) ба ҳисоб гирад.

**Мисол:** Даромади умумии ЧДММ «Зоир», ки бо истеҳсоли ҳӯроки умумӣ машғул аст ба санаи 1 январи соли 2013 зиёда аз 500 ҳазор сомониро таъкил додааст. Бақияи молҳои ӯ дар лаҳзаи гузариш 20 000 сомонӣ аз ҷумла 10 000 сомонии он орд, ки аз беруни кишвар ворид намуда, ҳангоми барасмиятдорории гумрукӣ ба маблағи 1800 сомонӣ ААИ пардохт намудааст ва 10 000 сомонии боқимондаи он дигар маҳсулотҳоро таъкил дода, ААИ-и он 1800 сомониро таъкил додааст.

Пас аз бақайдгирӣ ба сифати супорандаи андоз аз арзиши иловашуда ЧДММ «Зоир» ҳуқуқ дорад (бо пешниҳоди нусхаи эълонияи гумрукӣ) дар моҳи ҳисоботиш якҷум танҳо 1800 сомонӣ ААИ-и аз ҳисоби орди ворикардашударо ба ҳисоб гирад.

32. Ҳангоми гузариш ба низоми умумии андозбандӣ маблағҳои андоз аз арзиши иловашуда, ки супорандагони андози низоми соддакардашуда барои бақияи молҳои (қорҳои, хизматрасонии) харидашон супоридаанд, аз ҷониби ҷунин андозсупорандагон дар давраи якуми андоз пас аз гузариш ба низоми умумии андозбандӣ доир ба андоз аз арзиши иловашуда ба ҳисоб гирифта мешаванд (қисми 6 моддаи 297 КА ҚТ).

Яъне, маблағҳои андоз аз арзиши иловашуда, ки то бақайдгирӣ оид ба андоз аз арзиши иловашуда нисбати боқимондаи молҳои бо меъёри стандартӣ харидашуда, ки пештар ҳангоми андозбандӣ аз даромади андозбандишаванда тарҳ карда нашуда буданд, ҳангоми истифодаи меъёри стандартӣ пас аз бақайдгирӣ ба сифати супорандаи андоз аз арзиши иловашуда тибқи тартибе, ки Кодекси андоз пешбинӣ намудааст, ба ҳисоб гирифта мешаванд.

33. Дар ҳолати истехсоли молҳо, иҷрои корҳо ва хизматрасониҳо аз ашё ва маводи фармоишгар, хангоме, ки соҳиби ашё, мавод ва маҳсулоти коркард ҳуди фармоишгар мемонад, амалиёти андозбандишаванда барои коркардкунанда (истехсолкунанда, иҷрокунанда) хизматрасониҳо (корҳо) оид ба коркарди ашё ва мавод барои молҳо (қору хизматрасониҳо) ба ҳисоб меравад.

34. Молҳо ва воситаҳои нақлиёти ба қаламрави гумрукии Ҷумҳурии Тоҷикистон воридшаванда (ба истиснои молҳои, ки мутобиқи боби 26 Дастурамали мазкур аз андоз аз арзиши иловашуда озод мебошанд), ки мутобиқи қонунгузори гумрукии Ҷумҳурии Тоҷикистон бояд дар эълония зикр шаванд, воридоти андозбандишаванда ба ҳисоб мераванд.

## **7. АРЗИШИ АМАЛИЁТИ АНДОЗБАНДИШАВАНДА ВА АРЗИШИ ВОРИДОТИ АНДОЗБАНДИШАВАНДА**

35. Арзиши амалиёти андозбандишаванда дар асоси маблағе (арзише, аз ҷумла дар шакли аслии (натуралӣ)), ки андозсупоранда аз мизоч ё аз ҳар шахси дигар мегирад ё ҳуқуқи гирифтано дорад, аз ҷумла ҳама гуна бочҳо, андозҳо ва (ё) дигар пардохтҳо, вале бе дарназардошти андоз аз арзиши иловашуда, муайян мегардад.

36. Агар андозсупоранда бар ивази амалиёти андозбандишаванда молҳо, корҳо ё хизматрасониҳоро дастрас намояд ё ҳуқуқи гирифтани онҳоро дошта бошад, арзиши амалиёти андозбандишаванда нархи бозории ин молҳо, корҳо ва хизматрасониҳоро (аз ҷумла ҳама гуна бочҳо, андозҳо ё дигар пардохтҳо) дар бар мегирад, вале бе дарназардошти андоз аз арзиши иловашуда.

Муомилотҳои мубодилаи молӣ, ки метавонанд субъектҳои хоҷагидор анҷом диҳанд маънои онро доранд, ки барои пардохти молҳои (корҳои, хизматрасониҳои) фиристодашуда фурӯшанда воситаҳои пулӣ нагирифта ва ягон молу мулк мегирад. Дар ин ҳолат ҳар як тарафи ин шартнома дар якваст ҳам ба сифати фурӯшанда ва ҳам харидор баромад мекунад.

37. Дар ҳолате, ки агар андозсупоранда бар ивази амалиёти андозбандишаванда ҳеҷ сарвате нагирад ё ҳуқуқи гирифтано надошта бошад, арзиши амалиёти андозбандишаванда ба арзиши бозории молҳои таҳвилшуда, корҳои иҷрошуда ё хизматҳои расонидаи андозсупоранда дар рафти чунин амалиёти андозбандишаванда (аз ҷумла ҳама гуна бочҳо, андозҳо ва дигар пардохтҳо) баробар аст, вале бидуни андоз аз арзиши иловашуда.

**Мисол:** ҚСП «Сомон» ба корхонаи фаръии ҚДММ «Зафар» 10 тонна орди гандумии навъи якумро ба тариқи ройгон медиҳад. Арзиши аслии 1 тонна орди гандумии навъи якум барои ҚСП «Сомон» 2000 сомони роиш ба ҳисоб мебарорад, ки дар ин давра нархи бозории 1 тонна орди гандумии навъи якум 2800 сомони роиш ба ҳисоб мебарорад. Барои мақсадҳои андоз аз арзиши иловашуда арзиши амалиёти андозбандишаванда нархи бозории орди гандумии навъи якум мебошад, ки бе назардошти андоз аз арзиши иловашуда 23729 сомони роиш ба ҳисоб мебарорад  $((2\,800 \times 10) / 1,18)$ , ки аз он бояд андоз аз арзиши иловашуда ба маблағи 4271 сомони роиш  $(23729 \times 18\%)$  ҳисоб карда шавад.

**Мисол:** ҚДММ «Азия» бинои хонаи кӯдаконро ройгон таъмир намуд. Арзиши корҳои сохтмонӣ бе назардошти андоз аз арзиши иловашуда 20 000 сомони роиш ба ҳисоб мебарорад. Дар мисоли мазкур гарчанде, ки ҚДММ «Азия» бар ивази амалиёти андозбандишаванда (иҷрои корҳои сохтмонӣ) ягон молҳои арзишноки намегирад ё ҳуқуқи гирифтано надорад, уҳдадор аст андоз аз арзиши иловашударо аз рӯи амалиёти мазкур ба андозаи 1000 сомони роиш  $(20\,000 \times 5\%)$  ҳисоб кунад.

38. Дар сурати бо мақсадҳои ғайритиҷоратӣ истеъмоли истифода бурдани молҳо (корҳо ё хизматрасониҳо) тибқи банди 25 Дастурамали мазкур, инчунин хангоми таҳвили молҳо (иҷрои корҳо ё хизматрасониҳо) ба ҳама гуна шахсон, инчунин кормандони худ мувофиқи банди 27 Дастурамали мазкур, арзиши амалиёти андозбандишаванда ба нархи бозории ин молҳо, корҳо ва хизматрасониҳо (аз ҷумла ҳама гуна бочҳо, андозҳо ва дигар пардохтҳо) баробар аст, вале бидуни андоз аз арзиши иловашуда.

**Мисол:** ҚДММ «Ховар» супорандаи андоз аз арзиши иловашуда буда, дар моҳи январи соли 2013 бо мақсадҳои минбаъд ба фурӯш баровардан ба маблағи 100 000 сомони роиш аз хориҷи кишвар ба ҷумҳурии масолеҳи сохтмонӣ ворид намуд, ки 18 000 сомони роиш андоз аз арзиши иловашуда ба ҳисоб мебарорад пардохташударо дар ҳамаи моҳ ба ҳисоб гирифтааст. Лекин дар моҳи апрели соли 2013 як қисми масолеҳи сохтмонии харидашударо ба маблағи 15 000 сомони роиш барои таъмири бӯстонсаро, ки дар ихтиёри Ҷамъият мебошад, истифода намудааст, яъне барои мақсадҳои ғайритиҷоратӣ (фарогатӣ) истифода шудааст.

Дар мисоли мазкур ҚДММ «Ховар» уҳдадор аст андоз аз арзиши иловашударо барои таҳвили масолеҳи сохтмонӣ, ки барои таъмири бӯстонсаро харч шудааст ҳисоб кунад. Дар ин ҳолат арзиши амалиёти андозбандишаванда ба нархи бозории масолеҳи харчшуда баробар мебошад. Фарз мекунем, ки дар моҳи апрели соли 2013 нархи бозории масолеҳи сохтмонӣ, ки барои таъмири бӯстонсаро истифода

шудаанд 18 880 сомони ро ташикил дод, дар ин ҳолат арзиши амалиёти андозбандишаванда барои ҚДММ «Ховар» 16 000 сомони ро (18880/1,18) ташикил медиҳад, ки дар ин ҳо маблаги андоз аз арзиши иловашудаи дар эълומияи андоз барои моҳи апрели соли 2013 ҳисобишаванда 2 880 сомони ро ташикил ( $16\,000 \cdot 18\%$ ) мекунад.

39. Ҳангоми таҳвили мол бо шартӣ пардохти ба муҳлатҳо ҷудошуда арзиши амалиёти андозбандишаванда мутобиқи банди 35 ҳамин Дастурамал бо дарназардошти тамоми маблағҳои пардохтшаванда мувофиқи ҷадвали пардохти ба муҳлатҳо ҷудошуда, ки дар шартнома муқаррар шудааст, муайян карда мешавад.

**Мисол:** Мағозаи «Волна» ба шаҳраванд Сафарова яхдонро бо нархи 1600 сомонӣ бо пардохт ба муддати 12 моҳ фурӯшт. Мутобиқи шартҳои шартнома ва ҷадвали пардохтҳо пардохти якум 400 сомонӣ ва пардохтҳои минбаъда 100 сомонӣ дар як моҳ муқаррар гардидааст. Арзиши амалиёти андозбандишаванда барои мағозаи «Волна» аз таҳвили моли мазкур дар ҳолати пардохти якум – 400 сомонӣ ва дар моҳҳои минбаъда – 100 сомони ро ташикил медиҳад.

Мутобиқи талаботи моддаи 488 Кодекси граждании Ҷумҳурии Тоҷикистон аз рӯи шартномаи хариду фурӯш як тараф (фурӯшанда) уҳдадор мешавад ашёро (молро) ба моликияти тарафи дигар (харидор) диҳад ва харидор уҳдадор мешавад ин молро гирад ва барои он маблағи пулии муайяно (нархро) пардохт кунад. Дар асоси моддаи 524 Кодекси граждании Ҷумҳурии Тоҷикистон дар шартномаи хариду фурӯш метавонад пардохти мол баъд аз вақти муайяни пас аз ба харидор додани он (фурӯши мол бо қарз) пешбини карда шавад, дар ин ҳолат дар шартномаи фурӯши мол бо қарз метавонад, ки пардохти мол бо муҳлатҳо пешбини карда шавад. Моли бо қарз фурӯхташуда, аз лаҳзаи додани он ба харидор ва то пардохти он барои таъмини иҷрои уҳдадорихои харидор оид ба пардохти мол дар харидор ҳамчун ба гаравмондашуда эътироф карда мешавад.

40. Ҳангоми фурӯши (беғона кардани) молу мулки ба гарав гузошташуда арзиши ҷуни амалиёти андозбандишавандаи гаравдиҳанда бо дарназардошти арзиши бозории молу мулки ба гарав гузошташудаи фурӯхташаванда (беғонашаванда) бидуни илова намудани андоз аз арзиши иловашуда ба арзиши молу мулки (молҳои) ба гарав гузошташуда муайян мегардад.

**Мисол:** ҚСҚ «Бонки Эсхата» ба корхонаи истеҳсолии ҚДММ «Симбод» бар ивази маҳсулоти тайёри дар анборбудаи ба гаравгузоишашудаи арзишаи 150 000 сомонӣ ба маблағи 100 000 сомонӣ қарз медиҳад. Мутобиқ ба он, ки ҚДММ «Симбод» маблағи қарз 100 000 сомонӣ ва фоизҳои ҳисобишудаи қарз ба андозаи 20 000 сомони ро баргардонидани натавонист тарафҳо оид ба руйнӯш намудани қарз ва фоизҳо аз ҳисоби арзиши молу мулки багаравмондашуда 120 000 сомонӣ ба мувофиқа омаданд. Дар ин ҳол, нархи бозории ба моликияти Бонк додашудаи молу мулки багаравмондашуда ба назардошти андоз аз арзиши иловашуда 170 000 сомони ро ташикил медиҳад. Дар ин ҳолат ҚДММ «Симбод» уҳдадор аст андоз аз арзиши иловашударо аз рӯи ин амалиёт аз нархи бозории молу мулки беғонашуда, яъне ба андозаи 30 600 сомонӣ ( $170\,000 \cdot 18\%$ ) ҳисоб кунад.

41. Арзиши воридоти андозбандишаванда арзиши гумрукии молҳо, ки мутобиқи қонунгузории гумруки Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян карда мешавад, инчунин ҷамъи маблағи бочи гумрукӣ ва андозҳои мебошад, ки ҳангоми воридоти молҳо ба Ҷумҳурии Тоҷикистон бояд супорида шаванд, аммо бидуни андоз аз арзиши иловашуда.

Вақти воридоти молҳо ва воситаҳои нақлиёт мутобиқи қонунгузории гумруки Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян карда мешавад.

## 8. ТАСҲЕҲИ АМАЛИЁТИ АНДОЗБАНДИШАВАНДА

42. Тасҳеҳи муомилоти андозбандишаванда нисбати амалиёти андозбандишавандаи андозсупоранда дар ҳолатҳои зерин татбиқ мегардад:

- бекор кардани амалиёт ё тағйир ёфтани хусусияти он;
- тағйир ёфтани арзиши амалиёти андозбандишаванда;
- тағйир ёфтани ҷаброни мувофиқашуда барои амалиёт бо сабаби пастшавии нарх ва бо ҳар гуна сабабҳои дигар;
- пурра ё қисман баргардонидани молҳо ба андозсупоранда (қабул накардани қорҳо ё хизматрасониҳои анҷомдодаи андозсупоранда);
- тарҳи қарзҳои беэтимод (шубҳанок) мувофиқи моддаи 115 Кодекси андоз.

**Мисол:** Супорандаи андоз аз арзиши иловашудаи меёри стандартӣ санаи 20 июни соли 2013 бо харидор оид ба таҳвили молҳо шартнома баст, ки арзиши он бо назардошти андоз аз арзиши иловашуда – 118 000 сомони ро ташикил менамояд. Дар ин ҳо маблағи андоз аз арзиши иловашуда 18 000 сомони ро ташикил мекунад. Мутобиқи шартҳои шартнома пешбини шудааст, ки харидор ба фурӯшанда 50 % пешпардохтро аз ҳисоби таҳвили дар пешистода ва боқимондаи 50%-ро дар муддати 7 рӯз баъд аз

гирифтани молҳо пардохт мекунад ва фурӯшианда уҳдадор аст молҳоро дар муддати 10 рӯзи тақвимӣ аз лаҳзаи гирифтани пардохти якум фиристонад.

Харидор 28 июни соли 2013 ба Фурӯшианда пардохтро аз ҳисоби таҳвили дарпеишстода ба андозаи 59 000 сомонӣ бо назардошти андоз аз арзиши иловашуда гузаронид. Фурӯшианда дар ҳуди ҳамин рӯз фиристонидани ҳамаи молҳоро анҷом дод ва таҳвили мазкурро дар эълומияи андоз аз арзиши иловашудаи моҳи июни соли 2013 ба маблағи 118 000 сомонӣ бо назардошти андоз аз арзиши иловашуда инъикос кард. Лекин, Харидор бо ғайриқаноатбахш будани сифати мол 20 июли соли 2013 ба Фурӯшианда нисфи молҳои гирифташударо баргардонд ва аз нав ҳисоб кардани арзиши таҳвилро талаб намуд. Бо ин сабаб Фурӯшианда ҳуқуқ дорад гардиши андозбандишавандаро ба маблағи баргардонидани молҳо 59 000 сомонӣ бо назардошти андоз аз арзиши иловашуда тасҳеҳ диҳад ва тасҳеҳи дахлдорро дар эълומияи андоз аз рӯи андоз аз арзиши иловашуда барои моҳи июли соли 2013 дохил кунад. Дар ин ҳолат Фурӯшианда ҳуқуқ дорад тибқи банди 97 Дастурамали мазкур маблағи андоз аз арзиши иловашударо ба баҳисобгирӣ (ба камкунӣ) ба андозаи 9 000 сомонӣ ( $59\,000 \cdot 18/118$ ) дар эълумияи андоз барои моҳи июли соли 2013 инъикос намояд.

**Мисол:** Андозсупоранда дар моҳи март ба тариқи қарз ба маблағи 118 ҳазор сомонӣ, аз ҷумла андоз аз арзиши иловашуда - 18 ҳазор сомонӣ мол таҳвил намуд. Ҳамзамон ба харидор имконият дода шуда буд, ки дар ҳолати то 10 апрел пардохт намудани маблағ ба вай 10% тахфиф дода мешавад. Харидор маблағро 8 апрел супорид ва тахфифро гирифт. Дар ин маврид Андозсупоранда бояд дар моҳи апрел тасҳеҳи амалиёти андозбандишавандаро ба маблағи 10 ҳазор сомонӣ, аз ҷумла андоз аз арзиши иловашуда - 1,8 ҳазор сомонӣ гузаронад.

43. Агар андозсупоранда дар натиҷаи яке аз сабабҳои дар банди 42 ҳамин Дастурамал пешбинишуда ҳисобнома – фактура оид ба андоз аз арзиши иловашуда пешниҳод кунад, ки дар он маблағи андоз аз арзиши иловашуда нодуруст нишон дода шуда бошад ё дар эълумияи андоз аз арзиши иловашуда маблағи андоз аз арзиши иловашударо нодуруст зикр карда бошад, пас мувофиқи бандҳои 97 ва 105 Дастурамали мазкур тасҳеҳ гузаронида мешавад.

44. Тасҳеҳи амалиёти андозбандишаванда дар асоси ҳисобнома – фактураи иловагӣ оид ба андоз аз арзиши иловашуда ё дигар ҳуҷҷатҳо, ки фаро расидани ҳолатҳои дар банди 42 ҳамин Дастурамал пешбинишударо баъди содир гардидани амалиёти ибтидоии андозбандишаванда тасдиқ менамоянд, гузаронида мешавад.

## 9. АНДОЗБАНДИИ БОРКАШОНИИ БАЙНАЛМИЛАЛӢ ВА ТРАНЗИТӢ

45. Хизматрасониҳои нақлиётӣ ё дигар хизматрасониҳо ё иҷрои корҳои бевосита марбут ба ҳамлу нақли байналмилалӣ борҳо ва мусофирон, инчунин таҳвили сӯзишворию равангҳои молидани ва дигар маводи истеъмолӣ, ки ба дохили киштии ҳавоии худӣ ва (ё) хориҷӣ барои истеъмол хангоми парвозҳои байналмилалӣ бор карда мешаванд, аз андоз аз арзиши иловашуда озод мебошанд.

Таҳти мафҳуми ҳамлу нақли байналмилалӣ кашондани бор ва мусофирон фаҳмида мешавад, ки маҳалли ҳаракат ё маҳалли таъиноти онҳо (яке аз ин маҳалҳо) берун аз қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон қарор дорад.

46. Барои мақсадҳои ҳамин боб ба корҳо ва хизматрасониҳое, ки бинобар ҳамлу нақли байналмилалӣ анҷом дода мешаванд, инҳо дохил мешаванд:

а) корҳо, хизматрасониҳои нақлиётӣ (боркашонӣ, ҳамлу нақл), борбардорӣ, борфарорӣ, азнавборкунӣ, ирсоли молҳои, ки аз (ба) қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон интиқол дода мешаванд, инчунин молҳои, ки тавассути қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон ба тариқи транзит интиқол дода мешаванд;

б) корҳо, хизматрасониҳои нақлиётӣ вобаста ба интиқоли почта, мусофирон, бағоч аз (ба) қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон, ба истиснои даромадҳо аз хизматрасониҳои вобаста ба фурӯши чиптаҳои ҳавопаймо дар қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон ба хатсайрҳои ҳавоии байналмилалӣ мутобиқи шартномаҳои комиссия, супориш ё дигар шартномаҳои шабех, новобаста ба шакли бастанӣ онҳо;

в) хизматрасонии техникӣ, тичоратӣ, аэронавигатсионӣ, фурудгоҳии хатсайрҳои байналмилалӣ ҳавоӣ, ба истиснои даромадҳо аз хизматрасониҳо оид ба фурӯши чиптаҳои ҳавопаймо дар қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон ба хатсайрҳои ҳавоии байналмилалӣ мутобиқи шартномаҳои комиссия, супориш ё дигар шартномаҳои шабех, новобаста ба шакли бастанӣ онҳо.

**Мисол:** ҚДММ «Парвоз» (комиссионер) дар доираи шартномаи басташудаи комиссияӣ дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон чиптаҳои ҳавопаймои ширкати ҳавопаймои Туркиро (комитент), ки хатсайрҳои ҳавоии байналмилалиро анҷом медиҳад, мефурӯшад. ҚДММ «Парвоз» барои хизматҳои худ подошпулии комиссияӣ дар шакли фоизҳо аз арзиши чиптаҳои ҳавопаймои фурӯхташуда мегирад. Дар мисоли мазкур хизматрасониҳои ҚДММ «Парвоз», ки аз рӯи хизматрасониҳо доир ба фурӯши чиптаҳои

ҳавонаймоии хатсайрҳои баналмилалӣ иборат буда, ба талаботи банди 45 Дастурамали мазкур, яъне ба хизматҳои боркашонии байналмилалӣ дохил наmeshаванд бинобар ин, бо андоз аз арзиши иловашуда бо меъёри 18 фоиз андозбандӣ карда мешаванд.

**Мисол:** ЧСК “Тоҷик Эйр” ба иҷрои корҳои бевосита марбут ба ҳамлу нақли бор ва мусофиркашонӣ маиғул мебошад. Бо назардошти он, ки ширкати мазкур дар фаъолияти худ хизматрасониҳои ҳамлу нақли борро анҷом медиҳад (ширкатҳои ҳавонаймоӣ) ва ӯ дар ихтиёри худ киштии ҳавоӣ ва дигар техникаву таҷҳизоте, ки бевосита барои ба амал баровардани ҳамлу нақли байналмилалӣ истифода мешударо дорад, метавонад аз имтиёзи пешбинишудаи банди мазкур истифода намоёнд. Инчунин барои ин, бояд маҳали ҳаракат ӯ маҳали таъиноти онҳо (яъне аз ин маҳалҳо) берун аз қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон қарор дошта, шартнома оид ба иҷрои корҳо, хизматрасониҳо бевосита бо таҳвилкунандаи молҳои содиротӣ (содиркунандаи молҳо) ӯ бевосита бо қабулкунандаи (фармоишгари) корҳо, хизматрасониҳои боркашонӣ, мусофиркашонӣ баста шуда бошад.

Дигар ширкатҳое, ки талаботҳои шартҳои дар боло пешбинишударо иҷро карда наметавонанд ҳуқуқи имтиёзҳое, ки нисбати ҳамлу нақли бор ва мусофиркашонии байналмилалӣ, инчунин таҳвили масолеҳи сӯзишвории равағҳои молиданӣ ва дигар маводи истеъмолӣ, ки ба дохили киштии ҳавоии худӣ ва (ё) хориҷӣ барои истеъмол ҳангоми парвозҳои байналмилалӣ бор карда мешаванд, пешбинӣ шудаанд, надоранд.

47. Дар ҳолати иҷрои корҳо ва хизматрасониҳои дар сарҳати якуми банди 45 ҳамин Дастурамал пешбинишуда, озод намудан аз андоз аз арзиши иловашуда ҳангоми риояи шартҳои зерин татбиқ мегардад:

- а) мавҷудияти шартнома (қарордод) оид ба иҷрои корҳо, хизматрасониҳо, ки бевосита бо таҳвилкунандаи молҳо баста шудааст;
- б) ба расмият даровардани боркашонӣ бо ҳуҷҷатҳои ягонаи байналмилалӣ боркашонӣ;
- в) нисбат ба борҳои транзитӣ – мавҷудияти эълонияи боркашонии гумрукии молҳое, ки ба қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон ворид карда шуда, таҳти низоми транзит ба расмият дароварда шудаанд.

48. Дар ҳолати иҷро намудани корҳо ва хизматрасониҳои дар сарҳатҳои дуҷум ва сеюми банди 45 ҳамин Дастурамал пешбинишуда, озод намудан аз андоз аз арзиши иловашуда дар сурати риоя намудани шартҳои зерин татбиқ мегардад:

- а) мавҷуд будани шартнома (қарордод) оид ба иҷрои корҳо, хизматрасониҳо, ки бевосита бо қабулкунандаи (фармоишгари) корҳо, хизматрасониҳои номбаршуда баста шудааст;
- б) барасмиятдарории боркашонӣ бо ҳуҷҷатҳои ягонаи байналмилалӣ.

49. Интиқол ва хизматрасонии борфиристониҳои транзитие, ки дар сарҳати сеюми банди 45 Дастурамали мазкур зикр шудаанд, аз андоз аз арзиши иловашуда озод карда мешаванд.

50. Ҳамин боб нисбат ба давлатҳое, ки оид ба хизматрасонии нақлиётӣ ӯ дигар хизматрасониҳо ӯ иҷрои корҳои мустақиман вобаста ба боркашонӣ ва мусофиркашонии байналмилалӣ ба Ҷумҳурии Тоҷикистон низоми андозбандӣ бо андоз аз арзиши иловашударо истифода мебаранд, татбиқ намегардад.

## **10. ХУСУСИЯТҲОИ АНДОЗБАНДӢ ҲАНГОМИ ИНТИҚОЛИ МОЛҲО ТАВАССУТИ САРҲАДИ ГУМРУКИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН**

51. Ҳангоми воридоти молҳо ба қаламрави гумрукии Ҷумҳурии Тоҷикистон вобаста ба низоми гумрукии интиҳобшуда ва риояи шартҳои он андозбандӣ тибқи тартиби зайл сурат мегирад:

а) ҳангоми таҳти низоми гумрукии иҷозат барои муомилоти озод қарор додани молҳо андоз дар ҳаҷми пурра пардохт мешавад;

б) ҳангоми таҳти низоми гумрукии воридоти такрорӣ қарор додани молҳо андозсупоранда маблағҳои андозҳое, ки ӯ аз пардохти онҳо озод шуда буд ӯ вобаста ба содироти молҳо мутобиқи Кодекси андоз онҳо ба ӯ баргардонидани шуда буданд, мувофиқи тартиби муқарраркардаи қонунгузории гумрукии Ҷумҳурии Тоҷикистон мепардозад;

в) ҳангоми таҳти низоми гумрукии транзити гумрукии байналмилалӣ, анбори гумрукӣ, содироти такрорӣ (резэкспорт), савдои бебӯҷ, қоркард таҳти назорати гумрукӣ, минтақаи озоди гумрукӣ, анбори озод, нобудкунӣ ва даст кашидан аз молҳо ба манфиати давлат, интиқоли захираҳо ва таҳти низомҳои гумрукии махсус қарор додани молҳо андоз супорида наmeshавад;

г) ҳангоми дар қаламрави гумрукӣ таҳти низоми гумрукии қоркард қарор додани молҳои воридшуда, онҳо мутобиқи қонунгузории гумрукии Ҷумҳурии Тоҷикистон аз пардохти андозҳо шартан пурра озод карда мешаванд;

д) ҳангоми таҳти низоми гумрукии воридоти муваққатӣ қарор додани молҳо мувофиқи тартиби пешбининамудаи қонунгузории гумрукии Ҷумҳурии Тоҷикистон озодкунӣ аз пардохти андоз пурра ё қисман анҷом дода мешавад;

е) ҳангоми ворид намудани маҳсулоти коркарди молҳои, ки таҳти низоми гумрукии коркард берун аз қаламрави гумрукии Ҷумҳурии Тоҷикистон қарор доранд, мувофиқи тартиби пешбининамудаи қонунгузории гумрукии Ҷумҳурии Тоҷикистон озодкунӣ аз пардохти андоз пурра ё қисман анҷом дода мешавад;

ё) ҳангоми таҳти низоми гумрукии коркард барои муомилоти озод қарор додани молҳо андоз аз арзиши гумрукии маҳсулоти коркард пардохт мешавад.

52. Ҳангоми содироти молҳо аз қаламрави гумрукии Ҷумҳурии Тоҷикистон андозбандӣ мувофиқи тартиби зерин амалӣ мегардад:

а) дар сурати таҳти низоми гумрукии содирот берун аз қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон баровардани молҳо андоз пардохт намешавад ё маблағҳои пардохтшудаи андоз мувофиқи тартиби пешбининамудаи қонунгузории гумрукии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Кодекси андоз аз ҷониби мақомоти андози Ҷумҳурии Тоҷикистон баргардонида (ба ҳисоб гирифта) мешавад. Тартиби мазкур инчунин нисбат ба баровардани молҳо берун аз қаламрави гумрукии Ҷумҳурии Тоҷикистон мутобиқи низоми гумрукии содирот нисбат ба он молҳои, ки дар лаҳзаи содирот таҳти низоми гумрукии анбори гумрукӣ, анбори озод ё минтақаи озоди гумрукӣ қарор доранд, истифода бурда мешавад;

б) ҳангоми содироти молҳои ҳориҷии таҳти низоми гумрукии содироти такрорӣ (резекспорт) қарордодашуда маблағи андозҳои ҳангоми воридот ба Ҷумҳурии Тоҷикистон пардохтшуда (бо сабаби гузаштани мӯҳлати ҳатмии мувофиқи қонунгузории гумрук муайяншудаи баровардани молҳои ҳориҷии таҳти низоми содироти гумрукӣ қарордошта) мувофиқи тартиб ва шартҳои муқаррарнамудаи қонунгузории гумрукии Ҷумҳурии Тоҷикистон ба андозсупоранда баргардонида мешавад;

в) ҳангоми содироти молҳо аз қаламрави гумрукии Ҷумҳурии Тоҷикистон мутобиқи низомҳои дигари гумрукӣ дар муқоиса бо низомҳои дар сарҳатҳои яқум ва дуҷуми ҳамин қисм пешбинигардида озод қардан аз пардохти андоз ва (ё) баргардонидани маблағҳои пардохтшудаи андоз анҷом дода намешавад, агар қонунгузории гумрукии Ҷумҳурии Тоҷикистон тартиби дигареро пешбинӣ накарда бошад.

53. Ҳангоми тавассути сарҳади гумрукии Ҷумҳурии Тоҷикистон аз ҷониби шахсони воқеӣ интиқол гардидани молҳои барои фаъолияти истехсолӣ ё фаъолияти дигари соҳибкорӣ пешбиниғардида метавонад тартиби соддакардашуда ё имтиёзҳои пардохти андоз истифода гардад. Ҳамзамон арзиши молҳои харидашудаи барои истифодаи шахсӣ пешбинишуда набояд аз маблағи муқаррарнамудаи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон зиёд бошад. Маблағи зиёдатӣ мувофиқи тартиби умумии муқарраршуда (беимтиёз) таҳти андозбандӣ қарор мегирад. Нисбат ба чунин амалиёт татбиқ қардани низоми соддакардашуда ё имтиёзҳои андозбандӣ мувофиқи тартиби муқаррарнамудаи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон сурат мегирад.

54. Андозсупоранда ҳангоми риоя накардани шартҳои низоми гумрукии интиҳобкардааш дар ҳолатҳои пешбининамудаи қонунгузории гумрукии Ҷумҳурии Тоҷикистон маблағи андоз, инчунин фоизҳои ба ин маблағ ҳисобшударо мепардозад.

## **11. АНДОЗБАНДИИ СОДИРОТИ МОЛҲО**

55. Содироти молҳо, ба ғайр аз металлҳои қиматбаҳо ва сангҳои қиматбаҳо, маснуоти заргарӣ аз металлҳои қиматбаҳо ва сангҳои қиматбаҳо, алюминийи аввалия, концентрати металлҳо, оҳанпораи металлҳои сиёҳ ва ранга, металлҳои дигари дар Ҷумҳурии Тоҷикистон истехсолшаванда, молҳои дар минтақаҳои озоди иқтисодӣ истехсолшуда, нахи пахта, калобаи пахта, пахтаи коркарднашуда бо андоз аз арзиши иловашуда аз рӯи меъёри сифр андозбандӣ қарда мешавад.

56. Ҳангоми тасдиқ нашудани содироти молҳо мутобиқи Боби 12 Дастурамали мазкур мазкур дар қараёни 90 рӯзи тақвими аз санаи сабти мақоми гумруке, ки руҳсати молҳоро таҳти низоми гумрукии содирот анҷом додааст ва ё ҳангоми баровардани молҳо таҳти низоми гумрукии содирот тавассути ҳатҳои интиқоли қувваи барқ ё бо истифодаи расмиёти эълонияи нопурраи даврӣ – аз санаи қайди мақоми гумрук, ки барасмиятдарории гумрукиро анҷом додааст, таҳвили ин молҳо бояд бо андоз аз арзиши иловашуда аз рӯи меъёри мусбии дар бандҳои 87-89 Дастурамали мазкур пешбинишуда андозбандӣ гардад.

## 12. ТАСДИҚИ СОДИРОТИ МОЛҲО

57. Ҳуҷҷатҳои тасдиқкунандаи содироти молҳо инҳо мебошанд:

а) шартномаи (қарордоди) таҳвили молҳои содиршаванда;

б) эълонияи гумрукии бор бо қайди мақоми гумруке, ки иҷозати молҳоро таҳти низоми гумрукии содирот анҷом додааст ва ҳангоми содироти молҳо таҳти низоми гумрукии содирот тавассути хатҳои интиқоли қувваи барқ ё бо истифодаи расмиёти эълонияи нопурраи даврӣ эълонияи пурраи гумрукии бор бо қайди мақоми гумруке, ки барасмиятдарории гумрукиро анҷом додааст;

в) нусхаи ҳуҷҷатҳои ҳамроҳикунандаи мол бо қайди мақоми гумруки дар гузаргоҳи сарҳади гумрукии Ҷумҳурии Тоҷикистон воқеъгардида. Дар ҳолати таҳти низоми гумрукии содирот тавассути хатҳои интиқоли қувваи барқ, инчунин санади қабул ва супоридани молҳо низ пешниҳод карда мешавад;

г) ҳуҷҷатҳои пардохтӣ ва иқтибос аз бонк (нусхаи иқтибос), ки воридоти воқеии даромади асъорро аз таҳвили молҳо ба содирот ба суратҳисобҳои андозсупоранда дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ва (ё) ба суратҳисобҳои ӯ дар бонкҳои дар хориҷа воқеъбуда, ки мутобиқи конунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон кушода шудаанд, тасдиқ менамоянд.

58. Дар ҳолате, ки агар шартнома (қарордод) ҳисобкуниро бо маблағҳои нақдӣ пулӣ пешбинӣ карда бошад, андозсупоранда иқтибоси бонкро (нусхаи иқтибосро), ки ба суратҳисоби дар бонки Ҷумҳурии Тоҷикистон ва (ё) ба суратҳисобҳои ӯ дар бонкҳои дар хориҷа воқеъбуда, ки мутобиқи конунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон кушода шудаанд, гузаронидани маблағҳои бадастовардашро тасдиқ мекунад, инчунин нусхаҳои ордери ҳазинавии даромадро, ки воридоти воқеии даромадро (маблағро) аз шахси хориҷӣ - харидори молҳои содиршуда тасдиқ мекунад, пешниҳод менамояд.

59. Дар ҳолати анҷом додани амалиёти иқтисодии хориҷӣ доир ба ивазкунии молҳо (иҷрои корҳо, хизматрасониҳо) андозсупоранда ҳуҷҷатҳои тасдиқкунандаи воридоти молҳоро (иҷрои корҳоро, хизматрасониҳоро) ба қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки аз рӯи амалиётҳои зикргардида гирифта шудаанд, инчунин ба ҳисоб гирифтани онҳоро пешниҳод мекунад.

60. Ҳуҷҷатҳои тасдиқкунандаи содироти молҳо ба давлатҳои аъзои Иттиҳоди Давлатҳои Мустақил ҳуҷҷатҳои дар бандҳои 57-59 ҳамин Дастурамал пешбинишуда, инчунин нусхаи эълонияи гумрукии бор мебошанд, ки дар кишвари воридоти молҳои аз қаламрави гумрукии Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳти низоми содирот баровардашуда ба расмият дароварда шудаанд. Мутобиқи санади ҳукукии байналмилалӣ мақоми ваколатдори давлатӣ метавонад тартиби дигари тасдиқи содироти молҳоро ба давлатҳои аъзои Иттиҳоди Давлатҳои Мустақил муқаррар намояд.

61. Ҳангоми содироти минбаъдаи молҳое, ки қаблан берун аз сарҳади гумрукии Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳти низоми коркард берун аз қаламрави гумруки бароварда шудаанд ё маҳсулоти коркарди онҳо, тасдиқи содирот мутобиқи бандҳои 57-60 ҳамин Дастурамал, инчунин дар асоси ҳуҷҷатҳои зерин анҷом дода мешавад:

а) эълонияи гумрукии бор, ки мутобиқи он низоми коркард ба низоми содирот тағйир дода мешавад;

б) эълонияи гумрукии бор, ки таҳти низоми коркарди молҳо берун аз қаламрави гумруки ба расмият дароварда шудааст;

в) нусхаи эълонияи гумрукии бор, ки ҳангоми воридоти бор ба қаламрави давлати хориҷӣ таҳти низоми коркарди молҳо дар қаламрави гумруки (коркарди молҳо таҳти назорати гумруки) ба расмият дароварда шуда, мақоми гумруки ин барасмиятдарориро анҷом дода тасдиқ кардааст;

г) нусхаи эълонияи гумрукии бор, ки таҳти низоми гумрукии содирот ҳангоми баровардани молҳо ё маҳсулоти коркарди онҳо аз қаламрави давлати коркарди мол ба расмият дароварда шудааст ва онро мақоми гумруки барасмиятдароварда тасдиқ кардааст.

62. Бо пешниҳоди ҳуҷҷатҳои тасдиқкунандаи содироти молҳо ба мақоми андози маҳалли бақайдгирӣ дар давоми 120 рӯзи тақвимӣ аз санаи қайди мақоми гумрукии дар сарҳати дуҷониб банди 57 ҳамин Дастурамал пешбинишуда андозсупоранда ҳукук дорад андози мутобиқи банди 56 Дастурамали мазкур ҳисобшударо баргашта гирад. Дар акси ҳол, андозсупоранда барои баргашта гирифтани андозе, ки мутобиқи банди 56 Дастурамали мазкур пардохт шудааст, ҳукук надорад.

## 13. ВАҚТИ АНҶОМ ДОДАНИ АМАЛИЁТИ АНДОЗБАНДИШАВАНДА

63. Амалиёти андозбандишаванда ҳангоми пешниҳод кардани ҳисобнома - фактура оид ба андоз аз арзиши иловашуда ва аксизҳо нисбат ба ҳамин амалиёт чой дорад, агар ҳамин боб тартиби дигареро пешбинӣ накунад.



**Мисол:** Андозсупоранда 1 марти соли 2013 молро таҳвил кард ва дар санаи 4 март нисбат ба ҳамин амалиёт ҳисобнома-фактураи андоз аз арзиши иловашуда пешниҳод намуд. Дар ин маврид вақти содир шудани амалиёти андозбандишаванда 4 март соли 2013 ба ҳисоб меравад.

64. Агар ҳисобнома - фактураи андоз аз арзиши иловашуда ва аксизҳо то ё дар лаҳзаи (рӯзи) амалӣ шудани амалиёти андозбандишаванда пешниҳод карда нашавад, банди 63 ҳамин Дастурамал татбиқ намегардад ва амалиёти андозбандишаванда дар ҳолатҳои зерин ҷой дорад:

- а) дар лаҳзаи қабул, фурӯштан ё супоридани молҳо, иҷрои корҳо ё хизматрасониҳо;
- б) дар ҳолати таҳвили молҳо, ки ҳамлу нақли молҳо дар назар дорад, дар лаҳзаи боркунӣ.

**Мисол:**

- 5 майи соли 2013 шартномаи таҳвили мол баста шудааст;
- 29 майи соли 2013 – фурӯшанда молро ба харидор фиристонд ва дар ҳамин сана мол аз ҷониби харидор қабул карда шудааст, ки оид ба ин санади қабул ва супоридани молҳо ба имзо расонида шудааст;
- 10 юни соли 2013 фурӯшандаи мол ҳисобнома – фактураи андоз аз арзиши иловашударо навишт ва ба харидор пешниҳод намуд;
- 15 август харидор ба фурӯшанда арзиши молро аз рӯи ҳисобнома-фактураи андоз аз арзиши иловашудаи пешниҳодишуда пардохт намуд;

Дар ин мисол амалиёти андозбандишаванда дар моҳи майи соли 2013 ҷой дорад.

65. Ҳангоме, ки пардохтпулӣ барои таҳвили молҳо, иҷрои корҳо, хизматрасониҳо то фарорасии мӯҳлати дар банди 64 ҳамин Дастурамал пешбинишуда гирифта шуда бошад, пас агар ҳисобнома - фактура оид ба андоз аз арзиши иловашуда ва аксизҳо дар давоми панҷ рӯзи баъди пардохт пешниҳод карда нашавад, бандҳои 63 ва 64 Дастурамали мазкур татбиқ карда намешаванд ва амалиёти андозбандишаванда ҳангоми гирифтани пардохтпулӣ ҷой дорад.

**Мисол:**

- 10 январи соли 2013 шартномаи таҳвили мол баста шуд;
- 27 феврал харидор барои моли таҳвилишаванда пешпардохти пурраи онро таъмин намуд;
- 29 май фурӯшанда ба харидор молро фиристонд ва дар ҳамин сана мол аз ҷониби харидор қабул шуда буд, ки оид ба ин санади қабул ва супоридани мол ба имзо расидааст;
- 10 юни соли 2013 фурӯшандаи мол ҳисобнома-фактураро навишта ба харидор пешниҳод намуд;
- 15 август харидор ба фурӯшанда арзиши молро аз рӯи ҳисобнома-фактураи андоз аз арзиши иловашудаи пешниҳодишуда пардохт намуд;

Дар ин мисол амалиёти андозбандишаванда дар моҳи феврари соли 2013 ҷой дорад.

**Мисол:**

- 10 январи соли 2013 шартномаи таҳвили мол баста шуд;
- 27 феврал харидор барои таҳвили дар пешистода пешпардохт намуд;
- 1 март соли 2013 фурӯшандаи мол ҳисобнома-фактураро навишта ба харидор пешниҳод намуд;
- 29 май фурӯшанда ба харидор молро фиристонд ва дар ҳамин сана мол аз ҷониби харидор қабул шуда буд, ки оид ба ин санади қабул ва супоридани мол ба имзо расидааст;

Дар ин мисол амалиёти андозбандишаванда дар моҳи марти соли 2013 ҷой дорад.

66. Барои мақсадҳои банди 65 ҳамин Дастурамал, ба истиснои ҳолатҳои пешбинишудаи банди 67 Дастурамали мазкур, агар барои амалиёти андозбандишаванда ду ва ё зиёда аз он пардохтпулӣ гирифта шуда бошад, пас ҳар як пардохтпулии гирифташуда ҳамчун пардохт барои амалиёти алоҳида ба андозаи маблағи пардохт анҷомдодашаванда баррасӣ карда мешавад.

67. Агар хизматрасониҳо мунтазам ё доимӣ анҷом дода шаванд, пас хизматрасониҳо ҳамчун ҳар дафъаина дар лаҳзаи пешниҳоди ҳисобнома барои пардохт вобаста ба ҳар қисми ин амалиёт иҷрошаванда ё агар пардохт барои хизматрасонӣ пештар гирифта шуда бошад, ҳамчун дар лаҳзаи гирифтани пардохт барои ҳар яке аз қисмҳои амалиёт иҷрошуда баррасӣ карда мешавад. Дар ҳар ҳолат новобаста ба дигар муқаррароти ҳамин боб барои мақсадҳои ҳамин банд ҳисобнома-фактура оид ба андоз аз арзиши иловашуда ва аксизҳо (ҳисобнома барои пардохт) бояд барои ҳар моҳ на дертар аз рӯзи 10-уми моҳе, ки бевосита баъди моҳи ҳисоботӣ фаро мерасад, пешниҳод карда шавад. Агар ҳисобнома-фактура (ҳисобнома барои пардохт) дар мӯҳлати зикршуда пешниҳод нагардад, чунин шуморида мешавад, ки хизматрасонӣ дар рӯзи охири моҳи ҳисоботӣ сурат мегирад.

68. Ҳангоми татбиқи банди 26 Дастурамали мазкур лаҳзаи анҷом додани амалиёти андозбандишаванда лаҳзаи огози истифодабарӣ ё истеъмоли молҳо, корҳо ва хизматрасониҳо доништа мешавад.

69. Дар ҳолати дар банди 27 Дастурамали мазкур пешбинишуда лаҳзаи анҷом додани амалиёти андозбандишаванда лаҳзаи таҳвили молҳо, иҷрои корҳо ё хизматрасонӣ ба кормандон ва дигар шахсон мебошад.

70. Лаҳзаи анҷом додани амалиёти андозбандишаванда оид ба таҳвили қувваи барқ, гармӣ, газ ё об мувофиқи қоидаҳои нисбат ба хизматрасонӣ дар асоси мунтазам ё доимӣ амалкунанда муайян карда мешавад.

71. Барои мақсадҳои ҳамин Дастурамал, новобаста ба муқаррароти банди 65 Дастурамали мазкур, лаҳзаи муайян намудани манбаи андоз ҳангоми иҷрои корҳои сохтмонӣ васлкунӣ яке аз санаҳои пештарини зерин ба ҳисоб меравад:

а) санаи гирифтани (ба даст овардани ҳуқуқ барои гирифтани) пардохти қорӣ аз фармоишгар;

б) санаи қисман (пурра) иҷро намудани корҳои сохтмонӣ дар баҳисобгирии муҳосибӣ ва ҳисоботҳои андозсупоранда қайдгардида.

**Мисол:** ҚДММ “Саид” бо фаъолияти сохтмонӣ машғул буда, барои сохтмон манбаҳои зерини маблағгузорию (дар шакли пулӣ ва молӣ) истифода бурдааст:

- захираҳои молиявии худӣ - 100 ҳазор сомонӣ;
- қарзи бонкӣ - 400 ҳазор сомонӣ;
- пешпардохт аз ҳисоби фармоишгар - 600 ҳазор сомонӣ;
- пешпардохт аз мизочон (харидорон, ҳиссагузорон) - 900 ҳазор сомонӣ.

Барои мақсадҳои андозбандӣ, то анҷом додани сохтмони мазкур, новобаста аз иҷрои кор амалиёти андозбандишаванда лаҳзаи (санаи) гирифтани маблағгузориҳо аз фармоишгарҳо ва мизочон ба ҳисоб меравад, яъне ҳаҷми амалиёти андозбандишаванда 1,5 млн.сомонию таъкил медиҳад.

**Мисол:** ҚДММ “Саттор” бо фаъолияти сохтмонӣ машғул буда, маблағи корҳои дар моҳҳои январ-сентябри соли 2013 иҷрошуда (сохтмон нотаъом аст) 5 млн.сомонию таъкил додааст, аз ҷумла:

- маҳсулоти сохтмонӣ- 3 млн.сомонӣ,
- музди меҳнат- 500 ҳазор сомонӣ,
- ва дигар хароҷотҳо вобаста ба сохтмон (бо назардошти даромаднокии пешбинишуда, даромади пудратчӣ)-1,5 млн.сомонӣ.

Маблағгузорӣ (дар шакли пулӣ ва молӣ) барои иҷрои ин корҳо таъкил ҳуҷҷатҳои муҳосибавӣ 3 млн.сомонӣ нишон дода шудааст, аз ҷумла аз ҳисоби қарзи бонкӣ - 500 ҳазор сомонӣ, пешпардохт аз мизочон (харидорон, ҳиссагузорон)- 1,0 млн.сомонӣ, қарз дар шакли маводи сохтмонӣ (аз ҳисоби таҳвилгарони маводи сохтмон) - 1,5 млн.сомонӣ.

Барои мақсадҳои андозбандӣ, то анҷом додани сохтмони мазкур, новобаста аз маблағҳои таъкил муҳосибот нишондодашуда амалиёти андозбандишаванда арзиши аслии хароҷотҳои дар сохтмон анҷомдодашуда (5 млн.сомонӣ) ба ҳисоб меравад.

#### 14. МАҲАЛЛИ ТАҲВИЛИ МОЛ

72. Агар шартҳои таҳвили мол ҳамлу нақли молро пешбинӣ намоёнд, таҳвили мол дар маҳалли саршавии ҳамлу нақли молҳо ба амал бароварда мешавад. Дар дигар ҳолатҳо таҳвили мол дар маҳалли супоридани он анҷом дода мешавад.

**Мисол:** ҚСП «А» резиденти Ҷумҳурии Тоҷикистон молҳоро ба шарикони аҳдкунанда (новобаста ба харидори тоҷик ё хориҷӣ) бор карда мефиристад. Дар лаҳзаи боркунӣ мол дар Ҷумҳурии Тоҷикистон қойгир аст, бинобар ин, таҳвил дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон эътироф карда мешавад ва Ҷамъият оид ба амалиёти мазкур бояд андоз аз арзиши иловашуда ҳисоб ва падохт намоёнд.

**Мисол:** ҚСП «А» резиденти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз Хитой мол мехарад ва молҳоро ба Ҷумҳурии Тоҷикистон ворид накарда, дар ҳамаи маҳал онҳоро мефурӯшад. Дар лаҳзаи боркунӣ молҳо дар ҳудуди давлати хориҷӣ қойгиранд, бинобар ин, маҳали фурӯши молҳо ҳудуди давлати хориҷӣ мебошад. Мутобиқи бандҳои 25 ва 72 Дастурамали мазкур объекти андозбандӣ аз рӯи андоз аз арзиши иловашуда ба ҚСП «А» оид ба фурӯши ин молҳо ба вуҷуд намеояд.

73. Таҳвили қувваи барқ, гармӣ ва газ дар қойи гирифтани молҳо ба амалбароварда ҳисоб мешавад. Дар ҳолати аз Ҷумҳурии Тоҷикистон содир намудани чунин молҳо таҳвил дар Ҷумҳурии Тоҷикистон анҷомдодашуда ба ҳисоб меравад.

#### 15. МАҲАЛЛИ ИҶРОИ КОРҲО Ё ХИЗМАТРАСОНИҲО

74. Барои мақсадҳои ҳамин Дастурамал маҳалли иҷрои корҳо ё хизматрасониҳо инҳо мебошанд:

а) маҳалли қойгиршавии молу мулкӣ ғайриманқул, агар корҳо (хизматрасониҳо) бевосита бо ин молу мулк алоқаманд бошанд. Барои мақсадҳои боби мазкур хизматрасониҳои алоқаи барқӣ (аз ҷумла, пайвастишавии шабакавӣ, иҷораи канал, интиқол ва қабули трафик ва (ё) интернет, пахши байналмилалӣ барномаҳои телевизион ва радио), ки анҷом додани онҳо бо молу мулкӣ ғайриманқул

алоқаманд мебошад, дар маҳалли ҷойгиршавии молу мулки ғайриманқули зикргардида амалигардида ҳисобида мешаванд.

б) маҳалли иҷрои амалии корҳо (хизматрасониҳо), агар онҳо бо молу мулки манқул алоқаманд бошанд.

в) маҳалли иҷрои амалии хизматрасониҳо, агар онҳо дар соҳаҳои фарҳанг, фароғат, илм, санъат, маориф (таълим), тарбияи ҷисмонӣ, реклама, истироҳат ва варзиш, пешниҳоди кормандон ё дар соҳаи дигари фаъолияти шабех расонида шаванд.

г) маҳалли воқеии анҷом додани ҳамаи нақл, агар корҳо (хизматрасониҳо) бо ин ҳамаи нақл алоқаманд бошанд. Барои мақсадҳои боби 9 Дастурамали мазкур чунин амалиёти вобаста ба иҷрои корҳо ё хизматрасониҳои андозсупоранда берун аз қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон дар қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон анҷомдодашуда ба ҳисоб меравад.

д) маҳалли ҷойгиршавии харидори хизматрасониҳо (корҳо), ки ин хизматрасониҳо (корҳо) бештар бо он алоқаманд мебошанд. Муқаррароти мазкур нисбат ба хизматрасониҳои зерин татбиқ карда мешаванд:

- ба моликият додан ё гузашт кардани патентҳо, иҷозатномаҳо, тамғаҳои савдо, ҳуқуқҳои муаллифӣ ва ҳуқуқҳои дигари шабех;

- гузаронидани машваратҳо, расонидани хизматрасониҳои ҳуқуқӣ, аудиторӣ, муҳандисӣ-техникӣ (инжинирингӣ), дизайнерӣ, маркетингӣ, адвокатӣ, муҳосибавӣ, муҳандисӣ, инчунин хизматрасониҳои коркарди маълумот (ба истиснои паҳнкунии маҳсули воситаҳои ахбори омма) ва хизматрасониҳои дигари шабех;

- ба иҷора додани молу мулки манқул (ба истиснои воситаҳои нақлиёт);

- хизматрасониҳо оид ба таъмири сарҳад.

е) маҳалли анҷом додани фаъолияти соҳибкории шахси иҷрокунандаи корҳо ё хизматрасонӣ, ки дар зербандҳои а) – д) ҳамаи банд зикр нагардидаанд.

75. Ҳангоми истифодаи банди 74 маҳалли иҷрои корҳо ё хизматрасониҳои дар зиёда аз як зербанди банди 74 ҳамаи Дастурамал пешбинигардида, аз рӯи тартиби ин зербандҳо яқин муайян карда мешавад.

**Мисол:** Ширкати хитойии «А» дар шаҳри Пекин ҳуҷҷатҳои лоиҳавиро сметаҳои азнавсозии бинои меҳмонхонаи воқеъ дар шаҳри Душанбе - «Пойтахт»-ро таҳия намуд.

Иҷрои корҳои мазкур мутобиқ ба зербанди а) банди 74 ҳамаи Дастурамал маҳали иҷрои кор ё хизматрасонӣ маҳали ҷойгиршавии молу мулки ғайриманқул ба ҳисоб меравад, агар корҳо (хизматҳо) бевосита ба чунин молу мулк вобаста бошанд. Бинобар ин, мутобиқ ба банди 26 Дастурамали мазкур иҷрои ин корҳо дар Ҷумҳурии Тоҷикистон бо андоз аз арзиши иловашуда андозбандӣ карда мешавад.

**Мисол:** Ширкати хориҷии «Пластик» васлкунии таҷҳизотро барои ҚДММ «Тиреза», ки резиденти Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошад, амалӣ менамояд. Васлкунии таҷҳизот дар ҳудуди биноҳои истеҳсоли ҚДММ «Тиреза», ки ш.Душанбе ҷойгир шудаанд, амалӣ карда мешавад.

Мутобиқи зербанди б) банди 74 маҳали иҷрои кор маҳали воқеии амалӣ гардидани иҷрои корҳо (хизматрасониҳо), агар онҳо бо амволи манқул алоқаманд бошанд, бинобар ин, корҳо оид ба васлкунии таҷҳизот дар мисоли мазкур барои мақсадҳои ҳисоб намудани андоз аз арзиши иловашуда дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон иҷрошуда ҳисобида мешаванд.

## 16. АНДОЗБАНДИИ БОЗГАШТ

76. Агар шахсе, ки резидент намебошад ва барои мақсадҳои андоз аз арзиши иловашуда дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ба қайд гирифта нашудааст, барои агенти андози дар банди 77 ҳамаи Дастурамал пешбинишуда дар қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон хизмат расонад ё корхоро иҷро кунад, пас барои мақсадҳои ҳамаи Дастурамал чунин иҷрои корҳо ё хизматрасониҳо мувофиқи ҳамаи боб андозбандӣ мешавад.

77. Барои мақсадҳои ҳамаи боб агенти андоз андозсупоранда - ташкилот ё соҳибкори инфиродии дар Ҷумҳурии Тоҷикистон фаъолияткунанда мебошад.

78. Дар сурати татбиқ намудани банди 75 ҳамаи Дастурамал, агенти андоз аз маблағе, ки бояд ба ғайрирезидент пардохт шавад, андоз мегирад. Маблағи андоз бо роҳи татбиқи меъёри 18% нисбат ба маблағе, ки бояд баъди нигоҳ доштани андоз ба ғайрирезидент пардохт шавад, муайян мегардад.

79. Агар агенти андоз барои мақсадҳои андоз аз арзиши иловашуда ба қайд гирифта шуда бошад, андози нигоҳдошташуда бояд ба буҷет супорида шавад ва ба эълумияи андоз аз арзиши иловашуда барои моҳе, ки дар он амалиёт сурат гирифтааст, чун маблағи пардохтшаванда (чун маблағи ҳисобу замшуда) дохил карда шавад.

80. Агар агенти андоз барои мақсадҳои андоз аз арзиши иловашуда ба қайд гирифта нашуда бошад, вай ўҳдадор аст, ки андози нигоҳдошташударо дар давоми панҷ рӯз аз рӯзи пардохт ба

гайрирезидент ба бучет супорад ва эълomiaро оид ба маблағи андоз аз арзиши иловашудаи ба ҷои гайрирезидент (Замимаи №10) ҳисоб ва пардохтшуда то рӯзи 15-уми моҳе, ки пас аз моҳи ҳисоботӣ фаро мерасад, пешниҳод кунад.

Ҳисобкунии андоз аз арзиши иловашуда аз рӯи чунин формула иҷро карда мешавад:

$$M_{\text{ААИ}} = A_x \times 18/118$$

$M_{\text{ААИ}}$  – маблағи ААИ, ки дар манбаи пардохт ситонида мешавад

$A_x$  – арзиши хизматҳои (корҳои) гайрирезидент аз рӯи шартҳои шартнома

**Мисол:** *Ширкати гайрирезиденти Ҷумҳурии Тоҷикистон дар доираи шартномаи басташуда ба ҚДММ «Ариана», ки резиденти Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошад, хизматҳои ҳуқуқӣ мерасонад. Арзиши хизматҳои ширкати хориҷӣ аз рӯи шартҳои шартнома 10 000 сомониро таъкил медиҳанд. Хизматҳои ҳуқуқӣ метавонанд бо телефон, суроғи (почтаи) электронӣ расонида шаванд ё кормандони ширкати хориҷӣ метавонанд омада дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дар ҷояш хизмати мазкурро расонанд.*

*Мутобиқи бандҳои 74 ва 75 ҳамин Дастурамал хизматрасониҳои ҳуқуқӣ дар ҳудуди ҳама давлате, ки дар он харидори хизматрасониҳо ҷойгир аст (маҳали ҷойгиришави харидори хизматрасониҳо, ки чунин хизматрасониҳо бо он алоқаманд мебошанд) расонидашуда ҳисобида мешаванд.*

*Дар ин мисол харидори хизматрасониҳо ҚДММ «Ариана» мебошад, ки дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷойгир аст. Бинобар ин, хизмат дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон расонидашуда ҳисобида мешавад.*

*Манбаи пардохти даромад, яъне ҚДММ «Ариана» дар нақши агенти андоз баромад карда, дар лаҳзаи пардохти даромад ба ширкати хориҷӣ уҳдадор аст аз маблағи пардохтшавандаи даромад андоз аз арзиши иловашударо нигоҳ дошта ба бучети Ҷумҳурии Тоҷикистон пардохт намояд.*

*- 10 000 \* 18/118 = 1526 сомонӣ – маблағи андоз аз арзиши иловашуда, ки бояд ҳангоми пардохти даромад ба ширкати хориҷӣ барои расонидани хизматҳои ҳуқуқӣ нигоҳ дошта шавад.*

*Агар агенти андоз, яъне ҚДММ «Ариана» барои мақсадҳои андоз аз арзиши иловашуда ба қайд гирифта шуда бошад андози нигоҳдошташуда бояд ба бучет пардохта шавад ва дар эълomiaи андоз аз арзиши иловашуда барои моҳе, ки дар он амалиёт иҷро шудааст, ҳамчун маблағи пардохтшаванда (ҳамчун маблағи ҳисобишуда) дохил карда шавад.*

*Агар агенти андоз, яъне ҚДММ «Ариана» барои мақсадҳои андоз аз арзиши иловашуда ба қайд гирифта нашуда бошад, он уҳдадор аст андози нигоҳдошташударо ба бучет дар муддати панҷ рӯз аз рӯзи анҷом додани пардохт ба гайрирезидент пардохт намояд ва эълomia оид ба ҳисоб ва пардохт намудани андоз аз арзиши иловашударо барои гайрирезидент то 15-ми санаи моҳи минбаъдаи баъд аз моҳи ҳисоботӣ пешниҳод намояд.*

## 17. АМАЛИЁТҲОИ ОМЕХТА

81. Тахвили молҳо, иҷрои корҳо ё хизматрасониҳо, ки нисбат ба тахвили асосии молҳо, иҷрои корҳо ё хизматрасониҳо хусусияти ёридиҳанда доранд, ҳамчун қисми тахвили асосии молҳо, иҷрои корҳо ё хизматрасониҳо баррасӣ мешаванд.

**Мисол:** *ҚДММ «Анис» молҳои маширо мефурӯшад. Ба арзиши фурӯши мол вобаста ба созиши тарафҳо, инчунин расонидани мол ба суроғи харидор дохил карда шудааст. Арзиши молҳо 1000,0 сомониро таъкил дода, арзиши хароҷотҳо доир ба расонидани онҳо 100,0 сомониро таъкил додааст. Дар ин мисол расонидани мол нисбати фурӯши мол (ба амалиёти асосӣ ҳамчун фурӯши мол) хусусияти ёрирасон дорад ва барои мақсадҳои ҳисоб намудани андоз аз арзиши иловашуда тақсим намешавад. Амалиёти бо андоз аз арзиши иловашуда андозбандишаванда дар ин ҳолат 1100,0 (1000+100) сомониро таъкил мекунад.*

82. Амалиёти андозбандишавандае, ки унсурҳои мустақилро дар бар гирифта, як ё якчандтои онҳо тахвили алоҳидаи молҳо, хизматрасониҳо ё иҷрои корҳои аз андоз аз арзиши иловашуда озодшударо пешбинӣ менамоянд, ҳамчун амали иборат аз амалиётҳои алоҳида баррасӣ мешаванд. Амалиёти аз андоз аз арзиши иловашуда озод, ки унсурҳои мустақилро дар бар гирифта, як ё якчандтои онҳо тахвили алоҳидаи молҳо, хизматрасониҳо ё иҷрои корҳои бо андоз аз арзиши иловашуда андозбандишавандаро пешбинӣ мекунанд, ҳамчун амали иборат аз амалиётҳои алоҳида баррасӣ карда мешаванд.

## 18. АМАЛИЁТЕ, КИ АГЕНТ АНҶОМ МЕДИҲАД

83. Агар дар бандҳои 84-85 ҳамин Дастурамал тартиби дигаре пешбинӣ нашуда бошад, тахвили молҳо, иҷрои корҳо ё хизматрасониҳо аз тарафи шахсе, ки агенти (шахси бовариноки) шахси дигар

(ваколатдиханда) мебошад, бо супориш ё аз номи ин шахси дигар (ваколатдиханда) анҷом дода мешаванд, амалиёти иҷронамудаи шахси ваколатдиханда ба ҳисоб меравад.

84. Банди 83 ҳамин Дастурамал нисбат ба хизматрасониҳои агент ба шахси ваколатдиханда татбиқ карда намешавад.

85. Банди 83 ҳамин Дастурамал нисбат ба таҳвили молҳо ба Ҷумҳурии Тоҷикистон ва аз Ҷумҳурии Тоҷикистон аз ҷониби агенти резидентии шахсе, ки резидент набуда, ба сифати супорандаи андоз аз арзиши иловашуда дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ба қайд гирифта нашудааст, татбиқ намегардад. Дар ин ҳолат барои мақсадҳои андоз аз арзиши иловашуда таҳвил аз тарафи агент анҷомшаванда ба ҳисоб меравад.

## **19. МЕЪЁРҲОИ АНДОЗ АЗ АРЗИШИ ИЛОВАШУДА ВА ТАРТИБИ ҲИСОБИ ОН**

86. Меъёри андоз аз арзиши иловашуда, ба истиснои содирот ва истифодаи меъёри пасткардашуда, агар ҳамин боб тартиби дигареро муқаррар накарда бошад, 18 фоизи муомилоти андозбандишаванда ва (ё) 18 фоизи воридоти андозбандишавандаро (минбаъд - меъёри стандартӣ) ташкил медиҳад. Бо меъёри сифр амалиётҳои андозбандишавандаи дар боби 11 (андозбандии содироти молҳо) Дастурамали мазкур пешбинишуда андозбандӣ карда мешаванд.

87. То 1-уми январи соли 2016 ҳамаи муомилоти андозбандишавандаи корхонаҳои истеҳсол ва (ё) фурӯши маҳсулоти соҳаи хӯроки умумӣ, корхонаҳои савдои яклухт ва чакана, маҳсулотгайёркунӣ, таъминотию фурӯш, корхонаҳои сохтмонӣ, ба истиснои воридоти андозбандишаванда ва таҳвили минбаъдаи моли воридшуда, инчунин содироти андозбандишаванда, бо андоз аз арзиши иловашуда бо меъёри 5 фоиз (минбаъд – меъёри пасткардашуда) бе иҷозати баҳисобгирии андоз аз арзиши иловашудаи пардохтшуда андозбандӣ карда мешаванд.

Барои мақсадҳои андозбандӣ бо меъёри пасткардашуда (5%) тахти мафҳуми фаъолияти истеҳсол ва фурӯши маҳсулоти соҳаи хӯроки умумӣ, танҳо фаъолияти тарабхонаҳо, ошхонаҳо, қаҳвахонаҳо ва дигар ҷойҳое, ки истеҳсол ва фурӯши хӯрокро ба ҷо меоранд фаҳмида мешавад.

88. Андозсупорандагони дар банди 87 ҳамин Дастурамал пешбинигардида дар ҳолати анҷом додани воридоти андозбандишаванда таҳвили минбаъдаи молҳои воридшударо бо меъёри 18 фоиз андозбандӣ карда, ҳуқуқ доранд тибқи моддаи 183 Кодекси андоз, андоз аз арзиши иловашудаи ҳангоми воридот пардохт намудаашонро ба ҳисоб гиранд. Ҳангоми ба дигар мол табдил додани молҳои дар натиҷаи воридоти андозбандишаванда ва амалиёти андозбандишаванда харидоришуда, ҳиссаи таҳвили минбаъдаи ҷунин моли дигар мутаносибан ба вазни қиёсии молҳои воридшуда дар ҳаҷми умумии харид бо меъёри стандартӣ андозбандӣ гардида, ҳиссаи боқимондаи таҳвили ҷунин моли дигар бо меъёри пасткардашуда андозбандӣ карда мешавад. Андозсупорандагони мазкур уҳдадоранд, ки тибқи талаботи моддаи 49 Кодекси андоз баҳисобгирии ҷудогонаи объектҳои андозбандиро (муомилоти андозбандишаванда ва воридоти андозбандишавандаро) аз рӯи ин намудҳои фаъолият амалӣ намоянд.

**Мисол:** ҚДММ “Тарабхонаи Фарахноз”, ки ба истеҳсол ва фурӯши маҳсулоти хӯроки умумӣ машғул аст, барои истеҳсоли хӯрок дар моҳи ҳисоботӣ ба маблағи 20000 сомонӣ маҳсулоти гуногун, аз ҷумла:

- гӯшт 10000 сомонӣ (бе ААИ),
- равған 5000 сомонӣ (ААИ 18% - 900 сомонӣ),
- сабзавот 1000 сомонӣ (бе ААИ),
- биринҷ 2000 сомонӣ (ААИ 18% - 360 сомонӣ),
- дигар маҳсулотҳо 2000 сомонӣ (ААИ 5% - 100 сомонӣ)

харидорӣ намудааст, ки биринҷро бевосита худаш аз хориҷ ворид намуда, равған ва дигар маҳсулотҳоро аз дохили ҷумҳурӣ харидорӣ карда шудааст. Дар ҳолати дар моҳи ҳисоботи хароҷот шудани ҳамаи молҳои харидашуда ҳангоми таҳвили хӯроки истеҳсолишуда, ҳиссаи маҳсулоти воридотиш (яъне, биринҷ) бо меъёри 18% анҷомдодашуда, ки дар ҳаҷми умумии харид 10 фоизро ташкил додааст ( $(2000:20000)*100$ ), мутаносибан ба ҳаҷми умумии харид бо меъёри 18% андозбандӣ гардида, боқимондаи ҳиссаи таҳвил бо меъёри 5% бо андоз аз арзиши иловашуда андозбандӣ карда мешавад.

Яъне, нисбати корхонаҳои истеҳсол ва фурӯши маҳсулоти соҳаи хӯроки умумӣ ва дигар корхонаҳои дар қисми 2 моддаи 181 Кодекси андоз қайдгардида, танҳо дар ҳолати воридоти молҳо ба қаламрави Ҷумҳурии маблағи ААИ-и ҳангоми барасмиятдорории гӯшукӣ пардохташуда пурра ба ҳисоб гирифта мешавад. Минбаъд ААИ-и ҳисобишавандаро бо ду меъёр, мутобиқ ба ҳиссаи молҳои воридотиш дар моҳи ҳисоботӣ хароҷотшуда ба ҳариди умумӣ бо меъёри 18% ва ҳиссаи боқимонда бо меъёри 5% ҳисоб карда мешавад. ААИ-и хариди молу маҳсулоти дар дохили Ҷумҳурии пардохташуда ба инobat гирифта намешавад.

Агар ҷамъияти мазкур дар моҳи ҳисоботӣ маҳсулотҳои харидоринамударо (20000) пурра хароҷот намуда, таҳвили хӯроки истеҳсолишуда маблағи 30000 сомонино (бе назардошти ААИ) ташикил диҳад ва аз он ҷумла биринчи вориднамударо пурра хароҷот карда бошад, пас дар ин маврид ҷамъиятро зарур аст, ки

10 фоизи таҳвилро бо меъёри 18% андозбандӣ намуда  
боқимондаширо бо меъёри 5% андозбандӣ намояд.

Яъне, ААИ-и бо меъёри 18% ҳисобнашаванда 540 сомонӣ ( $30000 \cdot 10\% = 3000 \cdot 18\%$ ) ва бо меъёри 5% ҳисобнашаванда 1350 (боқимонда  $27000 \cdot 5\%$ ) сомонӣ, ҷамъ 1890 сомонино ташикил мекунад.

Бо назардошти 360 сомонӣ ААИ-и дар ин моҳ баҳисобгирифташаванда, натиҷаи фаъолияти моҳи ҳисоботӣ барои ба буҷет пардохт намудани ААИ ба маблағи **1530** ( $1890 - 360$ ) сомонино ташикил мекунад.

Ҳангоми тартиб додани эълумияи ААИ, ҷамъият вазифадор аст, ҳиссаи ААИ-и бо меъёри 18% ҳисобнамудаширо (540 сомонӣ) дар замимаи №8, Шакли №03.01 ва боқимонда ҳиссаи бо меъёри 5% андозбандишавандаро (1350 сомонӣ) дар замимаи №9, Шакли №03.02 инъикос намояд.

а) **Ҳолати дигар.** Тарабхонаи мазкур дар моҳи ҳисоботӣ ба маблағи 20 000 сомонӣ маҳсулотҳои дар боло овардашударо харидааст. Биринчи вориднамударо дар хӯроки истеҳсолнамуда пурра хароҷот намудааст. Арзиши хӯроки истеҳсолишуда ҳамагӣ маблағи 4000 сомонино (бе назардошти ААИ) ташикил додааст.

Дар ин маврид ААИ-и ҳисобнашаванда 72,0 сомонӣ ( $4000 \cdot 10\% = 400 \cdot 18\%$ , ҳиссаи биринчи воридшуда дар хариди умумӣ  $2\ 000 : 20\ 000 = 10\%$ ) ва 180,0 сомонӣ (боқимонда  $4000 - 400 = 3600 \cdot 5\%$ ), ҷамъ 252,0 сомонино ташикил намуда, бо назардошти 360 сомонии ААИ-и баҳисобгирифташаванда, натиҷаи фаъолияти моҳи ҳисоботӣ барои аз буҷет кам намудани **108,0** сомонӣ ( $360 - 252,0$ ) ҳисоб карда мешавад.

б) **Ҳолати дигар.** Агар Ҷамъият дар моҳи ҳисоботӣ як қисми биринчи вориднамударо ба маблағи 1100 сомонӣ хароҷот намуда, ҷамъи хароҷотҳо 20000 сомонино ташикил дода бошад маҳсулоти тайёрро (хӯрокро) ба маблағи 25000 сомонӣ таҳвил намояд.

Дар ин маврид муомилоти бо меъёри 18% андозбандишаванда 1375 сомонӣ ((ҳиссаи биринчи воридоти хароҷотишуда дар хариди умумӣ  $1100 : 20\ 000 = 5,5\%$ ), ( $25000 \cdot 5,5\%$ )) ва ААИ-и он 247,5 сомонӣ ( $1375 \cdot 18\%$ )-ро ташикил медиҳад. Муомилоти бо меъёри 5% андозбандишаванда бошад 23625 сомонӣ (боқимондаи  $25000 - 1375 \cdot 5\%$ ) ва ААИ-и он 1181,25 ҷамъ 1428,75 сомонӣ ҳисоб карда шуда, бо назардошти 360 сомонӣ ААИ-и баҳисобгирифташуда, барои ба буҷет пардохт намудан **1068,75** ( $1428,75 - 360$ ) сомонӣ ҳисоб карда мешавад.

в) **Ҳолати дигар.** Агар Ҷамъият дар моҳи ҳисоботӣ бо назардошти хариди дар боло кардашуда умуман фаъолият накунад ва танҳо нисфи биринчи вориднамударо ба маблағи 1100 сомонӣ таҳвил намояд.

Дар ин маврид андоз аз арзиши иловашудаи ҳисобнашаванда 198 сомонӣ ( $1100 \cdot 18\%$ ). Бо назардошти 360 сомонӣ андоз аз арзиши иловашудаи баҳисобгирифташаванда, барои аз буҷет кам намудан **162,0** сомонӣ ( $360 - 198$ ) ҳисоб карда мешавад.

г) **Ҳолати дигар.** Дар сурати дар моҳҳои минбаъда Ҷамъият амалиёти воридотӣ надошта бошад ва аз ҳисоби фаъолият ба маблағи **20000 сомонӣ** хӯрок истеҳсол намуда ба фурӯш барораду хароҷоти он дар ин моҳ **10000 сомонино** ташикил дода аз ҷумла бақияи биринчи воридшуда 1000 сомонино ташикил диҳад, бояд ҳиссаи бақияи молҳои воридшударо 1000 сомонӣ ( $2000 - 1000$ ) ба инобат гирифта, андоз аз арзиши иловашударо ҳисоб намояд.

Яъне, дар ин маврид ҳиссаи молҳои воридоти хароҷотишуда (бо меъёри 18%) нисбат ба ҳаҷми умумии харид 10 фоизро ( $1000 : 10000 \cdot 100$ ) ташикил менамояд ва ААИ-и бо меъёри 18% ҳисобнашаванда 360,0 сомонӣ ( $20000 \cdot 10\% = 2000 \cdot 18\%$ ) ва бо меъёри 5% ҳисобнашаванда 900,0 сомонӣ (боқимонда  $18000 \cdot 5\%$ ), ҷамъ **1260,0** сомонино ташикил мекунад. Бо назардошти он, ки пештар ААИ-и воридоти дар моҳи қабли баҳисоб гирифта шудааст, маблағи андози ҳисобишуда пурра барои ба буҷет пардохт намудан ҳисобида мешавад.

д) **Ҳолати дигар.** Ҳангоми дар моҳи оянда надоштани амалиёти воридотӣ ва истеҳсоли хӯроқҳо бе молҳои воридшуда анҷом дода шавад, нисбати амалиёти мазкур танҳо меъёри пасткардашудаи ААИ (яъне, 5%) истифода карда мешавад.

**Мисол:** ҚДММ «Ширин» дар санаи 3 январи соли 2013 аз хориҷи кишвар ба ҷумҳурии ба маблағи 13 350 000 сомонӣ ба миқдори 5000 тонна шакар ворид намуда, ҳангоми воридот дар гумрук ба маблағи 2 403 000 сомонӣ ААИ пардохт намуд. Арзиши аслии 1 кг шакар бо назардошти хароҷотҳо барои барасмиятдарории гумрукӣ ва бо назардошти ААИ 3,15 сомонино (се сомонӣ понздаҳ дирам) ташикил дод, аз он ҷумла:

- 2,67 сомонӣ – арзиши аслии 1 кг шакар бе ААИ;
- 0,48 сомонӣ – ААИ 18% ба мақомоти гумрук пардохтгардида;
- 3,15 сомонӣ – арзиши аслии 1 кг шакар бо назардошти ААИ.

Дар моҳи январи соли 2013 ҚДММ «Ширин» 2800 тонна шакарро бо ҷунин тариқ таҳвил намуд:

**а)** 1500 тонна (1 500 000 кг) ба маблағи 5 664 000 сомонӣ тавассути мағозаҳои худии ҷамъият бо нархи 3,78 сомонӣ барои 1 кг бо назардошти ААИ 18%.  $(1\,500\,000 \times 3,78) = 5\,664\,000$  сомонӣ, ки дар ин ҷо 4 800 000 сомонӣ – арзиши фурӯш бе ААИ ва 864 000 сомонӣ - ААИ 18% ҳисобишуда ҳангоми таҳвил, аз он ҷумла:

- 3,20 сомонӣ – нархи чаканаи мол бе ААИ;
- 0,58 сомонӣ – ААИ 18%;
- 3,78 сомонӣ – нархи чаканаи мол бо назардошти ААИ.

**б)** 1300 тонна (1 300 000 кг) ба маблағи 4 371 900 сомонӣ тариқи бо фурӯши яклухт ба харидорон бо нархи 3,36 сомонӣ барои 1 кг бо назардошти ААИ 18%.  $(1\,300\,000 \times 3,78) = 4\,371\,900$  сомонӣ, ки дар ин ҷо 3 705 000 сомонӣ – арзиши фурӯш бе ААИ ва 666 900 сомонӣ - ААИ 18% ҳисобишуда ҳангоми таҳвил, аз он ҷумла:

- 2,85 сомонӣ – нархи фурӯш бо тариқи яклухт бе ААИ;
- 0,51 сомонӣ – ААИ 18%;
- 3,36 сомонӣ – нархи фурӯши яклухт бо назардошти ААИ

Гардиши моли дар ҚДММ «Ширин» барои моҳи январӣ соли 2013 бо назардошти ААИ 10 035 900 сомонино таъкил намуд.

	Тарзи таҳвил	Арзиши бе ААИ	ААИ	Арзиши бо ААИ
а	чакана	4 800 000	864 000	5 664 000
б	яклухт	3 705 000	666 900	4 371 900
	<b>Ҳамагӣ</b>	<b>8 505 000</b>	<b>1 530 900</b>	<b>10 035 900</b>

Ҳамзамон, ҚДММ «Ширин» дар моҳи январӣ соли 2013 барои ба амал баровардани фаъолиятии ба маблағи 682 000 сомонӣ хизматрасониҳои дигар шахсонро бо назардошти ААИ харидорӣ намудааст, ки ААИ-и он 82 000 сомонино таъкил медиҳад:

- Қувваи барқ – 118 000 сомонӣ, ки дар ин ҷо 18 000 маблағи ААИ;
- Хизматрасониҳои интернет – 59 000 сомонӣ, аз ҷумла 9000 сомонӣ маблағи ААИ;
- Хизматрасониҳои роҳи оҳан – 236 000 сомонӣ, аз ҷумла 36 000 сомонӣ маблағи ААИ;
- Хизматрасониҳои алоқаи мобилӣ – 59 000 сомонӣ, аз ҷумла 9000 сомонӣ маблағи ААИ;
- Хизматрасонӣ оид ба сохтмон – 210 000 сомонӣ, аз ҷумла 10 000 сомонӣ маблағи ААИ бо меъёри 5%;

Ҳангоми тартиб додани эълонияи андоз аз арзиши иловашуда ҚДММ «Ширин» маблағи таҳвилро бе ААИ 8 505 000 сомонӣ дар зерсатри А сутуни 002А шакли №03.01 замиаи №8 нишон дода, маблағи ААИ-ро 1 530 900 сомонӣ дар сутуни 002Б зерсатри мазкур нишон медиҳад.

Мувофиқи қисми 2 моддаи 181 Кодекси андози Ҷумҳурии Тоҷикистон ҚДММ «Ширин» супорандаи андоз аз арзиши иловашуда бо меъёри пасткардашуда ба андозаи 5% ба ҳисоб меравад. Аммо тибқи қисми 3 ҳамин модда Ҷамъият ҳуқуқ дорад ААИ-и барои молҳои воридоти пардохтнамударо ба ҳисоб гирад. Ҳангоми таҳвили ин молҳои воридотӣ андоз аз арзиши иловашуда бо меъёри 18 % ҳисоб карда мешавад.

Бо назардошти 2 403 000 сомонӣ ААИ, ки ҳангоми барасмиятдарории гумрукӣ пардохта шудааст, натиҷаи фаъолияти моҳи ҳисоботӣ барои аз буҷет баргардонидани ААИ ба маблағи **872 100**  $(2\,403\,000 - 1\,530\,900)$  сомонино таъкил мекунад, ки маблағи ААИ ҷуброншаванда 872 100 сомонӣ дар сатри 017 шакли №03.01 замиаи №8 дар ҷ мегардад.

Ҳангоми таҳвили бақияи шакари воридшуда дар моҳҳои минбаъда андоз аз арзиши иловашуда аз арзиши таҳвил бо меъёри 18% ҳисоб карда мешавад.

Яъне, дар ҳама ҳолат ин гуна андозсупорандагон, бояд ҳисоби бақияи молҳои воридотӣ ва сарфи онҳоро дар моҳи ҳисоботӣ дар алоҳидагӣ пеш баранд. Бо ин мақсад дар эълонияи ААИ (Замиаи №8) шакли №03.01. қисми III (Ҳисоб намудани андоз аз арзиши иловашуда барои супорандаи меъёри пасткардашуда, ки воридоти мол дорад) пешбинӣ гардидааст ва дар ин қисм ҳиссаи моли воридотии харочотшуда дар ҳаҷми умумии хариди молҳо муайян мегардад. Бақияи молҳои воридотӣ бошад бо дарназардошти моли воридотии харочотшуда дар моҳи ҳисоботӣ, давра ба давра нишон дода мешавад.

Андозсупорандагони мазкур уҳдадоранд, ки тибқи талаботи моддаи 49 Кодекси андоз баҳисобгирии ҷудогонаи объектҳои андозбандиро (муомилоти андозбандишаванда ва воридоти андозбандишавандаро) аз рӯи ин намудҳои фаъолият амалӣ намоянд.

Дар ҳолати андозсупорандаи меъёри пасткардашуда ҳам ба фаъолияти дар қисми 2 моддаи 181 Кодекси андоз қайдгардида ва ҳам ба дигар намуди фаъолият машғул будан, уҳдадор аст вобаста ба фаъолияти савдо, таъминотию фурӯш, истеҳсол ва фурӯши маҳсулоти соҳаи хӯроки умумӣ, фаъолияти

сохтмонӣ меёри пасткардашудаи ААИ-ро (5%) истифода намуда, доир ба дигар қисмати фаъолиятҳои сохтмонӣ стандартро (18%) татбиқ намояд.

Яъне, андозсупорандагони истифодабарандаи меёри стандартӣ ҳангоми дар баробари ба амал баровардани фаъолияти асосӣ ба фаъолияти дар банди 87 ҳамин Дастурамал пешбинишуда машғул шудан, андоз аз арзиши иловашударо бо меёри 18% ҳисоб ва пардохт менамоянд.

**Мисол:** ҚДММ “Бунёдкор”, ки фаъолияти асосиаш фаъолияти сохтмонӣ буда, ҳамзамон ба истеҳсоли болопӯши бетонӣ машғул аст, дар моҳи ҳисоботӣ ба маблағи 60 000 сомонӣ масолеҳи гуногун, аз ҷумла семент ба маблағи 20 000 сомонӣ (ААИ 18% - 3 600), тахта 10 000 сомонӣ (ААИ 18% - 1 800), арматура 15 000 сомонӣ (ААИ 5% - 750), хишт 10 000 сомонӣ (ААИ 18% - 1 800) ва дигар масолеҳи сохтмонӣ аз бозор ба маблағи 5 000 сомонӣ (бе ААИ) харидорӣ намудааст, ки семент ва тахтаро бевосита худаш аз хориҷ ворид намуда, ҳангоми барасмиётдориш ғумрукӣ 5 400 сомонӣ ААИ пардохт намудааст.

Дар ин маврид агар ҷамъият дар моҳи ҳисоботӣ қисми молҳои воридотӣ ва харидашударо 50 000 сомонӣ дар истеҳсолот сарф намуда ба маблағи 40 000 сомонӣ корҳои сохтмонӣ ва ба маблағи 30 000 сомонӣ болопӯши бетонӣ истеҳсол намуда ба фурӯш барорад, ААИ бо ин роҳ ҳисоб карда мешавад:

а) Хароҷоти истеҳсоли болопӯш:  
Цемент – 10000 - ААИ 1800  
Арматур – 10000 - ААИ 500

б) Хароҷоти иҷрои корҳои сохтмонӣ:  
Цемент – 10000 - ААИ 1800  
Арматур – 5000 - ААИ 250  
Тахта – 5000 - ААИ 900  
Хишт – 10000 - ААИ 1800

Ҷамъ: 20 000 – ААИ 2300

Ҷамъ: 30 000 – ААИ 4750

а) Нисбати фаъолияти истеҳсоли болопӯши бетонӣ, танҳо меёри стандартӣ, яъне 18% татбиқ гардида, аз маблағи умумии таҳвил (30 000) 5 400 сомонӣ ( $30\,000 \times 18\%$ ) ААИ ҳисоб карда шуд.

б) Ҳиссаи молҳои воридотиш (цемент ва тахта) хароҷотишуда дар ҳаҷми умумии хариди молҳои нисбати фаъолияти иҷрои корҳои сохтмонӣ, 50 фоизро таъкил додааст ( $(15\,000 : 30\,000) \times 100$ ). Бинобар ин 50%-и амалиёти таҳвил бо меёри 18% андозбандӣ гардида, боқимонда ҳиссаи таҳвил бо меёри 5% ААИ ҳисоб карда мешавад. Яъне 3 600 сомонӣ ( $40\,000 \times 50\% = 20\,000 \times 18\%$ ) бо меёри 18 фоиза, боқимонда 20 000 сомонӣ бо меёри 5 фоиз 1000 сомонӣ ААИ, ҷамъ 4 600 сомонӣ ААИ аз ҳисоби ин фаъолият ҳисоб карда мешавад.

Натиҷаи моҳи ҳисоботиш ҚДММ “Бунёдкор” чунин мешавад:

- ҳамаи ААИ-и ҳангоми барасмиётдориш ғумрукии молҳои воридотӣ пардохтишуда ба ҳисоб гирифта мешавад;

- дар қисмати фаъолияти “а” (истеҳсоли болопӯш) маблағи ААИ-и бо меёрҳои 5% ва 18% ҳангоми харид пардохташуда барои ба ҳисоб гирифтани иҷозат дода мешавад;

- дар қисмати фаъолияти “б” (иҷрои корҳои сохтмонӣ) танҳо ААИ-и молҳои воридотӣ иҷозат дода мешавад.

Ҳамин тавр дар маҷмӯъ ҚДММ “Бунёдкор” бояд дар ин моҳи ҳисоботӣ ААИ-ро ба маблағи 5 400 + 4 600 = 10 000 (аз ҷумла, 5 400 – ААИ-и воридотӣ, 500 – ААИ-и хариди дохилӣ барои фаъолияти “а”) = 4 100 сомонӣ ба буҷет пардохт намояд.

89. Меёрҳои андоз аз арзиши иловашуда, дар асоси Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи Буҷети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои соли дахлдор» метавонанд тағйир дода шаванд.

**Мисол:** Дар соли 2013 барои воридот ва таҳвили гандум (ба истиснои воридоти гандум барои истеҳсоли молҳои зерасизӣ) меёри андоз аз арзиши иловашуда 10 фоиз муқаррар карда шудааст.

90. Муомилоти андозбандишаванда аз арзиши умумии амалиёти андозбандишаванда дар давраи ҳисоботӣ иборат мебошад.

91. Маблағи андози аз муомилоти андозбандишаванда ҳисобшуда ҳамчун ҳосили зарби арзиши муомилоти андозбандишаванда ба меёри дахлдори андоз мутобиқи бандҳои 86 ва (ё) 87 ҳамин Дастурамал муайян карда мешавад.

92. Маблағи андози аз воридоти андозбандишаванда ҳисобшуда ҳамчун ҳосили зарби арзиши воридоти андозбандишаванда мувофиқи боби 7 Дастурамали мазкур ба меёри дахлдори андоз мутобиқи банди 86 ҳамин Дастурамал муайян карда мешавад.

93. Ҳисоби андоз аз арзиши иловашуда аз муомилоти андозбандишаванда маънои иҷро намудани амалҳои пешбинишудаи бандҳои 91 ва (ё) 92 ҳамин Дастурамалро дорад.

Даромаду хароҷот нисбат ба супорандагони андоз аз арзиши иловашуда бе назардошти андоз аз арзиши иловашуда ҳисоб карда мешавад, ба истиснои хароҷотҳои, ки дар банди 101 Дастурамали



мазкур дарҷ гардидаанд ва нисбат ба онҳо ба ҳисоб гирифтани андоз аз арзиши иловашуда иҷозат дода намешавад. Яъне хароҷотҳое, ки нисбат ба онҳо ба ҳисобгирии андоз аз арзиши иловашуда иҷозат дода намешавад бояд ба хароҷотҳо (арзиши мол, иҷрои кор ва хизматрасониҳо) дохил карда шаванд.

94. Бо мақсади иҷрои муқарроти моддаи 327 Кодекси андоз ва ба танзим даровардани ҳолатҳои гузариш аз истифодабарандаи меъёри 18% ААИ ба меъёри 5% бо назардошти талаботи қисми 2 моддаи 181 Кодекси андоз, андозсупорандагони дар банди мазкур дарҷгардида бояд то санаи 15.01.2013 эълонияи иловагӣ бо меъёри 18% (меъёри стандартӣ) пешниҳод намуда, маблағи ААИ-и барои бақияи мол пардохташударо ба истиснои молҳои воридотӣ бекор намоянд. Тахвили минбаъдаи ба молҳои воридотӣ бо меъёри 18% андозбандӣ мешаванд.

## **20. АНДОЗ АЗ АРЗИШИ ИЛОВАШУДА, КИ БОЯД АЗ МУОМИЛОТИ АНДОЗБАНДИШАВАНДА БА БУЌЕТ ПАРДОХТ ШАВАД**

95. Маблағи андоз аз арзиши иловашуда, ки бояд мувофиқи боби 13 Дастурамали мазкур аз муомилоти андозбандишаванда дар давраи ҳисоботӣ ба буҷет пардохт шавад, ҳамчун фарқи байни маблағи андоз, ки мутобиқи боби 19 Дастурамали мазкур аз муомилоти андозбандишаванда ҳисоб шудааст, бо дарназардошти (иловаи) маблағи андоз, ки тибқи банди 79 ҳамин Дастурамал ҳисоб шудааст ва маблағи андоз, ки мутобиқи боби 21 Дастурамали мазкур барои ба ҳисоб гирифтани иҷозат дода шудааст, муайян мегардад.

Бо дигар суҳанҳо маблағи андоз аз арзиши иловашуда, ки бояд ба буҷет пардохта шавад аз муомилоти андозбандишаванда барои моҳи тақвими бо назардошти вақти амалӣ шудани амалиёти андозбандишаванда ҳамчун фарқи байни маблағи андози ҳисобшудаи гардиши андозбандишаванда ҷамъи маблағи андоз аз арзиши иловашуда ҳангоми андозбандии ААИ бозгашт тарҳи маблағи андоз аз арзиши иловашуда, ки тибқи ҳамин Дастурамал ба ҳисоб гирифта мешавад, муайян карда мешавад.

- *Формулаи ҳисобкунии ААИ ҳангоми татбиқи намудани меъёри стандартии ААИ:*

*ААИ ба буҷет пардохташаванда = (муомилоти андозбандишаванда \* 18%) + ААИ андозбандии бозгашт – ААИ барои ба ҳисобгирии.*

*Гардиши андозбандишаванда – тахвили молҳо, корҳо, хизматрасониҳо;*

*ААИ андозбандии бозгашт – маблағи андоз аз арзиши иловашуда, ки тибқи Боби 16 ҳамин Дастурамал ҳисоб шуда, нигоҳ дошта шуда ва ба буҷет пардохт шудааст.*

- *Формулаи ҳисобкунии ААИ ҳангоми татбиқи намудани меъёри пасткардашудаи андоз аз арзиши иловашуда:*

*ААИ ба буҷет пардохташаванда = (амалиёти андозбандишаванда \* 5%) + ААИ андозбандии бозгашт.*

96. Дар ҳолатҳои дар боби 8 Дастурамали мазкур пешбинишуда, вақте ки андоз аз арзиши иловашудаи пардохтшаванда нисбат ба маблағи воқеан нишондодаи андозсупоранда дар ҳисобнома-фактура оид ба андоз аз арзиши иловашуда ва аксизҳо ё дар эълония оид ба андоз аз арзиши иловашуда зиёд аст, маблағи зиёдотӣ ҳамчун андоз аз арзиши иловашудаи пардохтшавандаи давраи ҳисоботӣ, ки дар он ҳолати дар боби 8 Дастурамали мазкур пешбинишуда ба миён омадааст, баррасӣ гардида, ба маблағи андози мувофиқи банди 92 ҳамин Дастурамал дар давраи ҳисоботӣ пардохтшаванда илова мегардад.

## **21. АНДОЗ АЗ АРЗИШИ ИЛОВАШУДА, КИ ҲАНГОМИ МУАЙЯН НАМУДАНИ ПАРДОХТҲО БА БУЌЕТ ДАР ҲОЛАТИ ИСТИФОДАИ МЕЪЁРИ СТАНДАРТӢ БА ҲИСОБ ГИРИФТА МЕШАВАД**

97. Агар дар ҳамин Боб тартиби дигаре пешбинӣ нашуда бошад, ҳангоми истифодаи меъёри стандартӣ маблағи андоз аз арзиши иловашудаи ба ҳисобгирифташаванда маблағи андозе мебошад, ки андозсупоранда тибқи ҳисобнома - фактураҳои оид ба андоз аз арзиши иловашуда ва аксизҳои ба вай пешниҳодшуда, бо дарназардошти талаботи банди 100 ҳамин Дастурамал ва фаро расидани вақти амалиёти андозбандишавандаи воридоти молҳо дар давоми давраи ҳисоботӣ тибқи банди 41 ҳамин Дастурамал ва амалиётҳои андозбандишаванда, ки тахвили молҳо, иҷрои корҳо ё хизматрасониҳоро пешбинӣ намуда, тибқи боби 13 Дастурамали мазкур дар давраи ҳисоботӣ иҷрошуда ҳисобида мешаванд, бояд пардохт намояд (пардохт кардааст).

Ба ҳисобгирии андоз аз арзиши иловашуда танҳо дар ҳолате иҷозат дода мешавад, ки агар молҳо, корҳо ё хизматрасониҳои дар ҳамин банд пешбинишуда барои мақсадҳои фаъолияти

сохибқорӣ андозсупоранда истифода шаванд ё бояд истифода гарданд, ҳатто агар ин молҳо, қорҳо ё хизматрасониҳо ба хароҷоти истеҳсоли дохил қарда нашаванд.

Барои ба ҳисоб гирифтани андоз аз арзиши иловашуда оид ба воридоти молҳо чунин андоз аз арзиши иловашуда бояд воқеан ба бучет пардохт шавад.

98. Маблағҳои андоз аз арзиши иловашудаи дар ҳолати истифодабарии меъёри стандартӣ, ки тибқи банди 97 ҳамин Дастурамал ба ҳисоб гирифташаванда дониста шудаанд, инҳо мебошанд:

а) маблағи андозе, ки бояд ба таҳвилкунандагон тибқи ҳисобнома-фактураҳои ба номи (номгӯи) андозсупоранда пешниҳодшуда бо ҳудо қардани андоз аз арзиши иловашуда пардохт шавад;

б) маблағи андозе, ки дар эълонии гумрукии бор мутобиқи қонунгузории гумрукии Ҷумҳурии Тоҷикистон ба расмӣ даровардашуда нишон дода, мувофиқи тартиби муқарраршуда ба бучети Ҷумҳурии Тоҷикистон пардохт шудааст ва мутобиқи шартҳои низомии гумрукии бояд баргардонида нашавад;

в) маблағи андози дар ҷиптаи роҳқиро пешбинишуда, ки дар нақлиёти роҳи оҳан ё ҳавоӣ дода мешавад;

г) маблағи андозе, ки дар ҳуҷҷатҳои аз ҷониби таҳвилкунандагони хизматҳои коммуналӣ истифодашаванда зикр шудааст ва ҳисоббаробаркунии онҳо тавассути бонкҳо анҷом дода мешавад.

99. Андоз аз арзиши иловашуда мувофиқи тартиби муқаррарнамудаи банди 98 ҳамин Дастурамал дар ҳамаи давраи андозбандӣ, ки молҳо (қорҳо, хизматрасониҳо) гирифта шудаанд, ба ҳисоб гирифта мешавад.

100. Дар мавриди андоз аз арзиши иловашудае, ки андозсупоранда тибқи ҳисобнома - фактураҳои ба вай пешниҳодшудаи андоз аз арзиши иловашуда барои воридоти мол ва амалиёти андозбандишаванда, ки қисман барои ғайриқонунии сохибқорӣ андозсупоранда ва қисман барои дигар мақсадҳо пешбини шудааст, бояд пардохт намояд (пардохт қардааст), ба ҳисоб гирифтани андоз аз арзиши иловашуда дар асоси вазни қиёсии истифодабарии онҳо дар ғайриқонунии сохибқорӣ анҷом дода мешавад (агар муайян намудани вазни қиёсии мақсадҳои истифодабарии молҳои (қорҳои, хизматрасониҳои) ба вазнаи воридот ва дар доираи дигар амалиёти андозбандишаванда ҳаридашуда бевосита дар давоми давраи андоз, ки онҳо гирифта шудаанд, имконпазир бошад).

**Мисол:** *Ширкати «А» барои бинои кафели ҷинӣ дар ҳаҷми 1000 м<sup>2</sup> ба маблағи 118 000 сомонӣ харид. (АИИ -18 000 сомонӣ).*

*800 м<sup>2</sup> кафели ҷинӣ дар биноҳои анборӣ ва истеҳсоли ва қисми дигар – дар ҳуҷраи либоскашии тоҷикӣ варзишии қорхона (тоҷикӣ варзишии барои қорхона сохта шудааст ва бо тариқи роғон истифода мешавад) гузошта шуд.*

*Дар мисоли мазкур ба баҳисобгирӣ гирифта мешавад 80% маблағи АИИ (яъне, 18 000 \* 80% = 14 400 сомонӣ), чунки аз шумораи умумӣ кафелҳои ҷинӣ харидашуда танҳо 80% барои ғайриқонунии сохибқорӣ истифода бурда шудааст.*

101. Дар ҳолатҳои зерин ба ҳисоб гирифтани андоз аз арзиши иловашудае, ки пардохт шудааст (бояд пардохт шавад), иҷозат дода намешавад:

а) автомобилҳои сабукрав, ба истиснои фуруш ва ба иҷора додани онҳо аз ҷониби шахсе, ки фуруш ва ба иҷора додани автомобилҳо барои ӯ намуди асосии ғайриқонунии сохибқорӣ ба ҳисоб меравад;

б) хароҷоти фароғат ё намояндагӣ, хароҷот барои мақсадҳои эҳсонқорӣ ва ё иҷтимоӣ;

в) ҳисобнома-фактураҳо оид ба андоз аз арзиши иловашуда, ки дар онҳо маблағи андоз аз арзиши иловашудаи аз амалиётҳои андозбандишавандаи мазкур ситонидашаванда дар ин ҳисобнома-фактураҳо ба маблағи алоҳида ҳудо қарда (нишон дода) нашудааст;

г) хароҷот барои қорҳои иқтисофи геологӣ ва омодагӣ ба истихроҷи захираҳои табиӣ;

д) хароҷот барои харид, истеҳсол, сохтмон, насб ва васлкунӣ, инчунин барои барқарор намудани (таъмири) воситаҳои асосии истеҳлоқшаванда ва роғонҳои ғайримоддии истеҳлоқшаванда, новобаста аз маблағи хароҷот;

е) хароҷот аз рӯи молҳои (қор, хизматрасоние), ки аз шахсони бинобар беасос пешниҳод намудани ҳисобнома-фактураҳои андози арзиши иловашуда андозсупорандагони бемаъсулият эътирофқардида харидорӣ шудааст;

ё) тамоми хароҷот дар ҳолати истифодаи меъёри пастқардашудаи андоз аз арзиши иловашуда, ба истиснои хароҷоти вобаста ба воридоти андозбандишаванда барои шахсони дар банди 87 Дастурамали мазкур пешбинигардида.

102. Дар ҳолате, ки агар андозсупорандаи истифодабарандаи меъёри стандартии андоз аз арзиши иловашуда амалиёти андозбандишаванда ва амалиёти аз андоз аз арзиши иловашуда озод дошта бошад, барои ба ҳисоб гирифтани андоз аз арзиши иловашуда маблағи андоз аз арзиши иловашудае, ки мутобиқи боби 23 Дастурамали мазкур муайян шудааст, қабул қарда мешавад. Агар андозсупоранда танҳо амалиёти озод дошта бошад, ба ҳисоб гирифтани иҷозат дода намешавад. Банди

100 ҳамин Дастурамал қабл аз истифодаи ҳамин банд бо дарназардошти муқаррароти боби 22 Дастурамали мазкур татбиқ карда мешавад.

103. Дар ҳолатҳои дар Боби 8 Дастурамали мазкур пешбинигардида, вақте ки дар ҳолати истифодабарии меъёри стандартӣ андоз аз арзиши иловашудаи дар ҳисобнома - фактура ё эълумияи андоз аз арзиши иловашуда зикргардида нисбат ба андоз аз арзиши иловашудае, ки бояд андозсупоранда пардозад, зиёд бошад, ба андозсупоранда ба ҳисоб гирифтани маблағи зиёдатӣ дар давраи ҳисоботӣ, ки дар он ҳолати дар банди 42 ҳамин Дастурамал пешбинишуда ҷой дошт, иҷозат дода мешавад (яъне кам кардани ўҳдадориҳои андозсупоранда оид ба андоз ба ҳаҷми маблағи зиёдатӣ иҷозат дода мешавад).

104. Дар ҳолатҳо ва бо тартибе, ки моддаи 261 Кодекси андоз муқаррар кардааст, баҳисобгирии маблағи андоз аз фурӯши нахи пахта ва алюминийи аввалия дар сурати пешниҳоди ҳуҷҷатҳои тасдиқунанда иҷозат дода мешавад.

105. Новобаста ба муқаррароти банди 97 ҳамин Дастурамал ба ҳисоби пардохти андоз аз арзиши иловашуда маблағи воқеии аз ҷониби андозсупоранда барои гирифтани ҳисобнома-фактураҳои андоз аз арзиши иловашуда мутобики моддаи 186 Кодекси андоз пардохтшуда ба ҳисоб гирифта мешавад (ба истиснои истифодабарандаи меъёри пасткардашуда).

## **22. ТАСҲЕҲИ МАБЛАҒҲОИ АНДОЗ АЗ АРЗИШИ ИЛОВАШУДА, КИ БА ҲИСОБ ГИРИФТА МЕШАВАНД**

106. Андоз аз арзиши иловашудае, ки қаблан ба ҳисоб гирифта шуда буд, бояд дар ҳолатҳои зерин аз маблағҳои баҳисобгирифташавандаи минбаъдаи андоз аз арзиши иловашуда хориҷ карда шавад:

а) оид ба молҳое (корҳо, хизматрасониҳое), ки на ба мақсадҳои муомилоти андозбандишаванда истифода шудаанд;

б) оид ба молҳо, аз ҷумла воситаҳои асосӣ, ҳангоми вайрон ва гум шудани онҳо (ба истиснои ҳолатҳое, ки дар натиҷаи ҳодисаҳои фавқулодда рух додаанд). Вайрон, гум шудани молҳо дар натиҷаи ҳолатҳои фавқулодда бояд бо ҳулосаи мақоми ваколатдори давлатӣ оид ба ҳолатҳои фавқулодда, ки дар мўҳлати на дертар аз 30 рӯзи тақвимии баъди санаи рух додани ҳолатҳои фавқулодда таҳия ва ба мақоми дахлдори андоз на дертар аз мўҳлати пешбинигардида пешниҳод гардидааст, тасдиқ карда шавад. Дар айни замон нисбат ба молҳои ба Ҷумҳурии Тоҷикистон воридшуда талаботи мазкур дар он ҳолат истифода бурда мешавад, ки андозсупоранда имконияти супоридани андозро барои молҳои амалан воридшуда бевосита дар лаҳзаи воридшавии онҳо ба Ҷумҳурии Тоҷикистон бо дарназардошти талаботи моддаи 363 Кодекси гумруки Ҷумҳурии Тоҷикистон надошта, нисбат ба молҳои воридшуда расмиёт ва (ё) низомҳои пешбиникунандаи насупоридани пардохтҳои гумрукиро истифода бурдааст ва молҳои воридшуда дар давраи таҳти расмиёт ва (ё) низомҳои дар боло пешбинигардида қарор доштанишон вайрон ва нобуд шуда бошанд;

в) дар ҳолати риоя накардани муқаррароти пешбинишудаи моддаи 186 Кодекси андоз.

107. Барои мақсадҳои Дастурамали мазкур вайрон шудани мол (молу мулк) маънои бад шудани ҳама ё баъзе сифатҳои (хусусиятҳои) алоҳидаи молро (молу мулк) дорад, ки дар натиҷаи он моли (молу мулк) мазкур барои мақсадҳои муомилоти андозбандишаванда истифода шуда наметавонад. Таҳти мафҳуми гум шудани мол (молу мулк) ҳодисае фаҳмида мешавад, ки дар натиҷаи он нобудшавӣ ва (ё) гумшавии мол (молу мулк) рух додааст. Дар ҳудуди меъёрҳои камшавии табиӣ муқаррарнамудаи санадҳои меъёрии ҳукукии Ҷумҳурии Тоҷикистон нест шудани моли (молу мулк) андозсупоранда маънои гум шуданро надорад.

108. Ҳангоми тағйирёбии арзиши молҳои (корҳои, хизматрасониҳои) қабулшуда дар ҳолатҳои дар банди 42 Дастурамали мазкур пешбинигардида, бо тарзи дахлдор тасхеҳи маблағи андоз аз арзиши иловашудаи қаблан баҳисобгирифташуда анҷом дода мешавад.

109. Тасхеҳи маблағҳои андоз аз арзиши иловашудаи баҳисобгирифташуда дар ҳамаи давраи андозбандие гузаронида мешавад, ки дар он ҳолатҳои дар бандҳои 106 ва 108 ҳамин боб пешбинигардида рух додаанд.

110. Новобаста ба муқаррароти бандҳои 106-109 ҳамин боб, андозсупорандаи истифодабарандаи меъёри стандартӣ ўҳаддор аст то 1-уми апрели ҳар сол тасхеҳи андоз аз арзиши иловашударо барои тамоми давраи соли тақвимии гузашта гузаронад.

## **23. ТАРТИБИ БА ҲИСОБ ГИРИФТАНИ АНДОЗ АЗ АРЗИШИ ИЛОВАШУДА ҲАНГОМИ АМАЛИЁТИ АЗ АНДОЗИ АРЗИШИ ИЛОВАШУДА ОЗОДШУДА ВА ИСТИФОДАБАРИИ МЕЪЁРИ СТАНДАРТӢ**

111. Дар мавриди молҳое (корҳо, хизматрасонихое), ки барои мақсадҳои амалиёти озодкардашуда истифода мешаванд, андоз аз арзиши иловашудае, ки бояд ба таҳвилкунандагон ва оид ба воридот пардохт шавад, ба ҳисоб гирифта намешавад.

112. Ҳангоми амалиёти андозбандишаванда ва озодкардашуда маблағи андоз аз арзиши иловашуда, ки бояд ба ҳисоб гирифта шавад, бо усули мутаносибӣ дар давраи андоз муайян карда мешавад.

113. Бо усули мутаносибӣ маблағи андоз аз арзиши иловашудае, ки бояд ҳангоми истифодаи меъёри стандартӣ ба ҳисоб гирифта шавад, дар асоси вазни қиёсии амалиёти андозбандишаванда дар маблағи умумии амалиёт муайян карда мешавад.

**Мисол:** ҚДММ «Матин» дар моҳи январӣ соли 2013 чунин амалиётҳо дорад:

- Амалиётҳои аз андоз аз арзиши иловашуда озод ба маблағи 30 000 сомонӣ;

- Амалиётҳои бо андоз аз арзиши иловашуда андозбандишаванда ба андозаи 23 600 сомонӣ бо назардошти андоз аз арзиши иловашуда (АИИ-3 600 сомонӣ);

- Молҳо, корҳо, хизматҳо ба маблағи 35 400 сомонӣ бо назардошти андоз аз арзиши иловашуда (АИИ-5 400 сомонӣ) харидори шудаанд;

Вазни қиёсии ҳамаи амалиётҳои андозбандишавандаро дар маблағи ҳамаи амалиётҳо муайян мекунем:

$20\,000 \text{ амалиёти андозбандишаванда} / (20\,000 + 30\,000) \text{ маблағи умумии амалиёт} * 100 = 40\%$

Бинобар ин, андоз аз арзиши иловашудаи барои баҳисобгирӣ иҷозатишаванда баробар мешавад:  
 $5\,400 * 40\% = 2\,160 \text{ сомонӣ}$

Андоз аз арзиши иловашудаи ба буҷет пардохтишаванда барои моҳи январӣ соли 2013 баробар мешавад:  $3\,600 - 2\,160 = 1\,440 \text{ сомонӣ}$ .

## **24. ҚОИДАҲОИ МАҲСУС**

114. Андоз аз арзиши иловашуда ҳангоми хизматрасонии агентҳои сайёҳӣ, хизматрасонии сугуртавӣ, фурӯши комисионӣ, фурӯши молҳои нигоҳдошташуда (қисман истифодашуда) ва дигар намудҳои фаъолият, ки ҳангоми амалӣ намудани онҳо мутобиқи фасли мазкур мустақиман (бевоқифа) муайян кардани манбаи андоз ва унсурҳои дигари андозбандӣ душвор аст, метавонад мувофиқи тартиби дигари муқаррарнамудаи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳисоб ва пардохт карда шавад.

## **25. ФУРӯШ Ӣ СУПОРИДАНИ КОРХОНА**

115. Аз тарафи як супорандаи андоз аз арзиши иловашуда ба дигар супорандаи андоз аз арзиши иловашуда дар доираи як амалиёт фурӯштан Ӣ супоридани корхона дар маҷмӯъ чун комплекси молумулкӣ Ӣ воҳиди мустақилан амалкунандаи корхона амалиёти андозбандишаванда ҳисоб карда намешавад.

116. Дар мавриди пешбининмпаудани боби 25 ҳамин Дастурамал харидор Ӣ гиранда ҳамон ҳуқуқ ва уҳдадорӣҳои фурӯшандаи дар Дастурамали мазкур пешбинишударо қабул менамояд, ки ба корхонаи фурӯхта Ӣ додашуда Ӣ воҳиди мустақилона амалкунандаи корхона вобаста мебошанд.

117. Ҳамин боб танҳо ҳангоме татбиқ мегардад, ки агар тарафҳои фурӯшанда (супоранда) ва харидор (гиранда) дар мӯҳлати на дертар аз 30 рӯзи тақвимии баъди фурӯш (супоридан) мақомоти андозро дар бораи қарор оид ба татбиқи муқаррароти ҳамин боб ба таври хаттӣ огоҳ намоянд.

Мутобиқи қисми 2 моддаи 144 Кодекси граждани Ҷумҳурии Тоҷикистон корхона дар маҷмӯъ Ӣ як қисми он метавонад объекти хариду фурӯш, гарав, ичора ва аҳдҳои дигари марбут ба муқаррар намудан, тағйир додан Ӣ қатъ кардани ҳуқуқи амволи бошад. Ба ҳайати корхона ҳамчун комплекси амволи, агар дар қонун Ӣ шартнома тартиби дигаре пешбини нагардида бошад, тамоми намудҳои амволи барои фаъолияти он пешбинигардида, аз ҷумла ҳуқуқи истифодаи қитъаи замин, бино, иншоот, таҷҳизот, асбобу анҷом, ашёи хом, маҳсулот, ҳуқуқи талаб, қарз, инчунин ҳуқуқ ба аломатҳои фардикунанда, маҳсулоти он, қору хизмат (номи фирмави, тамчаи мол, тамғаи хизматрасони) ва ҳуқуқи мустасноӣ дигар дохил мешаванд.

## 26. ОЗОД КАРДАН АЗ АНДОЗ

118. Озод кардан аз андоз аз арзиши иловашуда маънои онро дорад, ки тахвили молҳо, иҷрои корҳо ва хизматрасониҳои аз андоз аз арзиши иловашуда озодкардашуда амалиёти андозбандишаванда намебошанд ва арзиши онҳо аз ҷониби андозсупоранда ба амалиёти андозбандишаванда дохил карда намешавад, воридоти аз андоз аз арзиши иловашуда озодкардашуда бошад, ба арзиши воридоти андозбандишаванда дохил карда намешавад. Ҳамзамон, мутаносибан арзиши чунин тахвили молҳо, иҷрои корҳо, хизматрасониҳо ва чунин воридоти молҳо барои аз ҷониби андозсупоранда тибқи боби 19 Дастурамали мазкур ҳисоб кардани андоз аз арзиши иловашуда асос шуда наметавонад.

119. Тахвили молҳо (ба ғайр аз содироти молҳо), иҷрои корҳо ва хизматрасониҳои зерин, ки дар Ҷумҳурии Тоҷикистон анҷом дода шудаанд, аз андоз аз арзиши иловашуда озод мебошанд:

а) Фурӯш, супоридан ё иҷораи молу мулки ғайриманкул, ба ғайр аз:

- фурӯш ё супоридани бинои меҳмонхонаҳо ё манзилгоҳ барои истироҳаткунандагон;

- фурӯш ё супоридани биноҳои истиқоматии нави сохташуда;

- фурӯш ё иҷораи молу мулки ғайриманкул, ки барои мақсадҳои соҳибкорӣ истифода бурда мешавад, ба истиснои фурӯш ё супоридан мутобиқи боби 25 Дастурамали мазкур.

б) Хизматрасониҳои алоҳидаи молиявӣ бар ивази подошпулӣ, ки номгӯи онҳоро Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон дар мувофиқа бо Бонки миллии Тоҷикистон ва Кумитаи андози назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян менамояд, аз ҷумла молу мулки моддии истехлоқшаванда тибқи амалиёти иҷораи молиявӣ (лизинг) (аз ҷумла ҳавопаймоҳо), ки мутобиқи моддаи 15 Кодекси андоз анҷом дода мешавад, ба истиснои молу мулки ғайриманкул, автомашинаҳои сабукрав ва мебел.

в) Тахвили пули миллий ва (ё) асъори хоричӣ (ба ғайр аз мақсадҳои нумизматӣ), инчунин коғазҳои қиматнок.

г) Хизматрасониҳои динӣ ва маросимӣ аз ҷониби ташкилоти динӣ.

д) Хизматрасониҳои тиббии муассисаҳои давлатӣ, ба истиснои хизматрасониҳои косметологӣ, дандонпиизишкӣ ва санаторию курортӣ.

е) Хизматрасониҳои зерини муассисаҳои давлатии аз ҳисоби буҷети давлатӣ маблағгузоришаванда дар соҳаи маориф (дар ҳолати мавҷуд будани иҷозатнома, агар он зарур бошад):

- таҳсилоти томактабӣ;

- таҳсилоти ибтидоӣ, умумии асосӣ ва миёнаи умумӣ;

- таҳсилоти ибтидоии касбӣ ва миёнаи касбӣ;

- таҳсилоти олии касбӣ;

- таҳсилоти касбии баъд аз муассисаи олии таълимӣ;

- таҳсилоти иловагӣ ва махсус.

**Мисол:** Донишгоҳи Миллии Тоҷикистон дар соли ҳисоботӣ 10% аз буҷет ва 90% аз ҳисоби маблағҳои худӣ маблағгузорӣ мешавад. Бо назардошти он, ки муассисаи мазкур ҳамчун муассисаи давлатӣ ба қайд гирифта шудааст ва аз буҷет маблағгузорӣ мегардад аз супоридани ААИ озод мебошад (м.169 қ.2 б.6).

Дар сурати дар қисмати даромаду хароҷоти сметаи даромад ва хароҷотҳои муассисаи мазкур, ки аз ҷониби ташкилоти буҷетӣ тасдиқ гардидааст ба инобат гирифта шудани маблағҳои махсус, бар ивази андозҳои алоҳида (ААИ, андози ғайри, андоз аз истифодабарандагони роҳҳои автомобилгард) аз муассиса маблағи дар ин қисмат бо тартиби дар Қонуни буҷет пешбинигардида ситонида мешавад. Дар ҳолати риоя нагардидани ин тартиб маблағҳои иловагии махсуси муассисаҳои давлатӣ бо тартиби муқаррарнамудаи Кодекси андоз андозбандӣ мегарданд.

**Мисол:** Литсейи ба номи “Ниёзӣ” нурра аз ҳисоби маблағҳои худӣ маблағгузорӣ гардида амволи он моликияти давлатӣ мебошад ва ба идоракунии оперативӣ дода шудааст.

Дар ин маврид бо назардошти он, ки литсей умуман аз буҷет маблағгузорӣ намегардад, аз пардохти ААИ озод намешавад ва уҳдадор аст андозҳои пешбиниамудаи Кодекси андозро пардохт намояд.

ё) Ройгон супоридани (даст кашидан аз) молҳо ба манфиати давлат, тахвили молҳо, иҷрои корҳо ва хизматрасониҳо ба сифати кӯмаки башардӯстона.

ж) Тахвили молҳо, иҷрои корҳо, хизматрасониҳои, ки бевосита аз ҷониби муассисаҳои иҷроӣ ҷазои ҷиноятии Ҷумҳурии Тоҷикистон ё корхонаҳои давлатие, ки ба системаи иҷроӣ ҷазои ҷиноятии Ҷумҳурии Тоҷикистон шомиланд, истеҳсол намудаанд (иҷро кардаанд, хизмат расонидаанд).

з) Тахвили маҳсулоти махсуси истифодаи инфиродӣ барои маъҷубон мувофиқи номгӯе, ки аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян карда мешавад.

120. Таҳвили металлҳои қиматбаҳо ва сангҳои қиматбаҳо, маснуоти заргарӣ аз металлҳои қиматбаҳо ва сангҳои қиматбаҳо, алюминийи аввалия, концентрати металлҳо, маъданҳои молӣ, оҳанпораи металлҳои сиёҳ ва ранга, металлҳои дигари дар Ҷумҳурии Тоҷикистон истеҳсолшаванда, нахи пахта, калобаи пахта, пахтаи коркарднашуда, аз ҷумла барои содирот, аз андоз аз арзиши иловашуда озод карда мешавад.

121. Ба ғайр аз имтиёзҳои дар бандҳои 119 ва 120 зикргардида, аз пардохти андоз аз арзиши иловашуда таҳвили молҳо, иҷрои корҳо ва хизматрасониҳои зерин, озод карда мешаванд:

а) таҳвили маҳсулоти кишоварзӣ, ки бо андози ягона барои истеҳсолкунандагони маҳсулоти кишоварзӣ андозбандӣ карда мешавад. Яъне таҳвили маҳсулоти истеҳсолнамудаи хоҷагиҳои кишоварзӣ дар шакли асли бе коркарди саноатии онҳо, ки худ ин хоҷагиҳо ба фурӯш мебароранд ва бо андози ягона андозбандӣ карда шудааст (моддаи 301 КА ҚТ);

б) фармоишгари асосӣ ва пудратчии генералии сохтмонҳои нерӯгоҳҳои барқии обӣ дар давраи сохтмони ин нерӯгоҳҳо, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ гардидааст;

в) таҳвилгарон ва паймонкорони сохтмони нерӯгоҳҳои барқии обӣ, дар давраи сохтмони нерӯгоҳи барқи обӣ. Ҳамзамон ба сифати таҳвилгарон ва паймонкорони сохтмони нерӯгоҳи барқи обӣ шахсони ҳуқуқие, ки бевосита ба Фармоишгари сохтмони нерӯгоҳи барқи обӣ ё Пудратчии генералии сохтмони нерӯгоҳи барқи обӣ бо қарордодҳои (шартномаҳои, созишномаҳои), ки таҳвили молҳо, иҷрои корҳо, хизматрасониҳои ба сохтмони (дар сохтмони) нерӯгоҳи барқи обӣ пешбинӣ мекунанд, алоқаманд мебошанд, баррасӣ мегарданд;

Имтиёзҳои дар зербандҳои «б» ва «в»-и банди мазкур пешбинишуда, танҳо ҳамон вақт тadbик карда мешавад, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, муҳлати сохтмон, ҳаҷми имтиёз, Фармоишгар ва Пудратчии генералии сохтмон, тасдиқ карда шуда бошанд (моддаи 312 КА ҚТ).

г) содироти молҳои, ки корхонаҳои азнавтаъсисёфта истеҳсол мекунанд;

Имтиёзи дар ҳамин зербанд пешбинигардида бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ба муҳлати то 12 сол аз 1 январи соли ба қайди давлатӣ гирифтани корхонаҳои азнавтаъсисёфта дода мешавад (моддаи 313 КА ҚТ).

д) аз ҷониби сармоягузор таҳвил намудани маҳсулоти истеҳсолшуда тибқи созишнома оид ба тақсими маҳсулот аз андози арзиши иловашуда озод карда мешавад (моддаи 314 КА ҚТ);

122. Намудҳои зерини воридот аз андоз аз арзиши иловашуда озод карда мешаванд:

а) воридоти пули милли ва (ё) асъори ҳориҷӣ (ба ғайр аз мақсадҳои нумизматӣ), инчунин қоғазҳои қиматнок;

б) воридоти металлҳои қиматбаҳо ва сангҳои қиматбаҳо аз ҷониби Бонки миллии Тоҷикистон ва Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон барои Ҳазинаи давлатии сарватҳо;

в) воридоти молҳои, ки ройгон ба мақомоти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон дода мешаванд, воридоти молҳо ба сифати кӯмаки башардӯстона, воридоти молҳои, ки ба ташкилотҳои эҳсонкорӣ ба мақсади рафъи оқибатҳои офатҳои табиӣ, садама ва фалокатҳо ройгон дода мешаванд;

г) воридоти техникаи таъиноти кишоварзӣ, таҷҳизоти истеҳсолию технологӣ ва маснуоти такмили (комплектӣ) онҳо, ки маҷмӯи ягонаи технологиро ташкил медиҳанд. Номгӯи таҷҳизоти истеҳсолию технологӣ ва маснуоти такмилӣ ба он мутобиқи номгӯи молҳои фаъолияти иқтисодии ҳориҷӣ аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ карда мешавад;

д) воридоти дорувории тиббӣ, таҷҳизоти тиббӣ, фармасевтӣ ва асбобҳои тиббӣ мувофиқи номгӯи муайяннамудаи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон;

е) воридоти молҳои, ки барои татбиқи лоиҳаҳои сармоягузори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар доираи маблағҳои созишномаҳои грантӣ (қарзӣ) амалӣ мешаванд;

ё) воридоти молҳо барои сохтмони объектҳои махсусан муҳим, ки номгӯи онҳоро Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян менамояд;

ж) воридоти молҳо (ба истиснои молҳои зераксизӣ) тибқи номгӯӣ ва ҳаҷми муайянкардаи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки бевосита истеҳсолкунандагон барои истеҳсоли алюминийи аввалия анҷом медиҳанд;

з) воридоти нахи пахта ва алюминийи аввалия;

и) воридоти маҳсулоти махсуси истифодаи фардӣ барои маъёбон мувофиқи номгӯе, ки аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян карда мешавад.

123. Ба ғайр аз имтиёзҳои дар банди 122 зикргардида, аз пардохти андоз аз арзиши иловашуда воридоти молҳои зерин, озод карда мешавад.

а) воридоти молҳо бевосита барои зарурати худ корхонаҳои азнавтаъсисёфта, ки ба силсилаи пурраи коркарди нахи пахта ба маҳсулоти ниҳой (аз калобаи пахта то маҳсулоти пахтагини дӯзандагӣ) банд мебошанд.

Дар ҳолати аз ҷониби корхонаҳои азнавтаъсисёфта таҳвил додани молҳои воридшуда ба бозори дохилии Ҷумҳурии Тоҷикистон, чунин амалиётҳо бо бочи гумрукӣ, андоз аз арзиши

иловашуда ва дигар андозҳо бо тартиби умумии муқаррарнамудайи Кодекси гумруки Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Кодекси андози Ҷумҳурии Тоҷикистон андозбандӣ карда мешаванд (моддаи 313 КА ҚТ).

б) молҳои ба қаламрави гумрукии Ҷумҳурии Тоҷикистон воридшаванда барои иҷрои корҳои тибқи созишнома оид ба тақсими маҳсулот, ки дар барномаҳои корҳо ва сметаҳои хароҷоти тибқи тартиби муқаррарнамудайи созишнома оид ба тақсими маҳсулот мутобиқи қисми 1 моддаи 9 Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи созишномаҳо оид ба тақсими маҳсулот» тасдиқ шудаанд, озод карда мешаванд. Дар сурати дар қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳвил шудани (ба истиснои содироти) ин молҳо андозҳои дар боло зикргардида ва дигар андозҳо мутобиқи Кодекси андоз ва дигар қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон пардохта мешаванд (моддаи 314 КА ҚТ);

в) воридоти молҳои хориҷӣ ва ватанӣ ба минтақаҳои озоди иқтисодӣ бо пурра озод будан аз пардохти бочҳои гумрукӣ, андозҳои зерин назорати мақомоти гумрук, бо шартҳои муайяннамудайи низомии гумрукии минтақаҳои озоди иқтисодӣ ворид карда мешаванд.

Баровардани молҳо аз ҳудуди минтақаҳои озоди иқтисодӣ ба дигар қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон, инчунин интиқоли молҳо берун аз ҳудуди гумрукии Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳти назорати мақомоти гумрук бо шартҳои муайяннамудайи низомии гумрукии иҷозат барои муомилоти озод амалӣ карда мешавад (моддаи 324 КА ҚТ).

## **27. ДАВРАИ АНДОЗ, ПЕШНИХОДИ ЭЪЛОМИЯҲО ВА ПАРДОХТИ АНДОЗ АЗ АРЗИШИ ИЛОВАШУДА**

124. Ҳар як андозсупоранда ӯҳдадор аст:

а) ба мақомоти андози дахлдор дар бораи андоз аз арзиши иловашуда барои ҳар як давраи ҳисоботӣ эълومияҳои тибқи замимаҳои №8, №9 ва №10 ба Дастурамали мазкур, инчунин шаклҳои зерини ба ин эълумияҳо замимашавандаро пешниҳод намояд:

- шакли №03.01(02.03).01, «Муомилот оиди таҳвили молҳо (иҷрои кор ва хизматрасонӣ), ки бо ААИ андозбандӣ мешаванд»;

- шакли №03.01(02).02, «Муомилоти фурӯши бо меъёри сифр андозбандишаванда»;

- шакли №03.01(02.03).03, «Муомилот оид ба фурӯши молҳо (кор, хизматрасонӣ), ки аз ААИ озод мебошанд»;

- шакли №03.01(02).04, «Маблағи ААИ баҳисобгирифташаванда доир ба молҳои (корҳои, хизматрасониҳои) харидашуда»;

- шакли №03.01(02).05, «Воридоти молҳо»;

- шакли №03.01(02.03).06, «Феҳристи ААИ ҳангоми фурӯши молҳо (иҷрои кор, хизматрасонӣ);

- шакли №03.01(02).07, «Феҳристи ААИ-и баҳисобгирифташаванда аз рӯи молҳои (кор, хизматрасонӣ) харидашуда».

б) ба мақомоти андози дахлдор то 15-уми апрел эълумияи иловагӣ (тасҳеҳшуда) оид ба ғайриқарордориҳо дар соли гузашта бо нишон додани хароҷот ва бақияи ҳисобнома-фактураҳои андоз аз арзиши иловашуда ва аксизҳо пешниҳод кунад;

в) барои ҳар як давраи ҳисоботӣ дар муҳлати на дертар аз муҳлати барои пешниҳод намудани эълумияи андоз аз арзиши иловашуда муқарраргардида ба бучет андозро пардохт намояд.

125. Агар дар ҳамин боб тартиби дигаре пешбинӣ нашуда бошад, эълумияи андоз аз арзиши иловашуда барои ҳар як давраи ҳисоботӣ на дертар аз рӯзи 15-уми моҳи баъд аз давраи ҳисоботӣ пешниҳод карда мешавад. Ҳамзамон, бо эълумия дар ҳомилҳои қоғазӣ ва (ё) электронӣ феҳрист ва нусхаҳои сеюми ҳисобнома-фактураҳои андоз аз арзиши иловашуда барои давраи ҳисоботиҳои аз ҷониби андозсупорандаи мазкур дар шакли муқаррарнамудайи мақоми ваколатдори давлатӣ навишташуда, инчунин нусхаҳои дуҷуми ҳисобнома-фактураҳои андоз аз арзиши иловашуда, ки аз ҷониби ин андозсупоранда аз рӯи молҳои (корҳои, хизматрасониҳои) дар давоми ин давраи ҳисоботӣ харидааш гирифтааст, пешниҳод карда мешаванд.

126. Бандҳои 124 ва 125 ҳамин Дастурамал нисбат ба шахсе, ки танҳо ҳангоми воридоти молҳо андозсупоранда мебошад, татбиқ намегарданд.

127. Агар Дастурамали мазкур тартиби дигареро муқаррар накарда бошад, андоз аз арзиши иловашударо оид ба воридоти андозбандишаванда мақомоти гумрук мутобиқи Кодекси андоз ва қонунгузориҳои гумрукии Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳисоб мекунанд ва меситонанд.

128. Давраи андоз оид ба андоз аз арзиши иловашуда моҳи тақвимӣ мебошад.

**28. АМАЛИЁТ БО БУЧЕТ ДАР ҲОЛАТИ ЗИЁД БУДАНИ  
МАБЛАҒИ АНДОЗИ БАҲИСОБГИРИФТАШАВАНДА НИСБАТ БА МАБЛАҒИ АНДОЗЕ,  
КИ БАРОИ ДАВРАИ ҲИСОБОТӢ  
ҲИСОБ КАРДА ШУДААСТ**

129. Нисбат ба андозсупорандае, ки на камтар аз 70 фоизи муомилоти андозбандишавандааш дар давраи ҳисоботи андоз бояд аз рӯи меъёри сифр андозбандӣ шавад, барзиёдии маблағи андоз ба ҳисобгирифташаванда нисбат ба маблағи ҳисобкардашуда дар давраи ҳисоботӣ аз ҷониби мақомоти молия якҷоя бо мақомоти андоз дар давоми 30 рӯзи тақвимӣ аз лаҳзаи аз ҷониби мақомоти андоз гирифтани аризаи андозсупоранда дар бораи баргардонидани маблағи зиёдатӣ, ки супорандаи андоз аз арзиши иловашуда дар шакли муқаррарнамудани мақоми ваколатдори давлатӣ пешниҳод кардааст, аз бучети дахлдор баргардонда мешавад.

130. Маблағи зиёдати андоз ба ҳисобгирифташуда нисбат ба маблағи ҳисобкардашудаи андоз дар давраи ҳисоботӣ дар асоси ҳуҷҷатҳои зерин баргардонидани маблағи андоз:

а) эълонияи андоз аз арзиши иловашуда барои давраи андоз, ки мувофиқи тартиби муқарраршуда пешниҳод шудааст;

б) ҳуҷҷатҳое, ки мутобиқи боби 12 Дастурамали мазкур барои тасдиқ намудани содироти молҳо лозиманд;

в) ҳуҷҷатҳои мақомоти андоз, ки аз рӯи санади санҷиши мавзӯии андоз гузаронидашуда дар хусуси тасдиқи ҳаққонӣ будани маблағи андоз аз арзиши иловашуда, ки барои баргардонидани пешниҳод мегардад, тартиб дода шудааст.

131. Андоз аз арзиши иловашуда бо роҳи пай дар пай иҷро намудани амалҳои зерин баргардонидани маблағи андоз:

а) ба ҳисоб гирифтани андоз аз арзиши иловашуда ба ҳисоби пардохти қарзи андозӣ ҷойдоштаи ин супорандаи андоз аз арзиши иловашуда аз рӯи дигар андозҳо, аз ҷумла қарзи андоз аз арзиши иловашуда барои давралари пешинани андоз;

б) ба ҳисобгирии ба ҳисоби андоз аз арзиши иловашудае, ки бояд ҳангоми воридоти молҳо супорида шавад;

в) ба суратҳисоби бонкии супорандаи андоз аз арзиши иловашуда гузарондани пулҳое, ки баъди иҷрои амалҳои пешбиникардаи сарҳатҳои якум ва дуҷуми ҳамин қисм боқӣ мондаанд.

132. Нисбат ба дигар андозсупорандагоне, ки бо банди 42 ҳамин Дастурамал фаро гирифта нашоудаанд, маблағи зиёдати андоз ба ҳисобгирифташуда, нисбат ба маблағи андоз барои давраи ҳисоботӣ ҳисобшуда ба 3 давраи минбаъдаи андоз гузаронида мешавад ва ба ҳисоби ӯҳдадориҳои оид ба андоз барои ин давраҳо, инчунин ба ҳисоби пардохти қарздорӣ супорандаи андоз аз арзиши иловашуда аз рӯи дигар андозҳо, аз ҷумла андоз аз арзиши иловашуда барои давралари пешинани андоз гузаронида мешавад. Ҳама гуна бақияи зиёдатӣ дар давоми 30 рӯзи баъди гузаштани ин 3 давраи андоз аз бучет баргардонидани маблағи андоз.

133. Дар ҳама ҳолатҳо, агар аз ҷониби мақомоти андоз ошкор шавад, ки маблағҳои муайян ба андозсупоранда иштибоҳан баргардонда шудаанд, мақомоти андоз метавонад талаб намояд, ки чунин маблағҳо мувофиқи тартиби барои ҷамъовариҳои андозҳо муқарраршуда баргардонидани маблағи андоз.

134. Тартиби баргардонидани маблағи зиёдати андоз ба ҳисобгирифташаванда нисбат ба маблағи ҳисобшудаи андоз дар давраи ҳисоботӣ бо дарназардошти муқаррароти ҳамин боб аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ карда мешавад.

**29. АЗ АНДОЗ АЗ АРЗИШИ ИЛОВАШУДА ОЗОД КАРДАНИ  
ТАҲВИЛИ МОЛҲОИ (КОРҲО, ХИЗМАТРАСОНИҲОИ) АЗ ҲИСОБИ МАБЛАҒҲОИ  
СОЗИШНОМАҲОИ ҚАРЗӢ (ГРАНТӢ) ОИД БА МАБЛАҒГУЗОРИИ (ТАТБИҚӢ) ЛОИҲАҲОИ  
САРМОЯГУЗОРИИ ҲУКУМАТИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН ҲАРИДАШАВАНДА**

135. Аз андоз аз арзиши иловашуда озод кардани таҳвили молҳои (корҳои, хизматрасониҳои) аз ҳисоби созишномаҳои қарзӣ (грантӣ) оид ба маблағгузори (татбиқи) лоиҳаҳои сармоягузори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон (минбаъд дар ин боб – созишномаҳо) харидашаванда дар асоси аризаи грантгиранда (қарзгиранда) ё шахси ваколатдори он ба унвони таҳвилкунандаи молҳо (кор, хизматрасониҳо) сурат мегирад, агар дар як вақт шартҳои зерин риоя гарданд:

а) таҳвили молҳо (корҳо, хизматрасониҳо) аз ҳисоби маблағҳои созишномаҳои аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон маъқул донисташуда амалӣ гардида бошад;

б) молҳо (корҳо, хизматрасониҳо) танҳо бо мақсадҳои дар созишномаҳои мазкур муқарраргардида харида шаванд;



в) таҳвили молҳо (корҳо, хизматрасониҳо) мутобиқи шартномае (қарордоде) амалӣ гардида бошад, ки бевосита бо грантгиранда (қарзгиранда) ё шахси ваколатдоркардаи он ҷиҳати татбиқи лоиҳа ба имзо расонида шуда бошад.

136. Тартиби аз андоз аз арзиши иловашуда озод намудани таҳвили молҳои (ичрои корҳои, хизматрасониҳои) аз ҳисоби маблағҳои созишномаҳо маблағгузоришаванда аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ гардида, тибқи он амалӣ карда мешавад.

### **30. БАРГАРДОНИДАНИ АНДОЗ АЗ АРЗИШИ ИЛОВАШУДА БА НАМОЯНДАГИҲОИ ДИПЛОМАТӢ, КОНСУЛӢ ВА НАМОЯНДАГИҲОИ БА ОНҲО БАРОБАРКАРДАШУДА, ИНЧУНИН АЪЗОИ ҲАЙАТИ КОРМАНДОНИ ОНҲО, КИ ДАР ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН АККРЕДИТАТСИЯ ШУДААНД**

137. Баргардонидани андоз аз арзиши иловашуда ба намояндагиҳои дипломатӣ, консулӣ ва намояндагиҳои ба онҳо баробаркардашудае, ки номгуӣ онҳо аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян карда мешавад, инчунин аъзои ҳайати кормандони онҳо, ки дар Ҷумҳурии Тоҷикистон аккредитатсия шудаанд (минбаъд дар ҳамин боб – намояндагиҳо), ба шарт амалӣ мегардад, ки агар ҷунин баргардонидан дар асоси дутарафа (мутақобила) санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ пешбинӣ карда бошанд, ки Ҷумҳурии Тоҷикистон иштирокчии онҳо мебошад.

138. Андоз аз арзиши иловашуда, ки намояндагиҳо ба таҳвилкунандагони молҳои (корҳо, хизматрасониҳои) барои истифодаи расмӣ ин намояндагиҳо, инчунин истифодаи шахсии аъзои ҳайати кормандони дипломатӣ, маъмурию техникӣ ва хизматрасони онҳо, аз ҷумла аъзои оилаи бо онҳо истиқоматдошта пешбинигардида пардохтанд, дар сурате, ки ҷунин баргардонӣ дар санади ҳуқуқии байналмилалӣ муқаррар шуда бошад, баргардонидани мешавад.

139. Баргардонидани маблағи андоз аз арзиши иловашуда ба намояндагиҳо тибқи ҳуҷуматҳои раёсатҳои андоз дар Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳо ва шаҳри Душанбе, дар асоси ведомостҳои (фехристҳои) ҷамъбастиё, ки аз ҷониби ин намояндагиҳо тартиб дода мешаванд ва нусхаи ҳуҷҷатҳои тасдиқшуда (ҳисобнома-фактураҳо, чекҳо ва ғ.), ки далели супоридани андоз аз арзиши иловашуда мебошанд, амалӣ карда мешавад.

140. Ведомостҳои (фехристҳои) ҷамъбастиӣ дар шакли муқаррарнамудаи мақоми ваколатдори давлатӣ тайёр карда шуда, аз ҷониби намояндагиҳо ба Вазорати корҳои хориҷии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои тасдиқи мубодилаи ёддоштҳо оид ба риоя намудани принсипи мутақобила ҳангоми пешниҳоди имтиёзҳо оид ба андозҳои ғайримустақим (андоз аз арзиши иловашуда ва аксиз) мувофиқи муқаррароти санади ҳуқуқии байналмилалӣ пешниҳод карда мешаванд. Баъди тасдиқ шудан ведомостҳои (фехристҳои) ҷамъбастиӣ ба мақоми андозе, ки мақоми ваколатдори давлатӣ барои баргардонидани маблағҳо муайян менамояд, пешниҳод карда мешаванд.

141. Агар дар ҳуҷҷатҳои ба ведомостҳои (фехристҳои) ҷамъбастиӣ замимашаванда маблағи андоз аз арзиши иловашуда дар сатри алоҳида ҷудо нашуда бошад, ҳуқуқ барои гирифтани маблағи баргардонидани андоз аз арзиши иловашуда танҳо ҳангоми аз ҷониби таҳвилгари молҳо (корҳо, хизматрасониҳо) тасдиқ намудани дохилшавии андоз аз арзиши иловашуда ба ҳисобнома-фактура имконпазир аст.

142. Маблағи андоз аз арзиши иловашуда ба намояндагиҳо аз ҷониби Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон дар асоси ҳуҷуматҳои мақомоти андози дахлдор дар давоми 30 рӯзи тақвими баъди ведомостҳои ҷамъбастиро (фехристҳоро) аз Вазорати корҳои хориҷии Ҷумҳурии Тоҷикистон гирифтани мақоми ваколатдори давлатӣ баргардонидани мешавад. Маблағи андоз аз арзиши иловашуда, ки бояд аз буҷет баргардонидани шавад, ба суратҳисобҳои дахлдори намояндагиҳо гузаронида мешавад.

143. Тартиби баргардонидани андоз аз арзиши иловашуда ба намояндагиҳо бо дарназардошти муқаррароти ҳамин боб аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян карда мешавад.

### **31. МУҚАРРАРОТИ МАЪМУРӢ**

144. Андозсупорандагон, намояндагон ва шахсони мансабдори онҳо, инчунин кормандони мақомоти андоз барои иҷрои номатлуби талаботҳои қонунгузори андоз тибқи Кодекси андоз ва дигар қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷавобгар мебошанд.

145. Мақомоти андоз барои гузаронидани назорати андоз аз болои андозсупорандагон, санҷиши дурустии ҳисобҳо, пардохти саривақтии андозҳо ва барои ҳамаи дигар ҷиҳатҳои андозбандӣ ва ҷамъоварии андозҳо ҷавобгарии пурра ва истисноӣ доранд.

## АРИЗА

дар бораи даровардани тағйирот ба Феҳристи супорандагони андоз аз арзиши иловашуда ва табилии Шаҳодатнома вобаста ба тағйир ёфтани номи шахси ҳуқуқӣ.

## Қисми 1. Маълумоти умумӣ доир ба андозсупоранда

1 РМА (рақами мушаххаси андозсупоранда)

2 РЯМ (рақами ягонан мушаххас)

3 РСБ (рамзи сабаби баҳисобгирӣ)

4 Номи пурраи андозсупоранда

5 Ариза пешниҳод шудааст (дар хоначаи дахлдор аломати ☒ гузошта шавад):

☐ А аз тарафи шахси ҳуқуқӣ ☐ Б аз тарафи намояндаи ваколатдори андозсупоранда ☐

☐ В аз тарафи ғайррезиденте, ки дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ба воситаи филиал, намояндагӣ фаъолият менамояд ☐

## Қисми 2 Маълумот оиди даровардани тағйирот

1 Маълумоти иловагӣ вобаста ба тағйир додани номгӯи шахси ҳуқуқӣ

☐ А номи қаблӣи шахси ҳуқуқӣ

☐ Б Мақомоти андозе, ки Шаҳодатномаро додааст

силсила  рақами тартибӣ  санаи додан  рӯз,  моҳ,  сол

☐ В номи шахси ҳуқуқӣ пас аз тағйирдодан

## Қисми 3. Ҷавобгарии андозсупоранда

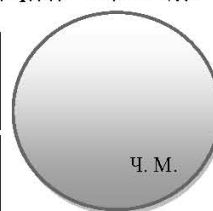
Мо (ман) барои пуррагӣ ва дурустии маълумоти дар ҳамин Ариза дарҷгардида тибқи санадҳои қонунигузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷавобгар мебошам (ам).

Аз ҳудудҳои муқарраршуда набароед!

Ному насаби Роҳбар  Имзо

Аз ҳудудҳои муқарраршуда набароед!

Ному насаби Сармуҳосиб  Имзо



Санаи пешниҳоди Ариза

рӯз, моҳ, сол

## Қисми 4. Қайди мақомоти андоз

1 Мақомоти андозе, ки ба Феҳрист тағйирот ворид намудааст

Силсилаи Шаҳодатномаи тағйирдодашуда  рақами тартибӣ  санаи додан  рӯз,  моҳ,  сол

2 Рақами ариза

Аз ҳудудҳои муқарраршуда набароед!

Ному насаби Нозирӣ Арзиро қабул намуда  Имзо

Ч. III.

Санаи қабули Ариза дар мақомоти андоз

рӯз, моҳ, сол

Рамзи мақомоти андоз

Кумитаи андози назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон

**ЗАБОНХАТ**  
оиди қабул намудани ҳуҷҷатҳо

Аризадиҳанда \_\_\_\_\_

Барои: (дар хоначаи дахлдор аломати «X» гузошта шавад):

**А** - бақайдгирӣ бо мақсади андоз аз арзиши иловашуда; ☐

**Б** - бекор кардани бақайдгирӣ ва хориҷ намудани андозсупоранда аз Феҳристи давлатии супорандагони андоз аз арзиши иловашуда; ☐

**В** - тағйир ёфтани номи шахси ҳуқуқӣ. ☐

**Г** – додани дубликати Шаҳодатномаи бақайдгирии андоз аз арзиши иловашуда ☐

№	Номгӯи ҳуҷҷатҳои қабулгардида	Шумораи ҳуҷҷат	Шумораи varaқ

Ҳамагӣ \_\_\_\_ ҳуҷҷат ба миқдори \_\_\_\_ varaқ қабул гардид.

Санаи додани забонхат « \_\_\_\_ » \_\_\_\_\_ с. 201\_\_

Ҳуҷҷатҳоро қабул намуд \_\_\_\_\_  
(ному насаб) (имзо)

**АРИЗА**  
**чиҳати бақайдгирӣ барои мақсадҳои**  
**андоз аз арзиши иловашуда**

Замимаи №3

**Қисми 1. Маълумоти умумӣ доир ба андозсупоранда**

1	РМА (рақами мушаххаси андозсупоранда)	<input type="text"/>
2	РЯМ (рақами ягонаи мушаххас)	<input type="text"/>
3	РСБ (рамзи сабаби баҳисобгирӣ)	<input type="text"/>
4	Номи пурраи андозсупоранда	<input type="text"/>
5	Ариза пешниҳод шудааст (дар хоначаи дахлдор аломати <input checked="" type="checkbox"/> гузошта шавад):	
	<input type="checkbox"/> А аз тарафи шахси ҳуқуқӣ <input type="checkbox"/> Б аз тарафи намояндаи ваколатдори андозсупоранда <input type="checkbox"/>	
	<input type="checkbox"/> В аз тарафи ғайрирезиденте, ки дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ба воситаи филиал, намояндагӣ фаъолият менамояд <input type="checkbox"/>	

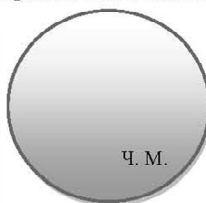
**Қисми 2. Маълумот онди бақайдгирӣ**

1	Сабаби пешниҳоди ариза (дар хоначаи дахлдор аломати <input checked="" type="checkbox"/> гузошта шавад):	
	<input type="checkbox"/> А Гузаштан ба низоми умумии андозбандӣ <input type="checkbox"/>	
	<input type="checkbox"/> Б Вобаста ба вориси ҳуқуқӣ <input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/> В Вобаста ба азнавташкилшавӣ <input type="checkbox"/>
2	Маълумотҳои иловагӣ вобаста ба андозсупоранда:	
	<input type="checkbox"/> А Хангоми бақайдгирӣ бо мақсадҳои андоз аз арзиши иловашуда, андозсупоранда ҳуҷҷати тасдиқкунандаи суроғи маҳалли ҷойгиршавӣ ва суроғи ҳуқуқии худро пешниҳод менамояд.	
	вилоят (ноҳия) <input type="text"/>	шаҳр (ноҳия) <input type="text"/>
	кӯча (маҳалла) <input type="text"/>	
	рақами хона <input type="text"/>	рақами квартира (офис) <input type="text"/>
	<input type="checkbox"/> Б Ҷойи фаъолият	
	вилоят (ноҳия) <input type="text"/>	шаҳр (ноҳия) <input type="text"/>
	кӯча (маҳалла) <input type="text"/>	
	рақами хона <input type="text"/>	рақами квартира (офис) <input type="text"/>
	<input type="checkbox"/> В Лаҳзаи ба миён омадани уҳдадорӣ <input type="text"/>	
	рӯз	моҳ сол

**Қисми 3. Ҷавобгарии андозсупоранда**

Мо (ман) барои пуррагӣ ва дурустии маълумоти дар хамин Ариза дарҷгардида тибқи санадҳои қонунозории Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷавобгар мебошем (ам).

Аз ҳудудҳои муқарраршуда набароед!	
Ному насаби Рӯҳбар	Имзо
Аз ҳудудҳои муқарраршуда набароед!	
Ному насаби Сармуҳосиб	Имзо



Санан пешниҳоди Ариза

<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
рӯз	моҳ	сол	

**Қисми 4. Қайди мақомоти андоз**

1	Мақомоти андоз бақайдгиранда	<input type="text"/>
2	Рақами ариза	<input type="text"/>
	Аз ҳудудҳои муқарраршуда набароед!	
	Кайд онди қабули Ариза	<input type="text"/>
		Ч.Ш.
		Санан қабули Ариза дар мақомоти андоз
		<input type="text"/>
		рӯз моҳ сол
		Рамзи мақомоти андоз <input type="text"/>

КУМИТАИ АНДОЗИ НАЗДИ ҲУКУМАТИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН



# Ш А Ҳ О Д А Т Н О М А

Сижила \_\_\_\_\_

№ \_\_\_\_\_

барои бақайдгирӣ оид ба супорандаи  
андоз аз арзиши иловашуда

\_\_\_\_\_

(ному насаб ё номи пурраи

\_\_\_\_\_

андозсупоранда)

РЯМ: \_\_\_\_\_

РМА: \_\_\_\_\_

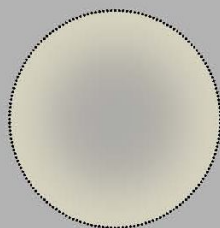
аз 

--	--	--	--	--	--

 супорандаи андоз аз арзиши иловашуда ба ҳисоб меравад

руз моҳ сол

Шаҳодатномаи мазкур ҳангоми тағйир ёфтани маълумоти дар он дарчгардида  
бояд иваз карда шуда, дар ҳолати аз қайди андоз аз арзиши иловашуда  
баровардан, бояд ба мақоми андоз баргардонда шавад



Санаи додан «\_\_\_\_» \_\_\_\_\_

Сардори Нозироти андоз  
дар шаҳри (ноҳияи) \_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

(ному насаб)

\_\_\_\_\_

(имзо)

**АРИЗА**  
**дар бораи гирифтани нусхаи (дубликати)**  
**Шаҳодатномаи бақайдгирӣ оид ба супорандаи андоз аз арзиши иловашуда**

**Қисми 1. Маълумоти умумӣ доир ба андозсупоранда**

1	РМА (рақами мушаххаси андозсупоранда)	<input type="text"/>
2	РЯМ (рақами ягонаи мушаххас)	<input type="text"/>
3	РСБ (рамзи сабаби баҳисобгирӣ)	<input type="text"/>
4	Номи пурраи андозсупоранда	<input type="text"/>
5	Ариза пешниҳод шудааст (дар хоначаи дахлдор аломати <input checked="" type="checkbox"/> гузошта шавад):	
	<input type="checkbox"/> аз тарафи шахси ҳуқуқӣ	<input type="checkbox"/> аз тарафи намоёндаи ваколатдори андозсупоранда
	<input type="checkbox"/> аз тарафи ғайрирезиденте, ки дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ба воситаи филиал, намоёндагӣ фаъолият менамояд	<input type="checkbox"/>

**Қисми 2. Маълумот оиди ба Шаҳодатномаи гумшуда (нобудшуда)**

1	Сабаби пешниҳоди ариза (дар хоначаи дахлдор аломати <input checked="" type="checkbox"/> гузошта шавад):		
	<input type="checkbox"/> Гум (нобуд) шудан	<input type="checkbox"/> Корношоям гардидан	<input type="checkbox"/> дигар ҳолатҳои фавқуллода
2	<input type="checkbox"/> Мақомоти андозе, ки Шаҳодатномаро додааст	<input type="text"/>	
	Рақами варақа <input type="text"/> силсила <input type="text"/> рақами тартибӣ <input type="text"/> санаи додан <input type="text"/>	рӯз, моҳ, сол	
	<input type="checkbox"/> маълумот оиди эълони додашуда (дар қадом рӯзнома, ҳафтанома, маҷалла)	<input type="text"/>	
	<input type="text"/> рақами шумора <input type="text"/> санаи додан <input type="text"/>	рӯз, моҳ, сол	

**Қисми 3. Ҷавобгари андозсупоранда**

Мо (ман) барои пуррагӣ ва дурустии маълумоти дар ҳамин Ариза дарҷгардида тибқи савадҳои қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷавобгар мебошам (ам).

Аз ҳудудҳои муқарраршуда набароед!		Санаи пешниҳоди Ариза
Ному насаби Роҳбар		<input type="text"/>
Аз ҳудудҳои муқарраршуда набароед!		рӯз, моҳ, сол
Ному насаби Сармӯҳосиб		<input type="text"/>

**Қисми 4. Қайди мақомоти андоз**

1	Мақомоти андозе, ки дубликат додааст	<input type="text"/>
	Маълумот оид ба Шаҳодатномаи додашуда: Рақами варақа <input type="text"/> силсила <input type="text"/> рақами тартибӣ <input type="text"/>	
	санаи додани дубликат <input type="text"/>	рӯз, моҳ, сол
2	Рақами ариза	<input type="text"/>
	Аз ҳудудҳои муқарраршуда набароед!	
	Ному насаби Нозирӣ Аризаро қабул намуда	
		Санаи қабули Ариза дар мақомоти андоз
		<input type="text"/>
		рӯз, моҳ, сол
		Рамзи мақомоти андоз <input type="text"/>



## АРИЗА

дар бораи бекор кардани бақайдгирӣ барои мақсадҳои  
андоз аз арзиши иловашуда

## Қисми 1. Маълумоти умумӣ доир ба андозсупоранда

1 РМА (рақами мушаххаси андозсупоранда)

2 РЯМ (рақами ягонаи мушаххас)

3 РСБ (рамзи сабаби баҳисобгирӣ)

4 Ном пурраи андозсупоранда

5 Ариза пешниҳод шудааст (дар хоначаи дахлдор аломати ☒ гузошта шавад):

☐ А аз тарафи шахси ҳуқуқӣ ☐ Б аз тарафи намояндаи ваколатдори андозсупоранда ☐

☐ В аз тарафи ғайррезиденте, ки дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ба воситаи филиал, намояндаи фаъолият менамояд ☐

## Қисми 2. Маълумот оиди бекоркунии

1 Сабаби пешниҳоди ариза (дар хоначаи дахлдор аломати ☒ гузошта шавад):

☐ А Вобаста ба барҳамхӯрӣ ☐

☐ Б Вобаста ба муфлисшавӣ ☐ В Вобаста ба азнавташкилшавӣ ☐

2 Маълумотҳои иловагӣ вобаста ба андозсупоранда:

☐ А Хангоми бекор намудани бақайдгирӣ бо мақсадҳои супорандаи андоз аз арзиши иловашуда, ё иваз намудани Шаҳодатнома андозсупоранда ӯҳдадор аст Шаҳодатномаи қаблон гирифтаашро баргардонад.

силсила  рақам  санаи додан  рӯз, моҳ, сол

Эълонияи хотимагӣ доир ба андоз аз арзиши иловашуда дар  варақ

☐ Б Лаҳзаи ба мӯйи омадани бекоркунии  рӯз моҳ сол

## Қисми 3. Ҷавобгарии андозсупоранда

Мо (ман) барои пуррагӣ ва дурустии маълумоти дар хамин Ариза дарҷгардида тибқи савадҳои қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷавобгар мебошем (ам).

Аз ҳудудҳои муқарраршуда набароед!

Ному насаби Роҳбар  Имзо

Аз ҳудудҳои муқарраршуда набароед!

Ному насаби Сармуҳосиб  Имзо

Санаи пешниҳоди Ариза  рӯз моҳ сол

Ч. М.

## Қисми 4. Қайди мақомоти андоз

1 Мақомоти андоз бақайдгиранда

2 Рақами ариза

Санаи қабули Ариза дар мақомоти андоз  рӯз моҳ сол

Аз ҳудудҳои муқарраршуда набароед!

Ному насаби Нозир Аризаро қабул намуда  Имзо

Ч. Ш.

Рамзи мақомоти андоз



**КУМИТАИ АНДОЗИ НАЗДИ ХУКУМАТИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН**

**ИҚТИБОС**

аз Феҳристи давлатии супорандагони андоз аз арзиши иловашуда доир ба  
аз Феҳристи мазкур хориҷ намудани супорандаи андоз аз арзиши иловашуда

1	Мақомоти қайди андозсупоранда.	
2	РЯМ	
3	РМА	
4	Номгӯи андозсупоранда шахси ҳуқуқӣ (воҳиди махсус)	
5	Маълумот доир ба дигар шудани номи ширкат	
6	Суроғаи ҳуқуқии андозсупоранда шахси ҳуқуқӣ (воҳиди махсус)	
7	Санаи бақайдгирӣ ҳамчун супорандаи андоз аз арзиши иловашуда	
8	Силсила ва рақами Шаҳодатномаи супорандаи андоз аз арзиши иловашуда.	
9	Сабаби бекор кардани бақайдгирии супорандаи андоз аз арзиши иловашуда	
10	Дар чараёни бекоркунии бақайдгирӣ қарор дошт	
11	Санаи аз қайд баровардан	

Санаи супоридан: «\_\_\_» \_\_\_\_\_ с. 201\_\_

Имзои шахси мутасаддӣ

\_\_\_\_\_

Имзои андозсупоранда

\_\_\_\_\_



ЭЪЛОМИЯИ  
АНДОЗ АЗ АРЗИШИ ИЛОВАШУДА  
бо меъёри стандартӣ (18%)

Қисми 1. Маълумоти умумӣ дар бораи супорандаи андоз аз арзиши иловашуда

1	РМА		2	РЯМ			
3	РСБ						
4	Номи супорандаи ААН						
5	Силсила рақам ва санаи Шаҳодатномаи ААН						
6	Намуни Эълония (дар хоначаи дахлдор аломати <input checked="" type="checkbox"/> гузошта шавад): Ибтидоӣ <input type="checkbox"/> Навбатӣ <input type="checkbox"/> Иловагӣ <input type="checkbox"/> Барҳамдиҷӣ <input type="checkbox"/> Тасҳиҷӣ <input type="checkbox"/>						
7	Ҳангоми баҳисобгирӣ (заҳет) ААН бо усули мутаносибӣ (дар хоначаи дахлдор аломати <input checked="" type="checkbox"/> гузошта шавад): Мутаносибӣ <input type="checkbox"/>						
8	Андозсупорандае, ки бо меъёри пасткардашуда андозбандишаванда метарад ваворидоти моҳдорар (дар хоначаи дахлдор аломати <input checked="" type="checkbox"/> гузошта шавад):						
9	Давраи андоз	А	Моҳ		Б	Сол	
10	Воҳидҳоналоҳида (дар хоначаи дахлдор аломати <input checked="" type="checkbox"/> гузошта шавад): Ҳа <input type="checkbox"/> Не <input type="checkbox"/>						
11	Шаклҳои пешниҳодгардида ба шакли 03.01 (дар хоначаи дахлдор аломати <input checked="" type="checkbox"/> гузошта шавад) Тавсияҳо барои пур кардан						

- барои ҳуҷҷат аз Тартиби пур кардани Эълонияи мазкур истифода намоед
- Эълонияро бо ҳуруфоти тоҷӣ пур кунед, мисли каломҳо аз хоначаро ҳолӣ монед
- ҳангоми пур кардани ҷаҳаи сакҳодори ранги сибҳадониҷаро истифода намоед
- маблағҳоро бо сомони нисшон диҳед

01 02 03 04 05 06 07

Қисми 2. Ҳисоб намудани андоз аз арзиши иловашуда

Рамзи сатр	Номи	Маблағи амалиёт бе ААН	Маблағи ААН
001	Маблағи умумии амалиётҳо:	А	Б
002	Амалиёти андозбандишаванда, аз ҷумла		
А	- бо меъёри 18 %		
Б	- бо меъёри 18 % барои истифодабарандагони меъёри пасткардашуда (010 * 009)		
В	- бо меъёри 0%		
Г	- бо дигар меъёрҳо		
003	Амалиётҳои аз ААН озод		
004	Вазни ҷиёсӣ (сатри 002 / сатри 001)		%
005	Ҳамагӣ ААН ҳисобшаванда		

Қисми 3. Ҳисоб намудани андоз аз арзиши иловашуда барои супорандаи меъёри пасткардашуда, ки воридот дорад

Рамзи сатр	Номи	Маблағи амалиёт бе ААН	Маблағи ААН
006	Баҷии молҳои воридотӣ ба санаи 01 давраи ҳисоботӣ	А	Б
007	Воридоти молҳои давраи ҳисоботӣ		
008 а	Маблағи молҳои бафурӯшфта (хароҷотшуда) ва молҳои воридшуда дар моҳи ҳисоботи		
008 б	Маблағи молҳои бафурӯшфта (хароҷотшуда) ва молҳои аз дохил харидашуда дар моҳи ҳисоботи		

**Тартиби**  
**навиштан ва пешниҳод намудани эълومияи андоз аз арзиши иловашуда,**  
**бо меъёри стандартӣ (18%), Шакли 03.01**

1. Шакли варақаи эълумияи мазкур ва тартиби пур кардани он тибқи Кодекси андози Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳия карда шудааст. Эълумияи мазкур аз ҷониби супорандагони меъёри стандартӣ (18%), инчунин супорандагони меъёри пасткардашудае, ки ғаёлияти воридоти молҳоро анҷом медиҳанд, пур карда мешавад.

2. Мутобиқи талаботи моддаи 189 Кодекси андози Ҷумҳурии Тоҷикистон супорандагони ААИ, эълумияи мазкурро то санаи 15-уми моҳи баъди давраи ҳисоботӣ пешниҳод менамоянд.

3. Ҳангоми ба мақомоти андоз пешниҳод кардани эълумияи ААИ барои давраи ҳисоботӣ нусхаи сеюми ҳисобнома-фактура оид ба ААИ, ки андозсупорандаи мазкур тартиб додааст ва феҳристи (реестри) он замима карда мешавад. Барои тасдиқи маблағи баҳисобгирифташавандаи ААИ ба эълумия нусхаи дуюми ҳисобнома-фактураҳо оид ба ААИ аз таъминкунандагони мол (қору хизматрасонӣ) гирифташуда ва нусхаи эълумияи ғумрукии молҳои ба қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон воридгардида замима карда мешаванд. Нусхаи чорумро фурӯшанда ва нусхаи якумро харидор барои ҳуҷҷатҳои муҳосибавӣ мегиранд.

4. Дар сурати бекор карда шудани бақайдгирии ААИ андозсупоранда бояд ба мақомоти андоз эълумияи молҳои дар ихтиёраш монда ва ба доираи амалиёти андозбандишаванда мансубро пешниҳод намояд.

5. Мутобиқи талаботи Боби 8 Кодекси андоз андозсупоранда баҳисобгирии андозиро ба роҳ мемонад.

6. Агар дар моҳи ҳисоботӣ ягон амалиёти андозбандишаванда иҷро нашуда бошад, дар тамоми бандҳои эълумия бояд аломати «X» гузошта шавад.

**ҚИСМИ 1. МАЪЛУМОТИ УМУМӢ ДАР БОРАИ СУПОРАНДАӢ АНДОЗ АЗ АРЗИШИ ИЛОВАШУДА**

Дар банди 1 рақами мушаххаси андозсупоранда (РМА) гузошта мешавад.

Дар банди 2 рақами ягонаи мушаххаси андозсупоранда (РЯМ) гузошта мешавад.

Дар банди 3 рақами сабаби бақайдгирии андозсупоранда (РСБ), гузошта мешавад.

Дар банди 4 номгуи супорандаи ААИ зикр мегардад.

Дар банди 5 дар се хоначаи аввал силсила, дар шаш хоначаи минбаъда рақами шаҳодатномаи ААИ ва дар панҷ хоначаи минбаъда санаи додани шаҳодатномаи ААИ нишон дода мешавад.

Банди 6 вобаста ба намудҳои эълумияҳо - ибтидоӣ, навбатӣ, иловагӣ, барҳамдиҳӣ ва тасҳеҳӣ дар хоначаи дахлдор аломати «X» гузошта мешавад.

Дар банди 7 усули баҳисобгирии ААИ, бо усули мутаносибӣ нишон додашуда дар хонача аломати «X» гузошта мешавад.

Дар банди 8 андозсупорандае, ки меъёри пасткардашударо истифода менамояд ва воридоти мол дорад, аломати «X» гузошта мешавад.

Дар банди 9 дар зербанди А моҳ ва дар зербанди Б соли давраи андоз қайд мегардад.

Дар банди 10 оиди доштани воҳидҳои алоҳида аломати «X» гузошта мешавад.

Дар банди 11 вобаста ба шаклҳои истифодашудаи 03.01 дар хоначаҳои дахлдор аломати «X» гузошта мешавад.

**ҚИСМИ 2. ҲИСОБ НАМУДАНИ АНДОЗ АЗ АРЗИШИ ИЛОВАШУДА**

Дар сутуни якум рамзи сатр, дар сутуни дуюм номгуи, дар сутуни сеюм маблағи амалиёт оиди фурӯш ба ААИ ва дар сутуни чорум маблағи ААИ нишон дода мешавад.

Сатри 001 иборат аст аз сатри 001А ва сатри 001Б. Дар сатри 001А ҳосили ҷамъи сатрҳои 002А ва 003А, ва дар ҳолати анҷом додани амалиёти андозбандишаванда чунин амалиёт низ навишта мешавад. Дар сатри 001Б ҳосили ҷамъи сутунҳои 002Б ва 003Б нишон дода мешавад.

Сатри 002 иборат аст аз сатри 002А ва сатри 002Б. Дар сатри 002А маълумоти сатри 005 шакли №03.01(02.03).01 дарҷ карда шуда дар зерсатрҳои сатри 002Б ҳосили зарби нишондиҳандаҳои зерсатрҳои 002А ба меъёрҳои дахлдори зербанди 002А нишон дода мешавад. Зерсатрҳои А ва Г, бо меъёри 18% ва бо меъёрҳои дигар мутобиқи тартиби дар боло зикрфта аз маълумотҳои мутобиқан аз зерсатрҳои А ва В шакли №03.01(02.03).01 пур карда мешавад. Дар зерсатри В сатри 002 (бо меъёри 0%) маълумотҳои ҷамъбастии сутуни Е, қисми 2, шакли №03.01(02).02 нишон дода мешавад. Зерсатри Бсатри 002 аз ҷониби истифодабарандагони меъёри пасткардашуда пур карда шуда, дар он ҳиссаи моли бо меъёри 18% таҳвилнамудаи ин андозсупоранда мутобиқан ба ҳаҷми молҳои бо меъёри 18% хароҷотшудаи воридотӣ дар хароҷоти умумӣ, бо роҳи зарби нишондоди сатри 010 ба сатри 009 нишон дода шуда, ҳиссаи боқимондаи молҳои таҳвилшуда бо меъёри пасткардашуда андозбандӣ гардида, дар зербанди сатри 001 (-бо меъёри 5%), қисми 2, Шакли 03.02 (эълумия оид ба ААИ бо меъёри 5 фоиза) дарҷ карда мешавад.

Сатри 003 аз сатрҳои 003А ва 003Б иборат буда, дар онҳо маълумоти ҷамъбастии мутобиқан амалиёти ба ААИ ва маблағи ААИ-и сатри 010 қисми 2 шакли №03.01(02.03).03 нишон дода мешавад. Дар сурати дар моҳи ҳисоботӣ андозсупорандаи меъёри пасткардашуда амалиёти озод дошта бошад, маълумоти сатри мазкур бо назардошти ҳиссаи хароҷоти молҳои воридотӣ дар ҳаҷми амалиёти

A diagram consisting of two rows of boxes. The top row contains four boxes followed by a percent sign (%). The bottom row contains eight boxes.

**Қисми 4. ААИ-е, ки ҳангоми муайян намудани пардохт ба буҷет ба ҳисоб гирифта мешавад**

Рамзи сатр	Номгӯй	Маблағи амалиёти харид бе ААН	Маблағи ААН
011	Маблағи умумии (корҳо ва хизматрасониҳо) харидашуда, ки бо мақсадҳои амалиёти андозбандинаванда истифода мешавад		
011 а	Молҳои (ичрон кор ва хизматрасони) дар ҚТ харидашуда, аз ҷумла: - бо меъёри 13% (стандартӣ);  - бо меъёри 5 % (пасткардашуда);  - аз супорандан ААН набуда		
011 б	Молҳои ворид карда шуда бо пардохти ААН ҳангоми ба расмиятдар орин гумрукӣ, аз ҷумла: - бо меъёри 13%;  - бо дигар меъёрҳо		
012	Хариди молҳо, корҳо, хизматрасониҳо, ки аз ААН озод мебошанд		
013	Дигар амалиётҳои, ки мутобиқи моддан 183 КА ба ҳисобгирӣ иҷозат дода шудааст		
014	Маблағи умумии ААН, ки ба ҳисоб гирифта мешавад (011 + 013)		
015	Маблағи барои ба ҳисобгирӣ иҷозатдодашудан ААН ҳангоми усули муттаносии (014 * 004)		

## Қисми 5. Ҳисоббаробаркунии ААИ дар давраи андоз

**Маблағи ААИ**[illegible]

## Қисми 6. Ҷавобгариҳои андозсупоранда

Мо (ман) барои пуррагӣ ва дурустии маълумоти дар хамин Эълония дарҷгардида таъқиқ санадҳои қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷавобгар мебошам (ам).

Ч. М.

Ч. III.

## Рамзи мақомоти андоз

--	--



андозбандишаванда нишон дода шуда (003А\*009/100), ҳиссаи боқимонда дар сатри 003 (Амалиётҳои аз ААИ озод), қисми 2, Шакли 03.02 (эълomia оид ба ААИ бо меъёри 5 фоиза) дарҷ карда мешавад. Сатри 004 иборат аст аз сатри 004Б. Дар сатри 004Б вазни қиёсӣ амалиёти андозбандишаванда дар ҳаҷми умумии амалиёт бо роҳи тақсим нмудани сатри 002А ба сатри 001А ва зарби натиҷаи он ба 100 муайян карда мешавад.

Дар сатри 005Б маблағи андоз аз арзиши иловашуда нишон дода мешавад, ки он ба нишондоди сатри 001Б баробар мебошад.

### **ҚИСМИ 3. Ҳисоб намудани ААИ барои супорандаи меъёри пасткардашуда, ки воридоти мол дорад**

Сатри 006 иборат аст аз сатри 006А ва сатри 006Б. Дар сатри 006А маблағи бақияи молҳои воридшуда ба ҳолати 01 моҳи ҳисоботӣ бе назардошти ААИ навишта мешавад. Дар сатри 006Б маблағи ААИ-и бақияи молҳои воридшуда дарҷ мегардад. Бақияи молҳои воридоти дар моҳи оянда бо иҷро намудани амали мазкур, маълумоти сатри 006А+007А-008А муайян карда мешавад.

Сатри 007 иборат аст аз сатрҳои 007А ва 007Б. Дар сатри 007А воридоти мол дар давраи ҳисоботӣ (маблағ бе ААИ) навишта мешавад, яъне, маълумотҳои сутуни ҷамъбастии В, қисми 2, шакли №03.01(02).05 нишон дода мешавад. Дар сатри 007Б маблағи ААИ-и молҳои воридшуда дарҷ мегардад.

Сатри 008А иборат аст аз сутунҳои 008АА ва 008АБ. Дар сутуни 008АА маблағи молҳои бафурӯшарфтаи (харочотшудаи) молҳои воридшуда бе назардошти ААИ навишта мешавад. Дар сутуни 008АБ маблағи ААИ-и молҳои бафурӯшарфтаи (харочотшудаи) молҳои воридоти дарҷ мегардад. Дар сутуни 008БА маблағи молҳои бафурӯшарфтаи (харочотшудаи) молҳои аз дохил харидашуда бе назардошти ААИ ва дар сутуни 008ББ маблағи ААИ молҳои бафурӯшарфтаи (харочотшудаи) молҳои аз дохил харидашуда навишта мешавад.

Сатри 009 иборат аст аз сутуни 009Б ва дар он ҳиссаи маблағи молҳои бафурӯшарфтаи (харочотшудаи) молҳои воридшуда, яъне нишондиҳандаи сутуни 008АА ба ҳисли ҷамъи нишондиҳандаҳои сутуни 008АА ва 008БА тақсим карда шуда ба 100 зарб зада мешавад (008АА/ (008АА+008БА)\*100).

Сатри 010 иборат аст аз сатри 010Б. Дар сатри 010Б ҳаҷми муомилоти умумии таҳвили мол (иҷрои қор ва хизматрасонӣ) супорандаи меъёри пасткардашуда дарҷ карда мешавад.

### **ҚИСМИ 4. ААИ, ки ҳангоми муайян намудани пардохт ба буҷет ба ҳисоб гирифта мешавад**

Сатри 011 иборат аст аз сатри 011А ва сатри 011Б. Дар сатри 011А ҳисли ҷамъи сатрҳои 011АА ва 011БА (маблағи харид бе ААИ) дарҷ карда мешавад. Дар сатри 011Б ҳисли ҷамъи сатрҳои 011АБ ва 011ББ (маблағи ААИ) нишон дода мешавад.

Сатри 011А иборат аст аз сатрҳои 011АА ва 011АБ. Дар сатри 011АА маълумоти ҷамъбастии сатри 009А (арзиш бе ААИ), Қисми 2, Шакли 03.01(02).04 навишта мешавад. Дар сатри 011ББ маълумоти ҷамъбастии сатри 009Б (ААИ, ки бояд пардохта шавад), Қисми 2, Шакли 03.01(02).04 навишта мешавад. Зерсатрҳои бо меъёри 18%, меъёри 5% ва зерсатри «аз супорандаи ААИ набуда» мутобиқан бо маълумотҳои зерсатри А ва Б сатри 009 Қисми II, Шакли 03.01(02).04 пур карда мешавад.

Сатри 011Б иборат аст аз сатрҳои 011БА ва 011ББ. Дар сатри 011БА маълумоти ҷамъбастии зерсатри В, Қисми 2 (амалиёти андозбандишаванда), Шакли 03.01(02).05 навишта мешавад. Дар сатри 011ББ маълумоти ҷамъбастии зерсатри Г, Қисми 2 (ААИ пардохташуда), Шакли 03.01(02).05 навишта мешавад. Зерсатрҳои бо меъёри 18% ва бо дигар меъёрҳо мутаносибан бо маълумотҳои зерсатри ҳамаги (бо меъёри 18%) ва ҳамаги (бо дигар меъёрҳо) бо тартиби дар боло овардашуда аз маълумотҳои Қисми 2, Шакли 03.01(02).05 пур карда мешаванд.

Сатри 012 иборат аст аз сатри 012А. Дар сатри 012А ҳисли ҷамъи маълумоти ҷамъбастии сатри аввал сутуни В Қисми 3 (воридоти молҳо, ки аз ААИ озод мебошанд) Шакли 03.01(02).05 ва нишондоди хариди дохилии аз ААИ озод навишта мешавад.

Сатри 013 иборат аст аз сатри 013А ва 013Б. Дар сатри 013А маълумотҳои сатри 003А, Қисми (арзиш бе ААИ), Шакли 03.01(02).04 навишта мешавад. Дар сатри 013Б маълумотҳои сатри 003Б, Қисми (ААИ, ки бояд пардохта шавад) шакли 03.01(02).04 навишта мешавад.

Сатри 014 иборат аст аз сатри 014Б. Дар сатри 014Б ҳисли ҷамъи сатрҳои 011Б ва 013Б дарҷ карда мешавад.

Сатри 015 иборат аст аз сатри 015Б. Дар сатри 015Б ҳисли зарби сатрҳои 014Б ба сатри 004Б ва рақами 100 дарҷ карда мешавад.

### **ҚИСМИ 5. Ҳисоббаробаркунии ААИ дар давраи андоз**

Сатри 016 иборат аст аз сатри 016Б. Нишондоди сатри 016Б ин маблағи ААИ, ки дар давраи андоз ба буҷет пардохта мешавад, яъне дар ин сатр фарқи байни сатри 005Б ва 014Б навишта мешавад. Дар ҳолати истифода бурдани усули мутаносибӣ фарқи байни сатри 005Б ва 015Б навишта мешавад.

### **Қисми 6. Ҷавобгарии андозсупоранда**

Дурустии маълумоти дар эълomiaи (ҳисоботи) андоз дарҷшавандаро андозсупоранда бо имзои худ ва гузоштани муҳр тасдиқ менамояд. Дар ин қисм санаи пешниҳоди эълomia ва санаи қабули он аз ҷониби мақомоти андоз қайд карда мешавад.

Барои сари вақт пешниҳод накардани эълomiaи мазкур, инчунин саркашӣ аз пардохти андоз бо роҳи дидаю дониста ба эълomia дохил кардани маълумотҳои таҳрифшуда, андозсупоранда мутобиқи Кодекси ҳуқуқвайронкунии маъмурии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Кодекси ҷиноятии Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҷавобгарӣ кашида мешавад.

ЭЪЛОМИЯИ  
АНДОЗ АЗ АРЗИШИ ИЛОВАШУДА  
бо меъёри 5 фоиз

Шакли 03.02

Қисми 1. Маълумоти умумӣ дар боран супорандан андоз аз арзиши иловашуда

1	РМА	<input type="text"/>	2	РЯМ	<input type="text"/>	
3	РСБ	<input type="text"/>				
4	Номгуи супорандан ААИ	<input type="text"/>				
5	Силсила рақам ва санаи Шаҳодатномаи ААИ	<input type="text"/>				
6	Намуди Эълomia (дар хоначаи дахлдор аломати <input checked="" type="checkbox"/> гузошта шавад):	Ибтидои	Навбат	Иловаг	Барҳамди	Тасҳеҳи
7	Давраи андоз	А	Моҳ	Б	Сол	
8	Маълумот оиди воридоти андозбандишаванда (дар хоначаи дахлдор аломати <input checked="" type="checkbox"/> гузошта шавад):	<input type="text"/>				
9	Воҳиди алоҳида (дар хоначаи дахлдор аломати <input checked="" type="checkbox"/> гузошта шавад):	Ҳа	Не			
10	Шаклҳои пешниҳодгардида ба шакли 03.02 (дар хоначаи дахлдор аломати <input checked="" type="checkbox"/> гузошта шавад)	<input type="text"/>				

Тавсияҳо барои пур кардан

- барои ҳуҷҷат аз Тартиби пур кардани Эълomia мазкур истифода намоед
- Эълomiaро бо ҳуруфоти ҷойи пур кунед, ки ба қаллимаҳо як хоначаро ҳоли монед
- ҳангоми пур кардан рӯқбаи сакҳодори ранги сийҳҷадоштаро истифода намоед
- маблағдори бо сомонӣ нишон диҳед

Қисми 2. Ҳисоб намудани андоз аз арзиши иловашуда

Рамзи сатр	Номгуи	Маблағи амалиёт оиди фуруш ба ААИ	Маблағи ААИ
001	Маблағи умумии амалиёти андозбандишаванда, аз ҷумла: - бо меъёри 5 %	А <input type="text"/>	Б <input type="text"/>
002	Манбаи андозбандӣ бо меъёри 0%	<input type="text"/>	
003	Амалӣгҳои аз ААИ озод	<input type="text"/>	
004	Ҳамаи ААИ ҳисоб карда шуд		<input type="text"/>

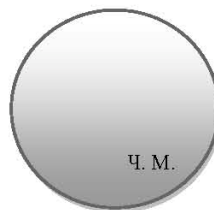
Қисми 3. Ҳисоббаробаркунии ААИ дар давраи андоз

Рамзи сатр	Маблағи ААИ, ки бояд дар давраи андоз пардохта шавад	Маблағи ААИ
005		<input type="text"/>

Қисми 4. Ҷавобгарии андозсупоранда

Мо (ман) барои пуррагӣ ва дурустии маълумоти дар ҳамаи Эълomia дарҷгардида таъки санадҳои қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷавобгар мебошам (ам).

Аз ҳудудҳои муқарраршуда набароед!	
Ному насаби Роҳбар	Имзо
Аз ҳудудҳои муқарраршуда набароед!	
Ному насаби Сармуҳосиб	Имзо
Аз ҳудудҳои муқарраршуда набароед!	
Ному насаби Нозир Эълomiaро қабул намуда	Имзо
Аз ҳудудҳои муқарраршуда набароед!	
Кайд оиди қабули Эълomia	



Санаи пешниҳоди Эълomia		
рӯз	моҳ	сол
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>



Санаи қабули Эълomia дар мақомоти андоз		
рӯз	моҳ	сол
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Рамзи мақомоти андоз	<input type="text"/>	



### **Қисми 3. Ҳисоббаробаркунии ААИ дар давраи андоз**

Дар сатри 005 маблағи андоз аз арзиши иловашудаи дар давраи андоз ба буҷет пардохтшаванда нишон дода мешавад, ки он ба нишондоди сатри 001Б баробар мебошад.

### **Қисми 4. Ҷавобгарии андозсупоранда**

Дурустии маълумоти дар эълومияи (ҳисоботи) андоз дарҷшавандаро андозсупоранда бо имзои худ ва гузоштани муҳр тасдиқ менамояд. Дар ин қисм санаи пешниҳоди эълумия ва санаи қабули он аз ҷониби мақомоти андоз қайд карда мешавад.

Барои сари вақт пешниҳод накардани эълумияи мазкур, инчунин саркашӣ аз пардохти андоз бо роҳи дидаю доништа ба эълумия дохил кардани маълумотҳои таҳрифшуда, андозсупоранда мутобики Кодекси ҳуқуқвайронкунии маъмурии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Кодекси ҷиноятии Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҷавобгарӣ қабида мешавад.



ЭЪЛОМИЯИ  
АНДОЗ АЗ АРЗИШИ ИЛОВАШУДА  
БА ҶОИ ҒАЙРИРЕЗИДЕНТ

Қисми 1. Маълумоти умумӣ дар бораи супорандаи андоз аз арзиши иловашуда

1	РМА		2	РЯМ	
3	РСБ				
4	Номгуи супорандаи ААН				
5	Силсила раҳам ва санаи Шаҳодатномаи ААН				
6	Намуди Ёълумия (дар хонаҷаи дахлдор аломати <input checked="" type="checkbox"/> гузошта шавад): Ибтидои <input type="checkbox"/> Навбат <input type="checkbox"/> Иловаг <input type="checkbox"/> Барҳамди <input type="checkbox"/> Тасҳис <input type="checkbox"/>				
7	Давраи андоз	<input checked="" type="checkbox"/> Моҳ <input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/> <input checked="" type="checkbox"/> Сол <input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/>			
8	Шаклҳои пешниҳодгардида ба шакли 03.01 (дар хонаҷаи дахлдор аломати <input checked="" type="checkbox"/> гузошта шавад)				

Тавсияҳо барои пур кардан

- барои ҳама аз Тартиби пур кардани Ёълумияи мақбур истифода намоед
- Ёълумияро бо ҳуруфҳои тоҷӣ пур кунед, мисли каллимаҳо як хонаҷаи холӣ монед
- ҳангоми пур кардан рӯзҳои саққодори ранги сийҳҷадоштаро истифода намоед
- маблағҳоро бо сомони нишон диҳед

Қисми 2. Ҳисоб намудани андоз аз арзиши иловашуда

Рамзи сатр	Номгуӣ	Маблағи амалиёт оиди фуруш ба ААН	Маблағи ААН
001	Маблағи умумии амалиёти андозбандишаванда	<input checked="" type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>
002	Ҳамаи ААН ҳисоб карда шуд		

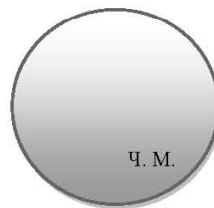
Қисми 3. Ҳисоббаробаркунии ААН дар давраи андоз

003	Маблағи ААН, ки бояд дар давраи андоз пардохта шавад	Маблағи ААН

Қисми 4. Ҷавобгарии андозсупоранда

Мо (ман) барои пуррагӣ ва дурустии маълумоти дар ҳамин Ёълумия дарҷгардида тибқи санадҳои ҳонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷавобгар мебошам (ам).

Аз ҳудудҳои муқарраршуда набароед!	
Ному насаби Роҳбар	Имзо
Аз ҳудудҳои муқарраршуда набароед!	
Ному насаби Сармуҳосиб	Имзо
Аз ҳудудҳои муқарраршуда набароед!	
Ному насаби Нозирӣ Ёълумияро қабул намуда	Имзо
Аз ҳудудҳои муқарраршуда набароед!	
Қайд оиди қабули Ёълумия	



Санаи пешниҳоди Ёълумия
рӯз моҳ сол



Санаи қабули Ёълумия дар мақомоти андоз
рӯз моҳ сол
Рамзи мақомоти андоз

**Эълomia**  
**oид ба андоз аз арзиши иловашуда ба ҷой ғайрирезидент**  
**(тибқи моддаи 177 Кодекси андоз), Шакли №03.03.**

1. Шакли варақаи эълomiaи мазкур ва тартиби пур кардани он тибқи Кодекси андози Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳия карда шудааст.

2. Мутобиқи талаботи моддаи 177 Кодекси андози Ҷумҳурии Тоҷикистон эълomiaи мазкур аз ҷониби андозсупорандагоне пур карда мешавад, ки ба онҳо ғайрирезидентоне, ки барои мақсадҳои андоз аз арзиши иловашуда дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ба қайд гирифта нашудаанд хизмат расонанд ё корхоро иҷро кунанд.

3. Барои мақсадҳои бо ААИ андозбандӣ намудан, андозсупоранда аз маблағе, ки бояд ба ғайрирезидент пардохт намояд, андоз мегирад.

4. Агар андозсупоранда (агенти андоз) барои мақсадҳои андоз аз арзиши иловашуда ба қайд гирифта шуда бошад, андози нигоҳдошташуда бояд ба буҷет супорида шавад ва ба эълomiaи андоз аз арзиши иловашуда барои моҳе, ки дар он амалиёт сурат гирифтааст, чун маблағи пардохтшаванда (чун маблағи ҳисобу замшуда) дохил карда шавад.

5. Агар андозсупоранда (агенти андоз) барои мақсадҳои андоз аз арзиши иловашуда ба қайд гирифта нашуда бошад, вай ўҳдадор аст, ки андози нигоҳдошташударо дар давоми панҷ рӯз аз рӯзи пардохт ба ғайрирезидент ба буҷет супорад ва эълomiaи мазкурро оид ба маблағи андоз аз арзиши иловашудаи ба ҷой ғайрирезидент ҳисоб ва пардохтшуда то рӯзи 15-уми моҳе, ки пас аз моҳи ҳисоботӣ фаро мерасад, пешниҳод кунад.

6. Мутобиқи талаботи Боби 8 Кодекси андоз андозсупоранда ба ҳисобгирии андозиро ба роҳ мемонад.

7. Агар дар моҳи ҳисоботӣ ягон амалиёти андозбандишаванда иҷро нашуда бошад, дар тамоми бандҳои эълomia бояд аломати «X» гузошта шавад.

#### **ҚИСМИ 1. МАЪЛУМОТИ УМУМӢ ДАР БОРАИ СУПОРАНДАӢ АНДОЗ АЗ АРЗИШИ ИЛОВАШУДА**

Дар банди 1 рақами мушаххаси андозсупоранда (РМА) зикр меёбад.

Дар банди 2 рақами ягонаи мушаххаси андозсупоранда (РЯМ) гузошта мешавад.

Дар банди 3 рақами сабаби бақайдгирии андозсупоранда (РСБ), дар ҳолати анҷом додани амалиёт аз ҷониби воҳиди махсуси андозсупоранда гузошта мешавад.

Дар банди 4 номгӯи андозсупорандаи ААИ (шахси ҳуқуқӣ) нишон дода мешавад.

Дар банди 5 дар се хоначаи аввал силсила, дар шаш хоначаи минбаъда рақами шаҳодатномаи ААИ ва дар панҷ хоначаи минбаъда санаи додани шаҳодатномаи ААИ нишон дода мешавад.

Банди 6 вобаста ба намудҳои эълomiaҳо - ибтидоӣ, навбатӣ, иловагӣ, барҳамдиҳӣ ва тасҳеҳӣ дар хоначаи дахлдор аломати «X» гузошта мешавад.

Дар банди 7 дар зербанди А моҳ ва дар зербанди Б соли давраи андоз қайд мегардад.

Дар банди 8 вобаста ба шаклҳои истифодашудаи 03.03 дар хоначаҳои дахлдор аломати «X» гузошта мешавад.

#### **ҚИСМИ 2. Ҳисоб намудани андоз аз арзиши иловашуда**

Дар ин қисм тарзи ҳисоб ва пардохт намудани андоз аз арзиши иловашуда, ки мутобиқи моддаи 177 Кодекси андоз ба ғайрирезидент барои расонидани хизмат ё иҷрои корҳо, хизматрасониҳои дар қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон маблағ пардохт карда мешавад, нишон дода мешавад.

Дар сатри 001 маблағи умумии амалиёти андозбандишаванда, ки иборат аз сутуни 001А (маблағи амалиёт оиди фуруш бе ААИ) ва сутуни 001Б (маблағи ААИ) иборат мебошад. Дар сутуни 001А маблағи амалиёт оиди фуруш бе ААИ, ки ба ғайрирезидент пардохт карда мешавад сабт мегардад. Дар сутуни 001Б маблағи ААИ, ки бо роҳи зарб намудани маблағи сутуни 001А бо меъёри андоз мутобиқи моддаи 181 Кодекси андоз муайян шудааст нишон дода мешавад.

Дар сатри 002 Ҳамагӣ маблағи ААИ, ки ҳисоб карда шудааст, нишон дода мешавад.

#### **Қисми 3. Ҳисоббарбарқунии ААИ дар даврани андоз**

Дар сатри 003 маблағи ААИ ба буҷет пардохтшаванда қайд карда мешавад.

#### **Қисми 4. Ҷавобгари андозсупоранда**

Дурустии маълумоти дар эълomiaи (ҳисоботи) андоз дарҷшавандаро андозсупоранда бо имзои худ ва гузоштани муҳр тасдиқ менамояд. Дар ин қисм санаи пешниҳоди эълomia ва санаи қабули он аз ҷониби мақомоти андоз қайд карда мешавад.

Барои сари вақт пешниҳод накардани эълomiaи мазкур, инчунин саркашӣ аз пардохти андоз бо роҳи дидаю дониста ба эълomia дохил кардани маълумотҳои таҳрифшуда, андозсупоранда мутобиқи Кодекси ҳуқуқвайронкунии маъмурии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Кодекси ҷиноятии Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҷавобгарӣ кашида мешавад.



[illegible]

Рамзи сатр	Номи ӯи амалиёти фурош	Ҳаҷми амалиёти андозбандишаванда
001	Таҳвили молҳо (кор, хизматрасонӣ), ки дар ҳаламравии ҶТ анҷом дода мешаванд	
А	- таҳвили мол, иҷрон кор, хизматрасонӣ (м. 174 ҷ. 1)	
Б	- амалиёти андозбандишаванда дар лаҳзаҳои ҳабул, фуруш, супоридан ва бор кардан (м. 174 ҷ. 2)	
В	- амалиёти андозбандишаванда ҳангоми пешпардохт (м. 174 ҷ. 3)	
Г	- нваз намудани мол, кор, хизматрасонӣ (м. 166 ҷ. 2)	
Л	- таҳвили мол, кор, хизматрасониҳои андозсупоранда, ба кормандони худ ва ҳар шахси дигаре, ки супорандаи ААИ намебошанд (м. 164 ҷ. 4)	
Е	- амалиёти андозбандишаванда ҳангоми истеҳсоли мол, иҷрон кор, хизматрасонӣ бо ашғи хони фармоншигар (м. 164 ҷ. 9)	
Ё	- фуруш ё супоридани корхона (м. 165)	
Ж	- дигар намуди фуруш	
002	Таҳвили мол дар шакли иҷораи молиявӣ (лизинг) (озод)	
003	Истифодаи мол барои истифодаи шахсӣ (м. 164 ҷ. 3)	
004	Амалиёт аз рӯи баъияи молҳо дар ҳолати аз ҳайди ААИ баровардан (м. 164 ҷ. 3)	
005	Ҳамагӣ амалиёти андозбандишавандаи ААИ аз фуруши мол (кор, хизматрасонӣ), аз ҳумла	
А	бо меъёри 18%	
Б	бо меъёри 5%	
В	бо дигар меъёрҳо	

ИМЗО

**Шакли № 03.01(02.03).01**  
**Амалиёт оиди таҳвили молҳо (иҷрои кор ва хизматрасонӣ),**  
**ки бо ААИ андозбандӣ мешавад**

**ҚИСМИ 1. Маълумоти умумӣ дар бораи супорандаи андоз аз арзиши иловашуда**

Дар банди 1 рақами мушаххаси андозсупоранда (РМА) гузошта мешавад.  
Дар банди 2 рақами ягонаи мушаххаси андозсупоранда (РЯМ) гузошта мешавад.  
Дар банди 3 рақами сабаби бақайдгирии андозсупоранда (РСБ) гузошта мешавад.  
Дар банди 4 номгуи супорандаи ААИ зикр мегардад.  
Дар банди 5 давраи андоз нишон дода мешавад.

**ҚИСМИ II. Ҳаҷми амалиёти андозбандишаванда**

Дар ин қисм маълумот дар бораи амалиёт оиди таҳвили молҳо (иҷрои кор ва хизматрасонӣ), ки дар давраи андоз ғайр аз амалиётҳое, ки бо меъёри 0% бо ААИ андозбандӣ мешавад, дарҷ мегардад.

Дар сатри 001 маълумоти умумии амалиёт оиди таҳвили молҳо (иҷрои кор ва хизматрасонӣ), ки дар қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон ғайр аз таҳвили молҳо (иҷрои кор ва хизматрасонӣ), ки ба таври ройгон анҷом дода мешавад, навишта мешавад. Яъне маҷмӯи маблағҳои андозбандишавандаи сатрҳои 001А, 001Б, 001В, 001Г, 001Д, 001Е, 001Ё, 001Ж нишон дода мешавад.

Сатри 001А таҳвили мол, иҷрои кор, хизматрасонӣ (м.174 қ.1)

Сатри 001Б амалиёти андозбандишаванда дар лаҳзаҳои қабул, фурӯш, супоридан ва бор кардан (м.174 қ. 2)

Сатри 001В амалиёти андозбандишаванда ҳангоми пешпардохт (м.174 қ. 3)

Сатри 001Г иваз намудани мол, кор, хизматрасонӣ (м.166 қ.2)

Сатри 001Д таҳвили мол, кор, хизматрасониҳои андозсупоранда, ба кормандони худ ва ҳар шахси дигаре, ки супорандаи ААИ намебошанд (м. 164 қ.4)

Сатри 001Е амалиёти андозбандишаванда ҳангоми истеҳсоли мол, иҷрои кор, хизматрасонӣ бо ашёи хоми фармоишгар (м. 164 қ.9)

Сатри 001Ё фурӯш ё супоридани корхона (м.165)

Сатри 001Ж дигар намуди фурӯш, яъне дар мавриди тибқи дигар қонунгузориҳои дахлдор пешбинӣ шудани амалиётҳои андозбандишаванда дарҷ карда мешавад.

Дар сатри 002 маълумот оиди таҳвили мол, иҷрои кор, хизматрасонӣ, ки дар асоси иҷораи молиявӣ (лизинг) мутобиқи талаботи моддаи 15 ва банди 44 моддаи 17 анҷом дода мешаванд, нишон дода мешавад.

Дар сатри 003 маълумот оиди бор карда фиристодани мол дар асоси шартномаҳои комиссияи нишон дода мешавад.

Дар сатри 004 маълумот оиди амалиёти андозбандишавандаи ААИ аз рӯи бақияи молҳо дар ҳолати аз қайди ААИ баровардан (м.164 қ.3).

Дар сатри 005 ҳамагӣ маблағҳои умумии амалиёти анҷомгирифтаи андозбандишавандаи ААИ аз фурӯши мол (кор, хизматрасонӣ) навишта мешавад. Яъне маҷмӯи маблағҳои андозбандишавандаи сатрҳои 001, 002, 003, 004 дарҷ гарида дар зерсатрҳои А,Б,В аз ҷумла бо меъёри 18%, 5% ва дигар меъёрҳо нишон дода мешавад.

# АМАЛІЇТІ ФУРҮШІ БО МЕЇЇ СІФР АНДЗБАНДІШАВАНДА

Қисми 1. Маълумоти умумӣ дар бораи супорандаи андоз аз арзиши иловашуда

[illegible][illegible]

Давраи андоз	А	Моҳ	Б	Сол
5				

**Тавсияҳо барои пур кардан**

- баром кўмак аз Гартлиб пур хардани Эълומияи мазкур истифода намоед  
 Эълумияро бо хуффи чои пур кунед, маъни халпахо ки конатаро холи монед  
 хамаги пур кардан рутан сахдонои ранги сёр, чапопгаро истифода намоед  
 баром кўмак аз Гартлиб пур хардани Эълумияи мазкур истифода намоед

## Қисми 2. Содироти молҳо

А	№	Б	В	Г	Д	Е	Амалгүй фүрүш
		Номгун мол	Санан содирот	Рахамн бакайдигрин ЭГМ	Мамлакатн тагнот		


**Ҳамагӣ (сатр танҳо Ҷамъбасти пур карда мешавад)**

[illegible][illegible]

**Аз ҳудудҳои муқарраршуда набароед!**

Ному насаби шахси масъули Эълумияро тартибдода

ИМ30

Шақли № 03.01(02).02

Амалиёти фуруш бо меъёри сифр андозбандашаванда

**ҚИСМИ 1. Маълумоти умумӣ дар бораи супорандаи андоз аз арзиши иловашуда**

- Дар банди 1 рақами мушаххаси андозсупоранда (РМА) гузошта мешавад.
- Дар банди 2 рақами ягонаи мушаххаси андозсупоранда (РЯМ) гузошта мешавад.
- Дар банди 3 рақами сабаби бақайдгирии андозсупоранда (РСБ) гузошта мешавад.
- Дар банди 4 номгӯи супорандаи ААИ зикр мегардад.
- Дар банди 5 давраи андоз нишон дода мешавад.

**ҚИСМИ 2. Содироти молҳо**

Дар ин қисм таҳвили мол, (кор, хизматрасонӣ), ки мутобиқи моддаҳои 172 ва 173 Кодекси андоз оид ба амалиёти фуруш бо меъёри сифр анҷом дода мешавад, дарҷ карда мешаванд.

Қисми 2 иборат аз сутунҳои А, Б, В, Г, Д ва Е мебошад.

Дар сутуни А рақами тартибӣ

Дар сутуни Б номгӯи мол

Дар сутуни В санаи бор карда фиристодан (содирот)

Дар сутуни Г рақами бақайдгирии ЭГМ (эълומияи гӯмурукии мол)

Дар сутуни Д мамлакати таъинот

Дар сутуни Е амалиёти фуруш навишта мешавад.

Дар сатри аввал маълумоти ҷамъбасти (ҳамагӣ) ҳангоми ҷамъбаст намудани сатрҳои поёнии пур карда мешавад.



**ҚИСМИ 1. Маълумоти умумӣ дар бораи супорандаи андоз аз арзиши иловашуда**

Дар банди 1 рақами мушаххаси андозсупоранда (РМА) гузошта мешавад.  
Дар банди 2 рақами ягонаи мушаххаси андозсупоранда (РЯМ) гузошта мешавад.  
Дар банди 3 рақами сабаби бақайдгирии андозсупоранда (РСБ) гузошта мешавад.  
Дар банди 4 номгуи супорандаи ААИ зикр мегардад.  
Дар банди 5 давраи андоз нишон дода мешавад.

**ҚИСМИ 2. – Амалиёт оид ба фурӯш, ки аз ААИ озод мебошанд.**

Дар сатри 001 маълумоти умумии амалиёти анҷомгирифтаи фурӯш, ки мутобики талаботи моддаи 169 Кодекси андоз аз ААИ озод мебошанд, навишта мешавад. Яъне вохидҳои рақамии сатри 001 аз маҷмӯи ҳаҷми маблағҳои амалиёт оид ба фурӯш дар сатрҳои 001А, 001Б, 001В, 001Г, 001Д, 001Е, 001Ё, 001Ж, 001З иборат мебошад.

Дар сатри 001А амалиёт оид ба хизматрасониҳои молиявӣ навишта мешавад.

Дар сатри 001Б амалиёт оид ба фурӯш, супоридан ё иҷораи амволи ғайриманкул навишта мешавад.

Дар сатри 001В амалиёт оид таҳвили пули миллий ва ё хориҷӣ (ба ғайр аз мақсадҳои нумизматикӣ), инчунин қоғазҳои қимматнок навишта мешавад.

Дар сатри 001Г амалиёт оид ба хизматрасониҳои динӣ ва маросимӣ аз ҷониби муассисаҳои динӣ мутобики қ.2 м. 169 анҷом додашуда навишта мешавад.

Дар сатри 001Д хизматрасониҳои муассисаҳои давлатии аз ҳисоби буҷети давлатӣ маблағгузоришаванда дар соҳаи маориф (таҳсилоти томактабӣ, таҳсилоти ибтидоӣ, умумии асосӣ, миёнаи умумӣ, таҳсилоти ибтидоӣ ва миёнаи касбӣ, таҳсилоти олии касбӣ, таҳсилоти касбии баъд аз муассисаи олии таълимӣ, таҳсилоти иловагӣ ва махсус) (169/2. 6) навишта мешавад.

Дар сатри 001Е амалиёт оид ба таҳвили молҳо, иҷрои қорҳо ва хизматрасониҳо ба сифати кӯмаки башардӯстона, ройгон супоридани молҳо ба манфиати давлат мутобики (б.7, қ.2, м.169) навишта мешавад.

Дар сатри 001Ё амалиёт оид ба таҳвили молҳо, иҷрои қорҳо, хизматрасонӣ, ки бевосита аз ҷониби муассисаҳои пенитенсиарии Ҷумҳурии Тоҷикистон ё қорхонаҳои давлатие, ки ба системаи пенитенсиарии Ҷумҳурии Тоҷикистон шомиланд, истеҳсол намудаанд (иҷро кардаанд, хизмат расонидаанд) мутобики (б.8, қ.2, м.169) навишта мешавад.

Дар сатри 001Ж амалиётҳои оиди хизматрасонии тиббии муассисаҳои давлатӣ, ба истиснои хизматрасониҳои косметологӣ, дандонпизишкӣ ва санаторию курортӣ навишта мешавад.

Дар сатри 001З амалиёт оид ба таҳвили маҳсулоти махсуси истифодаи фардӣ барои маъёбон мувофиқи номгуе, ки аз тарафи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян карда мешавад, (169/2.9) навишта мешавад.

Дар сатри 002 таҳвили металлҳои қиматбаҳо ва сангҳои қиматбаҳо, маснуоти заргарӣ аз металлҳои қиматбаҳо ва сангҳои қиматбаҳо, алюминийи аввалия, концентрати металлҳо, маъданҳои молӣ, оҳанпораи металлҳои сийёҳ ва рафта, металлҳои дигари дар ҚТ истеҳсолшаванда, нахи пахта, калобаи пахта, пахтаи қоркарднашуда, аз ҷумла барои содирот (169/3).

Дар сатри 003 хизматрасонии нақлиётӣ ё дигар хизматрасониҳо ё иҷрои қорҳои бевосита марбут ба ҳамлу нақли бор ва мусофиркашонии байналмилалӣ, инчунин таҳвили масолеҳи сӯзишворию рағанҳои молиданӣ ва дигар маводи истеъмолӣ, ки ба дохили киштии ҳавоӣ барои истеъмол дар вақти парвозҳои байналмилалӣ бор карда мешаванд (170/1).

Дар сатри 004 амалиёт оид ба таҳвили молҳо (иҷрои қор, хизматрасониҳои) аз ААИ озод тибқи шартномаҳои байналмилалӣ нишон дода мешавад.

Дар сатри 005 амалиёт оид ба таҳвили молҳо (иҷрои қор, хизматрасониҳои) аз ААИ озод барои татбиқи лоиҳаҳои мақсаднок дар асоси моддаи 192, аз ҷумла дар зерсатри 005А - таҳвили молҳо, сатри 003Б- иҷрои қор ва дар сатри 003В- хизматрасониҳо нишон дода мешавад.

Дар сатри 006 амалиёт оид ба таҳвили мол (иҷрои қор, хизматрасонӣ) аз ҷониби иштироккунандагони сохтмонҳои НБО тибқи моддаи 312 нишон дода мешавад.

Дар сатри 007 содироти молҳои истеҳсолкардаи қорхонаҳои ба сикли пурраи қоркарди нахи пахта машғулбуда тибқи моддаи 313 нишон дода мешавад.

Дар сатри 008 амалиёт оид ба таҳвили мол (иҷрои қорҳо, хизматрасонӣ) тибқи моддаи 315/5 нишон дода мешавад.

Дар сатри 009 амалиёти аз ААИ озод тибқи дигар санадҳои қонунгузории ҚТ нишон дода мешавад.

Дар сатри 010 ҳамагӣ амалиёти фурӯши молҳо (қор, хизматрасонӣ) аз ААИ озод аз сатри 001 то 009 нишон дода мешавад.

	<b>В</b>	- хизматрасонӣ	
006	Амалиёт оид ба таъвили мол (иҷрои қор, хизматрасонӣ) аз ҷониби иштироккунандагон соҳтмонҳои НБО тибқи моддаи 312		
007	Содироти молҳои истеҳсолкунандагон қорҳои ба сикли пурраи қорқарди нахи пахта машғулбуда тибқи моддаи 313		
008	Амалиёт оид ба таъвили молҳо (иҷрои қорҳо, хизматрасонӣ) тибқи моддаи 315 /5		
009	Амалиёти аз ААН озод тибқи дигар санаҳои қонунгузории ҚТ		
010	Ҳамагӣ амалиёти фуруши молҳо (қор, хизматрасонӣ) аз ААН озод		

Аз ҳудудҳои муқарраршуда набароед!

Ному насаби шахси масъули Ӯёломияро тартибдода

Имзо



**МАБЛАҒИ ААИ БАҲИСОБИРИФТ АШАВАНДА ДОИР БА МОЛҲОИ  
(ҚОРҲОИ, ХИЗМАТРАСОНИҲОИ) ХАРИДАШУДА**

## Қисми 1. Маълумоти умумӣ дар бораи супорандаи андоз аз арзиши иловашуда

[illegible]

Қисми 2. Моляҳое (қор, хизматрасонӣ), ки дар қаламрави ҶТ харида шуда бо мақсади амалиёти андозбандишаванда истифода мешаванд

Рамни сатр	Номгуй	А	Б	В
001	Молхон (кор, хизматрасоний) бо ААН харидашуда			
002	Амалшэти молвакуний тйхси м. 166 ж. 2, м. 174 ж. 2			
003	Дигар амалшэе ки мубоикхи моддан 183 Кодекси андоэ бахисобитрий ичээлэг дода шуданст			
004	Воситэхон асосни (багйир аз бинохё) бо ААН харидашуда			
005	Бинохёни бо ААН харидашуда			
006	Корхо ва хизматрасонихон сохтмоний, тэвмйру васкунини ба сохтмону тэвмйри бинохё алэжэванд, ки бо ААН харида шуданд			
007	Молхёе (кор, хизматрасоний), ки аз шаксони сувор авдан ААН набуда харида шуданд			
008	Молхё аз чумла воситэхон асосни (кор, хизматрасоний) ки бо ААН харида шуд, тйхси моддан 183 бахисобитрий онко ичээлэг дода наэмтэванд			
009	Хэвэйи мавлэни ААН онд ба молхёе (кор, хизматрасоний), ки бо мэхсэди амалшэихон андоэбэндий истифода мешаванд, аз чумла:			
	-бо мэхэри 18 %			
	- бо мэхэри 5%			
	- бо дигар мэхэрихо			

Аз ҳудудҳои муқарраршуда набароед!

Ному насаби шахси масъули Ёлғомияро тартибдода

ИМЗО